

Budsjettnemnda for jordbruket
10.4.2014

Utredning nr. 1

Jordbrukets totalregnskap 2012 og 2013
Jordbrukets totalbudsjett 2014
Registrerte og normaliserte tall

Innholdsfortegnelse

1	INNLEDNING.....	1
1.1	Generelt.....	1
1.2	Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen	1
1.3	Resultater etter registrerte og normaliserte regnskaper	4
1.4	Utviklingen i arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr	8
1.5	Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markedsoverskudd og volumutvikling.....	13
1.5.1	Inntektseffekter av markedssituasjonen.....	13
1.5.2	Volum- og prisindekser for Totalkalkylen.....	14
1.6	Forklaring til variasjon mellom år	17
1.6.1	Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk.....	17
1.6.2	Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene	17
1.6.3	Kompensasjon for hevet folketrygdavgift fra 2012.....	18
1.7	Prisstigning i budsjettåret	20
1.8	Realrente på lånt kapital	20
1.9	Totalkalkylen og skatt.....	22
1.10	Produktivitet.....	24
1.11	Usikkerhet ved datamaterialet	27
1.12	Større endringer som har endret tallseriene bakover	27
1.12.1	Arbeidsforbruk.....	27
1.12.2	Andre endringer	27
1.13	Budsjettering av tilskudd	28
2	SAMMENDRAG AV UTVIKLINGEN I NORMALISERTE REGNSKAP FRA 2009 TIL BUDSJETT 2014.....	29
3	REGISTRERTE OG BUDSJETTERTE TALL FOR PERIODEN 2011 – 2014.....	32
3.1	Utviklingen fra år til år i følge beregningene i 2014	33
3.1.1	Forklaring til de største endringene fra 2012 til 2013	33
3.1.2	Forklaring til de største endringene fra 2013 til 2014	34
4	SAMMENLIGNING MED FJORÅRETS BEREGNINGER	35
4.1	Året 2012	36
4.2	Året 2013	36
5	REGISTRERTE REGNSKAPER - OVERSIKT.....	37
5.1	Tabeller som gjelder registrerte regnskaper	38
5.2	Forbrukstabeller	63
6	NORMALISERTE REGNSKAPER	66
6.1	Innledning	66
6.2	Bakgrunn og framgangsmåte.....	66
6.3	Generelt om beregningsprinsippene	67
6.4	Begrensninger	67
6.5	Nærmere om prinsippene for normaliseringen.....	67
6.5.1	Planteproduksjon	67

6.5.2	Normalisering av husdyrproduksjonen.....	68
6.5.3	Endringer i husdyrbestanden	68
6.5.4	Normalisering av kostnadspostene	68
6.5.5	Direkte tilskudd.....	69
6.5.6	Renter på lånt kapital	69
6.5.7	Leasing.....	69
6.5.8	Jordbruksfradrag	69
6.6	Resultater av beregningene.....	70
6.6.1	Sammendrag av normaliserte regnskaper	70
6.6.2	Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper.....	72
6.7	Sammenligning med fjorårets beregninger.....	73
6.7.1	Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene.....	73
7	UTVALG AV TABELLER FRA NORMALISERTE REGNSKAPER.....	75
8	VOLUM OG PRISINDEKSER.....	85
	VEDLEGG	100

1 Innledning

1.1 Generelt

Totalkalkylen for jordbruket 2014 omfatter:

- Revidert regnskap 2012
- Foreløpig regnskap 2013
- Budsjett 2014

I denne utredningen presenteres en oversikt over resultatene fra Totalkalkylen 2014 med vedleggstabeller og sammendragstabeller fra beregninger med både registrerte og normaliserte tall. Det er videre tatt med tabeller som viser antall bedrifter, registrert arbeidsforbruk, areal, investeringer, husdyrtall samt forbruksutviklingen for kjøtt og egg. De registrerte tallene skal vise faktiske inntekter og kostnader i de enkelte år. Dette betyr at det kan være store variasjoner i inntektene mellom ulike år pga. varierende vær og tilfeldige utslag av stor økonomisk betydning. Dette er det viktig å være klar over når en vurderer utviklingen i resultatmålene fra år til år i de registrerte regnskapstallene. Disse variasjonene er forsøkt eliminert ved beregningen av normaliserte regnskapstall. Normaliserte regnskaper er presentert i et eget kapittel.

Utredningen inneholder videre en sammenligning av fjorårets beregninger med årets beregninger for årene 2012 og 2013. Dette gjelder både for registrerte og normaliserte regnskaper.

1.2 Avgrensinger og beregningsprinsipper i Totalkalkylen

Totalkalkylen for jordbruket utarbeides med grunnlag i Hovedavtalen, som en del av grunnlagsmaterialet til jordbruksforhandlingene. I forhandlingene brukes totalkalkylen for å sammenligne inntektsutviklingen i jordbruket med inntektsutviklingen for andre grupper i samfunnet. Totalkalkylen er et sektorregnskap som skal vise totalverdiene som skapes i norsk jordbruk ved utnyttelse av jordbrukets produksjonsressurser, herunder jord. Sektoren «jordbruk» er definert ut fra de varer som er regnet som jordbruksvarer. Dette innebærer at jordbrukshusholdningenes andre inntekter, dvs. fra skogbruk, lønns- og kapitalinntekter, andre næringer og tilleggsnæringer som turisme, holdes utenom. Resultatmålene som beregnes i Totalkalkylen er «Vederlag til arbeid og kapital» og «Vederlag til arbeid og egenkapital».

Totalkalkylens sektoravgrensing innebærer at en legger til grunn at alt jordbruksareal i Norge tilhører sektoren «jordbruk». Beregningene er avgrenset til økonomiske transaksjoner mellom jordbrukssektoren og andre sektorer. For jordbrukssektoren vil disse økonomiske transaksjonene framkomme som inntekter eller kostnader. Økonomiske

transaksjoner innen sektoren, defineres som intern omsetning, og vil ikke påvirke sektorens sluttresultat. Slike interne transaksjoner kan være kjøp og salg av grovfôr og maskintjenester. Økonomiske transaksjoner innen sektoren knyttet til kjøp/salg av jord eller jordleie, regnes derfor også som internomsetning. Det gjøres ingen skille på om disse transaksjonene foregår mellom aktive utøvere og jordeiere uten næringsinntekt fra jordbrukssektoren.

Beregningen av jordbrukets bokførte kapital omfatter både egen og leid jord. Gjeld på bruk uten næringsinntekt (bortleide/forpaktede bruk) knyttet til jorda disse eier, inngår som en del av sektorens samlede gjeldsmasse. Realrentekostnaden på denne gjelda påvirker derfor resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital». Også kjøp av jord påvirker resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» direkte i den grad det påvirker endring gjeldsmassen i forbindelse med opptak av lån i forbindelse med jordkjøpet. Tilsvarende betraktninger gjøres også på andre områder, for å gjøre beregningsprinsippene konsistente, for eksempel leie/kjøp av melkekvoter.

For andre beregningsprinsipper nevnes at ved forhandleromsetning av brukte landbruksmaskiner, føres nettokostnaden i administrasjon/omsetning som kostnad for sektoren. Dette gjelder også kjøp og salg av melkekvoter. Korn, unntatt det som brukes som eget fôr, selges derimot ut av sektoren og kjøpes tilbake som kraftfôr, og framkommer dermed på både inntekts- og kostnadssiden. Restverdien av bygninger og maskiner på bruk som går ut av drift, trekkes ut av kapitalgrunnlaget. Det søkes konsistens mellom det som inntekts- og kostnadsføres, dvs. inntekter/kostnader relateres til tilhørende kostnader/inntekter. Det medfører at en inntektsfører verdien av jordbrukets ressurser brukt utenfor jordbruket. For maskiner aktivert i,- men brukt utenom jordbruket, inntektsføres for eksempel jordbruket for kapitalslitkostnadene knyttet til denne bruken.

Arbeidsforbruket som inngår i beregningen av «Vederlag til arbeid og egenkapital pr årsverk», baserer seg på SSBs arbeidskraftsundersøkelser. For pelsdyr gjøres det et tillegg i arbeidsforbruket siden pelsdyr ikke inngår i materialet fra SSB, mens pelsdyr regnes som en del av jordbrukssektoren. Det gjøres ikke noe skille på om arbeidet er utført ved egen eller innleid arbeidskraft, da resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» er et vederlag til alt innsatt arbeid, uavhengig av hvem som utfører arbeidet, og all innsatt egenkapital.

Resultatmål i Totalkalkylen

I Totalkalkylen beregnes følgende tre resultatmål:

- Vederlag til arbeid og kapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital
- Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget

«Vederlag til arbeid og kapital» beregnes ved at alle inntekter fratrekkes ikke-varige driftsmidler samt kapitalkostnader. Kapitalkostnadene (avskrivningene) beregnes ut fra et prisnivåjustert kapitalgrunnlag for de avskrivbare driftsmidlene. Dvs. at kapitalgrunnlaget justeres til dagens priser ved hjelp av konsumprisindeksen. Resultatet «Vederlag til arbeid

og kapital» skal gi avkastning til all kapital, herunder kapital bundet i jord. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital» trekkes realrentekostnadene på den lånte delen av kapitalen i fra «Vederlag til arbeid og kapital». Dette resultatmålet skal gi avkastning til arbeid og egenkapital. Bruken av realrentekostnad har sammenheng med at kapitalen prisjusteres (kapitalslit beregnet til dagens prisnivå). Prinsippet for beregning av kapitalkostnadene innebærer at det beregnede inntekten i Totalkalkylen, kan forbrukes uten å redusere den investerte kapitalens kjøpekraft. I resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» legges verdien av det skattemessige jordbruksfradraget i positiv næringsinntekt fra jordbruket til «Vederlag til arbeid og egenkapital». Resultatmålet «Vederlag til arbeid og egenkapital inkl. effekt av jordbruksfradraget» beregnes kun pr. årsverk

Fordi Totalkalkylen viser resultatmål for landet som helhet og alle produksjoner i gjennomsnitt (pr. årsverk), vil ikke Totalkalkylen være sammenliknbart med regnskapet for den enkelte aktive utøver. Driftsgranskingene samt Referansebrukene vil uttrykke økonomien på enkeltbruksnivå etter driftsform og størrelse i ulike deler av landet. På foretaksnivå, i Driftsgranskingene/Referansebrukene, føres f.eks. jordleie, leie/kjøp av melkekvote, fôr og maskintjenester som kostnader og eventuelt inntekt i de foretakene som har slik kostnad/inntekt. Dette fordi dette er kostnader/inntekter som påvirker den enkelte næringsutøvers økonomiske resultat.

1.3 Resultater etter registrerte og normaliserte regnskaper

Tabell 1.1 Resultater etter registrerte regnskaper. Mill. kroner^{1, 2}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Sum produksjonsinntekter	24 616	25 168	26 041	26 217	28 025	28 646	29 796
+ Direkte tilskudd ³	8 981	9 327	9 710	10 074	10 502	10 659	10 962
= Totale inntekter inklusive direkte tilskudd (A)	33 597	34 495	35 751	36 291	38 527	39 305	40 759
Sum ikke-varige produksjonsmidler	15 489	16 354	16 541	16 944	17 912	18 442	18 818
+ Sum kapitalkostnader	6 451	6 634	6 880	7 139	7 301	7 470	7 719
= Sum kostnader ekskl. realrentekostnad (B)	21 939	22 988	23 421	24 083	25 213	25 912	26 537
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	11 658	11 507	12 331	12 208	13 315	13 392	14 222
– Realrente på lånt kapital (C)	871	932	663	1 338	1 693	1 010	1 016
Vederlag til arbeid og egenkapital (A-B-C) ³	10 787	10 575	11 668	10 870	11 622	12 382	13 207
Antall årsverk	56 100	53 700	51 400	50 300	49 200	48 100	47 000
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, kr	192 300	196 900	227 000	216 100	236 200	257 400	281 000
Endring per årsverk, kr		4 600	30 100	-10 900	20 100	21 200	23 600
Endring per årsverk, prosent		2,4	15,3	-4,8	9,3	9,0	9,2
Inntektseffekt per årsverk av jordbruksfradraget, kr ⁴	23 800	23 100	25 300	24 500	29 700	30 500	31 800
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk inklusive effekt av jordbruksfradraget, kr ⁴	216 100	220 000	252 300	240 600	265 900	287 900	312 800

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

¹⁾ De seks nederste linjene er ikke i mill. kroner

²⁾ I 2012, 2013 og 2014 inkluderer resultatet omdisponering av tilskudd til medlemsavgift til folketrygden til andre formål, utviding av jordbruksfradraget ved ligningen, mens (økt) trygdeavgift ikke framkommer i Totalkalkylen

³⁾ I 2012, 2013 og 2014 inkl. en økning på 2 400 kr omdisponert til kompensasjon for økt trygdeavgift

⁴⁾ I 2012, 2013 og 2014 inkl. en økning på 6 100 kr som kompensasjon for økt trygdeavgift

Tabell 1.2 Sammendrag. Registrerte regnskaper. Mill. kroner¹

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Korn, erter og oljefrø	2 690	2 189	2 485	2 193	2 455	2 327	2 604
+ Poteter	588	582	622	602	633	663	670
+ Hagebruksprodukter	3 491	3 555	3 446	3 493	3 755	3 753	3 852
+ Andre planteprodukter	243	266	295	284	307	328	352
= Sum planteprodukter	7 012	6 592	6 848	6 571	7 150	7 071	7 478
Melk	6 661	7 141	7 505	7 723	8 086	8 134	8 348
+ Kjøtt	9 019	9 214	9 459	9 699	10 139	10 882	11 299
+ Egg	706	805	833	863	1 012	994	971
+ Ull	132	124	117	112	115	118	120
+ Pelsdyr	275	233	278	317	405	486	458
+ Andre husdyrproduksjoner	89	101	83	80	69	74	82
= Sum husdyrprodukter	16 882	17 618	18 276	18 794	19 826	20 688	21 278
Sum plante- og husdyrprodukter	23 893	24 210	25 123	25 366	26 976	27 759	28 756
Kjøreinntekter mv.	489	504	521	519	515	512	553
+ Arbeidsinntekter ved investeringer	277	290	304	302	285	292	343
= Sum andre inntekter	766	794	825	821	800	805	897
Endringer i buskapsverdien	-48	24	-72	-114	56	-111	-33
Medlemsbonus	5	140	165	144	193	194	177
Sum produksjonsinntekter	24 616	25 168	26 041	26 217	28 025	28 646	29 796
Direkte tilskudd	8 981	9 327	9 710	10 074	10 502	10 659	10 962
Totale inntekter inkl. direkte tilskudd (A)	33 597	34 495	35 751	36 291	38 527	39 305	40 759
Handelsgjødsel og kalk	1 164	1 669	1 143	1 385	1 570	1 588	1 593
+ Innkjøpt kraftfôr	5 379	5 772	5 889	5 966	6 453	6 802	7 072
+ Annet innkjøpt fôr	293	300	320	384	383	382	393
+ Såfrø og planter	817	807	819	813	821	902	919
+ Energi og smøremidler	2 230	2 088	2 483	2 438	2 302	2 343	2 355
+ Andre kostnader	3 966	4 134	4 198	4 342	4 711	4 748	4 807
+ Vedlikehold	1 640	1 585	1 690	1 616	1 671	1 677	1 679
Sum ikke-varige produksjonsmidler	15 489	16 354	16 541	16 944	17 912	18 442	18 818
Leasing av maskiner	836	930	982	1 122	1 248	1 287	1 372
+ Kapitalslit	5 615	5 705	5 898	6 016	6 053	6 183	6 346
Sum kapitalkostnader	6 451	6 634	6 880	7 139	7 301	7 470	7 719
Sum kostnader ekskl. realrentekost. (B)	21 939	22 988	23 421	24 083	25 213	25 912	26 537
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	11 658	11 507	12 331	12 208	13 315	13 392	14 222
Realrente på lånt kapital (C)	871	932	663	1 338	1 693	1 010	1 016
Vederlag til arbeid og egenkap. (A-B-C)	10 787	10 575	11 668	10 870	11 622	12 382	13 207

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 1.3 Resultater etter normaliserte regnskaper. Mill. kroner¹

	2008	2009	2010	2011	2012 ²	2013** ²	2014** ²
Sum produksjonsinntekter	24 276	25 478	26 200	26 528	27 977	28 794	29 820
+ Direkte tilskudd ³	9 007	9 315	9 659	10 018	10 508	10 609	10 966
= Totale inntekter inklusive direkte tilskudd (A)	33 283	34 792	35 859	36 546	38 485	39 403	40 786
Sum ikke-varige produksjonsmidler	15 603	16 477	16 497	16 944	17 713	18 328	18 837
+ Sum kapitalkostnader	6 493	6 631	6 870	7 115	7 275	7 499	7 741
= Sum kostnader eksklusive realrentekostnad (B)	22 096	23 108	23 366	24 058	24 988	25 826	26 578
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	11 187	11 684	12 492	12 488	13 497	13 576	14 209
– Realrente på lånt kapital (C)	1 487	885	517	1 009	1 332	1 400	1 320
Vederlag til arbeid og egenkapital (A-B-C) ³	9 700	10 800	11 976	11 479	12 165	12 176	12 889
Antall årsverk	56 100	53 700	51 400	50 300	49 200	48 100	47 000
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk, kr	172 900	201 100	233 000	228 200	247 300	253 100	274 200
Endring per årsverk, kr		28 200	31 900	-4 800	19 100	5 800	21 100
Endring per årsverk, prosent		16,3	15,9	-2,1	8,4	2,3	8,3
Inntektseffekt per årsverk av jordbruksfradraget, kr ⁴	22 900	23 600	25 700	25 100	30 100	31 000	31 300
Vederlag til arbeid og egenkapital per årsverk inklusive effekt av jordbruksfradraget, kr ⁴	195 800	224 700	258 700	253 300	277 400	284 100	305 500

1) * Foreløpig regnskap ** Budsjett

¹⁾ De seks nederste linjene er ikke i mill. kroner²⁾ Resultatet inkluderer omdisponering av tilskudd til medlemsavgift til folketrygden til andre formål, utviding av jordbruksfradraget ved ligningen, mens (økt) trygdeavgift ikke framkommer i Totalkalkylen³⁾ I 2012, 2013 og 2014 inkl. en økning på 2 400 kr omdisponert til kompensasjon for økt trygdeavgift⁴⁾ I 2012, 2013 og 2014 inkl. en økning på 6 100 kr som kompensasjon for økt trygdeavgift

Tabell 1.4 Sammen drag. Normaliserte regnskaper. Mill. kroner¹

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Korn, erter og oljefrø	2 392	2 481	2 406	2 472	2 499	2 566	2 604
+ Poteter	574	604	602	617	633	656	670
+ Hagebruksprodukter	3 472	3 490	3 541	3 512	3 695	3 759	3 850
+ Andre planteprodukter	238	264	289	296	308	326	337
= Sum planteprodukter	6 676	6 838	6 837	6 897	7 135	7 307	7 461
Melk	6 661	7 141	7 505	7 723	8 086	8 134	8 348
+ Kjøtt	9 019	9 214	9 459	9 699	10 139	10 882	11 299
+ Egg	706	805	833	863	1 012	994	971
+ Ull	132	124	117	112	115	118	120
+ Pelsdyr	272	296	448	303	371	398	498
+ Andre husdyrproduksjoner	89	101	83	80	69	74	82
= Sum husdyrprodukter	16 878	17 681	18 445	18 780	19 793	20 601	21 318
Sum plante- og husdyrprodukter	23 554	24 520	25 282	25 677	26 928	27 907	28 780
Kjøreinntekter mv.	489	504	521	519	515	512	553
+ Arbeidsinntekter ved investeringer	277	290	304	302	285	292	343
= Sum andre inntekter	766	794	825	821	800	805	897
Endringer i buskapsverdien	-48	24	-72	-114	56	-111	-33
Medlemsbonus	5	140	165	144	193	194	177
Sum produksjonsinntekter	24 276	25 478	26 200	26 528	27 977	28 794	29 820
Direkte tilskudd	9 007	9 315	9 659	10 018	10 508	10 609	10 966
Totale inntekter inkl. direkte tilskudd (A)	33 283	34 792	35 859	36 546	38 485	39 403	40 786
Handelsgjødsel og kalk	1 164	1 669	1 143	1 385	1 570	1 592	1 593
+ Innkjøpt kraftfôr	5 379	5 772	5 889	5 966	6 453	6 802	7 072
+ Annet innkjøpt fôr	293	300	320	384	383	382	393
+ Såfrø og planter	817	807	819	813	821	902	919
+ Energi og smøremidler	2 248	2 094	2 468	2 445	2 304	2 347	2 353
+ Andre kostnader	4 063	4 251	4 169	4 335	4 511	4 626	4 827
+ Vedlikehold	1 640	1 585	1 690	1 616	1 671	1 677	1 679
Sum ikke-varige produksjonsmidler	15 603	16 477	16 497	16 944	17 713	18 328	18 837
Leasing av maskiner	878	926	971	1 098	1 221	1 316	1 395
+ Kapitalslit	5 615	5 705	5 898	6 016	6 053	6 183	6 346
Sum kapitalkostnader	6 493	6 631	6 870	7 115	7 275	7 499	7 741
Sum kostnader ekskl. realrentekost. (B)	22 096	23 108	23 366	24 058	24 988	25 826	26 578
Vederlag til arbeid og kapital (A-B)	11 187	11 684	12 492	12 488	13 497	13 576	14 209
Realrente på lånt kapital (C)	1 487	885	517	1 009	1 332	1 400	1 320
Vederlag til arbeid og egenkap. (A-B-C)	9 700	10 800	11 976	11 479	12 165	12 176	12 889

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

1.4 Utviklingen i arbeidsforbruket, areal, investeringer og husdyr

Tabell 1.5 Beregnet totalt arbeidsforbruk og antall årsverk i jordbruket 1959–2015

År	Antall bedrifter	Timer pr. bedrift	Mill. timeverk	Timer pr. årsverk	1000 årsverk	Prosent- endring
1959	198 300	2 995	594,0	2 340	253,8	
1969	154 977	2 609	404,3	2 100	192,5	
1979	125 302	2 121	265,8	1 975	134,6	- 2,5
1980	121 700	2 039	248,1	1 975	125,6	- 6,7
1981	119 300	2 043	243,7	1 975	123,4	- 1,8
1982	116 600	2 047	238,7	1 975	120,9	- 2,0
1983	114 000	2 052	233,8	1 975	118,4	- 2,1
1984	111 300	2 061	229,4	1 975	116,2	- 1,9
1985	109 300	2 070	226,3	1 975	114,6	- 1,4
1986	106 700	2 080	221,9	1 975	112,4	- 1,9
1987	104 500	2 040	213,2	1 975	107,9	- 4,0
1988	101 800	2 000	203,6	1 975	103,1	- 4,4
1989	99 382	1 960	194,8	1 925	101,2	- 1,8
1990	96 300	1 921	185,0	1 875	98,7	- 2,5
1991	92 800	1 930	179,1	1 875	95,5	- 3,2
1992	90 900	1 940	176,3	1 875	94,1	- 1,5
1993	87 600	1 950	170,8	1 875	91,1	- 3,2
1994	83 900	2 010	168,6	1 875	89,9	- 1,3
1995	80 900	2 070	167,5	1 875	89,3	- 0,7
1996	78 200	2 080	162,3	1 875	86,7	- 2,9
1997	75 300	2 091	157,4	1 875	84,0	- 3,1
1998	72 800	2 123	154,6	1 875	82,4	- 1,9
1999 ¹⁾	70 011	2 155	150,9	1 875	80,5	(- 2,3)
1999 ²⁾	70 740	2 161	152,9	1 875	81,6	- 1,0
2000	68 539	2 138	146,4	1 875	78,1	- 4,3
2001	65 607	2 147	140,8	1 860	75,7	- 3,1
2002	61 890	2 174	134,6	1 845	72,9	- 3,7
2003	58 231	2 205	128,4	1 845	69,6	- 4,6
2004	55 507	2 209	122,7	1 845	66,5	- 4,5
2005	53 003	2 211	117,2	1 845	63,5	- 4,5
2006	51 218	2 197	112,5	1 845	61,0	- 3,9
2007	49 935	2 163	108,1	1 845	58,6	- 3,9
2008	48 825	2 119	103,5	1 845	56,1	- 4,3
2009	47 688	2 078	99,1	1 845	53,7	- 4,3
2010	46 624	2 036	94,9	1 845	51,4	- 4,3
2011	45 612	2 034	92,8	1 845	50,3	- 2,2
2012	44 794	2 025	90,7	1 845	49,2	- 2,2
2013*	43 525	2 037	88,7	1 845	48,1	- 2,2
2014**	42 500	2 040	86,7	1 845	47,0	- 2,2
2015**	41 500	2 042	84,7	1 845	45,9	- 2,2

1) Bruk > 5 dekar

2) Bruk fra 0 dekar og oppover fra 1999, tidligere for bruk > 5 dekar

Totalkalkylens serie for arbeidsforbruket er basert på SSBs arbeidsforbrukstallinger. I tabell 1.5 er utviklingen i det totale arbeidsforbruket for perioden 1959–2015 beregnet på grunnlag av SSBs tellinger fram til og med 2013. Beregningene er utført i timeverk og årsverk. Årsverksserien er fastsatt med basis i 1975 timer per årsverk fra 1977 og endringene i arbeidstiden i industrien for tidligere år. Dette timetallet ble satt ned til 1875 timer per årsverk fra 01.07.89, til 1860 timer for 2001 og til 1845 timer fra 2002.

Arbeidsforbruksregistreringene i SSBs fullstendige tellinger-, som er basert på oppgaver alle bedriftene i jordbruket, danner grunnlaget for arbeidsforbruket i Totalkalkylen. I mellomliggende år beregnes arbeidsforbruket med utgangspunkt i SSBs utvalgstillinger. Arbeidsforbruket i utvalgstillingene vil kunne ha en usikkerhet knyttet til metode for oppblåsing til totalnivå.

SSB gjennomførte fullstendige tellinger av arbeidsforbruket i jordbruket ved jordbruks-/landbrukstallinger for 1999 og 2010. Utvalgstillinger/landbruksundersøkelser ble gjennomført i 2001, 2003, 2005, 2007 og 2013.

Justeringer ved årets beregninger

Ved årets beregninger er arbeidsforbruket etter 2010 justert på grunnlag av SSBs landbruksundersøkelse i 2013. Undersøkelsen viser mindre nedgang i arbeidsforbruket etter 2010 enn det som ble regnet med i fjor på grunnlag av tallingerne i årene 1999 - 2010. Ved fjorårets beregning ble arbeidsforbruket for 2013 beregnet til 45 500 årsverk mens det i år er beregnet til 48 100 årsverk, dvs. 2 600 årsverk høyere. I årets oppjusterte tall for arbeidsforbruket, inngår også et høyere arbeidsforbruk i pelsdyrholdet enn regnet med i fjor.

Utviklingen i jordbruksarealet er gjengitt i tabell 1.6.

Tabell 1.6 Utviklingen i jordbruksarealet. 1 000 da.

	Åker og hage	Fulld. eng og beite	Fulldyrket jord i alt	Annen eng/beite	Jordbr. areal i alt	Endring	Daljordbr. bedrift
1959	3 479	4 864	8 343	1 764	10 107		51
1969	3 667	4 602	8 269	1 594	9 863		64
1979	4 146	4 211	8 358	1 239	9 597		77
1980	4 111	4 275	8 386	1 195	9 581	-0,2 %	79
1981	4 130	4 364	8 494	1 091	9 585	0,00 %	80
1982	4 193	4 428	8 621	1 014	9 635	0,50 %	83
1983	4 264	4 478	8 742	964	9 706	0,70 %	85
1984	4 314	4 457	8 771	994	9 765	0,60 %	88
1985	4 385	4 416	8 801	1 000	9 801	0,40 %	90
1986	4 362	4 405	8 767	1 001	9 768	-0,3 %	92
1987	4 377	4 389	8 766	1 002	9 768	0,00 %	93
1988	4 386	4 428	8 814	1 024	9 838	0,70 %	97
1989	4 402	4 443	8 846	1 096	9 941	1,00 %	100
1990	4 467	4 364	8 830	1 142	9 972	0,30 %	104
1991	4 457	4 383	8 840	1 169	10 009	0,40 %	108
1992	4 450	4 409	8 859	1 206	10 065	0,60 %	111
1993	4 439	4 477	8 916	1 236	10 152	0,90 %	116
1994	4 368	4 568	8 936	1 280	10 216	0,60 %	122
1995	4 324	4 660	8 984	1 303	10 287	0,70 %	127
1996	4 241	4 774	9 015	1 329	10 344	0,60 %	132
1997	4 165	4 888	9 053	1 366	10 419	0,70 %	138
1998	4 156	4 851	9 007	1 487	10 494	0,70 %	144
1999	3 995	4 876	8 871	1 511	10 384	-1,00 %	148
2000	3 985	4 856	8 841	1 581	10 422	0,40 %	147
2001	3 997	4 865	8 862	1 605	10 467	0,40 %	153
2002	3 915	4 917	8 832	1 635	10 466	0,00 %	160
2003	3 854	4 905	8 759	1 644	10 404	-0,60 %	168
2004	3 846	4 892	8 737	1 660	10 397	-0,10 %	179
2005	3 805	4 858	8 663	1 692	10 354	-0,40 %	187
2006	3 731	4 896	8 628	1 717	10 345	-0,10 %	202
2007	3 669	4 906	8 574	1 746	10 320	-0,20 %	207
2008	3 609	4 884	8 494	1 751	10 245	-0,70 %	210
2009	3 566	4 829	8 395	1 748	10 143	-1,00 %	213
2010	3 536	4 766	8 302	1 758	10 060	-0,80 %	216
2011	3 476	4 748	8 224	1 766	9 989	-0,70 %	219
2012	3 434	4 729	8 163	1 765	9 929	-0,60 %	222
2013*	3 343	4 736	8 078	1 753	9 832	-1,00 %	226
2014**	3 340	4 730	8 070	1 755	9 825	-0,10 %	231
2015**	3 310	4 730	8 040	1 755	9 795	-0,30 %	236

Det totalt registrerte jordbruksarealet nådde et maksimum i 1998. Fra 2005 til 2013 har det registrerte arealet gått ned med 5,0 prosent. Fra 2005 har nytt digitalt kartgrunnlag vært tatt i bruk som kontrollgrunnlag ved søknad om produksjonstillegg. Basert på kommunene som har godkjent kartgrunnlag viser tall fra SLF at det nye kartverket i perioden 2005–2013 innebar en reduksjon i arealet på ca. 3,0 prosent. En kan ikke si om nedgangen skyldes mer nøyaktige målinger eller om tidligere nedgang ikke har blitt fanget opp før det nye kartverket ble tatt i bruk. Annen arealnedgang, dvs. utenom nytt kartverk, har vært på ca. 2 prosent i samme periode.

I det totale jordbruksarealet inngår også overflatedyrket jord og innmarksbeite. Slikt areal utgjør om lag 18 prosent av totalarealet i slutten av perioden, mens andelen var drøyt 10 prosent i 1989.

I 2013 var det en litt større arealnedgang, 1 prosent, enn de siste årene. Dette skyldes sannsynligvis at den vanskelige og sene våren medførte at areal ikke ble tilsådd og derfor ikke var berettiget arealtilskudd. Lav forventet nedgang i 2014 skyldes at dette arealet regnes med å være i drift igjen i 2014 samt at nedgang som følge av nytt kartverk nå er så godt som uttømt.

Tabell 1.7 gir oversikt over bruttoinvesteringene i løpende og faste priser fordelt på de ulike kapitalgruppene samt avdragsdelen av leasingkontrakter.

Tabell 1.7 Bruttoinvesteringer i jordbruket. Løpende og faste priser. Mill. kroner

	Løpende priser				Faste 2012-priser			
	Bygninger	Maskiner og redskaper	Annet ¹	Sum	Sum	Endring	Leasing avdr.del	Sum inkl. leasing
1959	237	195	130	562	10 943			10 943
1969	404	495	155	1 054	12 991	18,7 %		12 991
1979	1 592	1 745	435	3 773	15 604	-3,0 %		15 604
1980	1 823	1 994	538	4 355	16 336	4,7 %		16 336
1981	2 000	2 097	576	4 674	15 864	-2,9 %		15 864
1982	1 973	2 118	649	4 740	14 853	-6,4 %		14 853
1983	1 504	1 745	662	3 912	11 220	-24,5 %		11 220
1984	1 460	1 915	613	3 988	10 796	-3,8 %		10 796
1985	1 474	2 557	613	4 644	11 756	8,9 %		11 756
1986	1 911	2 751	593	5 255	12 087	2,8 %		12 087
1987	2 083	2 457	419	4 960	10 593	-12,4 %		10 593
1988	2 269	2 323	382	4 974	10 074	-4,9 %		10 074
1989	2 309	1 993	344	4 646	9 159	-9,1 %		9 159
1990	2 160	2 287	419	4 866	9 165	0,1 %	18	9 183
1991	1 855	1 901	331	4 088	7 439	-18,8 %	22	7 461
1992	1 740	1 718	367	3 825	6 832	-8,2 %	26	6 858
1993	1 329	1 919	403	3 651	6 263	-8,3 %	27	6 290
1994	1 533	2 503	355	4 391	7 279	16,2 %	30	7 309
1995	1 161	2 770	434	4 365	6 790	-6,7 %	52	6 842
1996	1 710	3 025	358	5 093	7 899	16,3 %	63	7 962
1997	1 702	2 751	340	4 793	7 302	-7,6 %	74	7 377
1998	1 790	2 624	303	4 716	7 020	-3,9 %	88	7 108
1999	1 758	2 665	329	4 751	7 031	0,2 %	96	7 128
2000	1 577	2 357	348	4 282	6 239	-11,3 %	110	6 348
2001	1 507	2 263	336	4 106	5 834	-6,5 %	148	5 983
2002	1 666	2 372	278	4 317	6 020	3,2 %	186	6 207
2003	2 038	2 357	337	4 732	6 518	8,3 %	227	6 746
2004	2 776	2 246	303	5 326	7 102	8,9 %	323	7 425
2005	3 024	2 408	356	5 788	7 434	4,7 %	434	7 868
2006	3 418	2 473	460	6 352	7 946	6,9 %	564	8 511
2007	3 285	2 600	490	6 375	7 507	-5,5 %	678	8 185
2008	4 042	2 640	471	7 153	8 056	7,3 %	768	8 824
2009	4 208	1 921	468	6 596	7 096	-11,9 %	876	7 972
2010	4 429	2 674	503	7 606	8 015	12,9 %	920	8 935
2011	4 373	2 697	495	7 565	7 774	-3,0 %	1 008	8 782
2012	4 079	2 329	491	6 899	6 899	-11,3 %	1 098	7 996
2013*	4 422	2 546	369	7 336	7 179	4,1 %	1 170	8 349
2014**	4 533	2 448	811	7 792	7 406	3,2 %	1 231	8 637

1) I «Annet» inngår biler, grøfter, hydrotekniske anlegg, nydyrking og investeringsavgift på investeringer.

Tabell 1.8 gir oversikt over antall husdyr ved årsskiftene 1992-2014.

Tabell 1.8 Antall husdyr 1.1. 1992-2014

	Melkekyr	Ammekyr	Storfe i alt	Vinterfôra sauer	Avlssvin	Melkegeiter	Verpehøner
1992	342 398	9 447	1 011 568	1 083 145	91 484	65 437	3 681 191
1993	335 996	11 577	1 007 539	1 095 676	87 837	62 557	3 653 248
1994	331 014	13 636	1 005 739	1 095 529	87 456	62 425	3 658 289
1995	324 701	16 896	1 000 632	1 119 997	87 134	59 693	3 619 810
1996	324 417	19 705	1 012 849	1 140 519	90 903	59 176	3 550 629
1997	326 766	22 584	1 027 343	1 109 673	91 130	58 775	3 378 176
1998	322 349	26 489	1 035 738	1 078 574	90 118	55 541	3 107 275
1999	322 791	29 873	1 045 574	1 102 855	89 444	53 477	3 113 209
2000	318 047	33 705	1 018 730	1 104 906	93 768	53 091	3 216 750
2001	301 199	40 267	985 746	1 131 734	89 961	50 859	3 206 179
2002	287 427	46 522	968 227	1 141 485	89 254	47 651	3 117 782
2003	282 829	47 343	952 442	1 109 696	92 058	47 114	3 262 382
2004	280 091	48 378	942 053	1 111 513	99 298	46 292	3 392 283
2005	272 301	50 141	936 003	1 091 785	99 065	46 125	3 493 440
2006	265 384	55 019	919 679	1 060 438	101 731	44 063	3 365 646
2007	258 513	56 361	903 280	1 023 818	98 060	40 493	3 350 753
2008	262 090	54 641	893 200	1 027 098	97 261	38 431	3 600 244
2009	249 482	57 777	876 000	1 029 400	100 100	38 400	3 837 158
2010	245 001	61 527	866 300	1 055 200	102 800	36 900	4 017 602
2011	240 842	64 250	859 200	1 045 200	98 800	34 800	3 991 500
2012	237 565	65 584	850 700	1 040 700	97 700	34 100	4 019 000
2013*	238 740	67 537	851 500	1 037 500	97 600	32 700	4 188 900
2014**	229 714	68 580	832 000	1 030 700	96 700	30 200	4 258 000

1.5 Endringer i inntektsforutsetninger, tap ved markedsoverskudd og volumutvikling

Pris- og volumendringer i produksjon og innsatsfaktorer forklarer deler av avvik fra inntektsforutsetningene som legges til grunn ved jordbruksoppkjørene. Inntektseffekter pga. markedssituasjon er redegjort for i kap. 1.5.1 mens pris- og volumutvikling går fram av kap. 1.5.2.

1.5.1 Inntektseffekter av markedssituasjonen

Inntektseffekter på grunn av markedssituasjonen, hovedsakelig tap på grunn av markedsoverskudd eller fra manglende markedsmuligheter, har vært beregnet med utgangspunkt i produkter omfattet av målpriser. Pristapet har vært definert som lavere prisuttak enn hva målprisene/gjennomsnittlig engrospris har gitt grunnlag for samt at

omsetningsavgiften har vært høyere enn antatt avgift ved markedsbalanse. Samlet brutto pristap beregnes ved å multiplisere pristapet med produksjonsvolumet.

Etter at målprisen er avviklet for egg, sau og lam, er det for 2014 kun relevant å beregne pristapet for gris. For gris er det markedsoverskudd for alle beregningsårene 2012-14. Samlet brutto pristap er beregnet til 210 mill. kr. i 2012, 393 mill. kr i 2013 og 386 mill. kr. i 2014.

For melk styres produksjonen gjennom kvoter. For korn er det samlet sett konstant underdekning. Det har dermed ikke vært grunnlag for tilsvarende beregning som for andre målprisprodukter.

Variierende omsetningsavgifter vil normalt speile avsetningsforholdene. Det er likevel ikke nødvendigvis samsvar mellom trekk av omsetningsavgift og behovet for regulering av den løpende produksjonen, eks. behov for å bygge opp reguleringsfondet og motsatt. Størrelsen på reguleringsfondene er nærmere omtalt i kapittel 1.5.4.

I tabell 1.9 er de produktvise omsetningsavgiftene gjengitt for beregningsårene 2012-14.

Tabell 1.9 Omsetningsavgifter. Kroner pr. kg.

	Melk	Storfe	Kalv	Sau/lam	Gris	Egg	Korn/oljefrø
2012	0,10	0,62	0,62	1,03	1,50	0,70	0,00
2013	0,14	0,61	0,61	0,99	2,00	0,80	0,02
2014*	0,08	1,01	1,01	0,91	1,90	1,00	0,01

Tabell 1.10 Overproduksjonsavgift melk. Mill. kroner

År	Overproduksjonsavgift
2012	1,3
2013	41,5
2014*	63,0

For året 2012 ble overproduksjonsavgiften lav fordi det var fri produksjon i kvoteåret 2011 fra 5.12.11 til kvoteårets slutt 29.2.2012. For 2013 (kvoteåret 2012) var innslagspunktet for overproduksjonsavgift 7 prosent over kvoten (3 prosent over for de som var i kvotetaket på 400 og 700 tusen liter), men det ble likevel trukket overproduksjonsavgift omtrent som i 2011. For kvoteåret 2013 som løp ut februar 2014 var innslagspunktet for overproduksjonsavgift 3 prosent over kvoten. Kvoteåret 2014 følger igjen kalenderåret. Overproduksjonsavgiften er regnet inn i Totalkalkylen som redusert melkepris.

1.5.2 Volum- og prisindekser for Totalkalkylen

Endringene i volum- og prisindeksene går fram tabell 1.11 og 1.12.

Tabell 1.11 Prisindekser, registrerte. 2012 = 100

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	75,1	76,4	77,8	85,8	92,1	89,5	96,4	100,0	107,4	107,8
Korn, erter og oljefrø	77,5	78,9	79,6	86,7	93,2	91,2	96,6	100,0	109,5	110,5
Sum sal av matpoteter	57,5	70,0	80,5	68,9	75,4	87,5	90,4	100,0	102,0	102,6
Poteter	66,9	74,2	80,7	75,2	82,6	91,0	92,8	100,0	103,1	104,8
Sum grønnsaker	72,4	76,9	84,8	84,9	88,8	82,5	98,9	100,0	103,6	103,4
Sum frukt	70,4	65,1	75,2	79,4	85,5	92,2	65,7	100,0	101,7	95,2
Sum hagebær	60,9	59,8	68,2	79,0	81,9	94,7	98,7	100,0	98,6	102,5
Sum blomster	74,8	78,4	80,0	79,9	91,2	91,2	96,6	100,0	103,0	105,8
Hagebruksprodukt	72,7	75,6	81,1	81,9	89,2	87,8	96,9	100,0	103,4	104,7
Sum pl.prod.sal og h.forbr	74,1	76,9	80,7	83,3	90,1	89,4	96,4	100,0	105,7	106,8
Sum kumjølkk	75,4	76,0	81,2	82,0	89,6	94,1	99,2	100,0	101,2	104,9
Sum geitmjølk	75,5	76,2	81,3	82,1	89,7	94,1	99,2	100,0	101,1	104,8
Ku- og geitmjølk	76,5	77,1	81,9	83,1	90,4	94,7	99,5	100,0	101,5	105,3
Sum storfe	72,4	73,6	77,1	82,4	88,7	89,1	92,4	100,0	105,6	107,6
Sum sau/lam	62,1	69,3	77,8	88,9	87,8	88,5	92,8	100,0	108,7	113,9
Sum gris	79,3	77,6	87,5	93,1	93,8	95,0	98,0	100,0	96,2	96,2
Sum fjørfeslakt	78,3	79,2	81,9	87,4	88,7	91,4	94,3	100,0	103,8	103,7
Sum kjøtt inkl. grunntilskot	74,7	75,6	81,5	87,6	90,4	91,6	94,7	100,0	102,2	103,6
Kjøtt og fjørfeslakt	76,3	77,6	82,8	88,3	91,2	92,4	95,1	100,0	102,3	104,3
Egg	66,1	70,2	77,8	79,4	86,0	88,1	92,6	100,0	96,1	93,6
Pelsdyr	49,4	56,2	44,6	54,8	47,3	64,6	87,1	100,0	117,8	89,5
Sum birøkt	76,9	79,8	82,0	84,4	85,2	85,3	89,5	100,0	108,7	116,4
Sum andre husdyrprodukt	69,3	73,1	74,5	78,5	76,8	82,5	92,3	100,0	102,4	94,0
Sum husdyrprodukt	75,9	77,1	81,7	85,4	89,7	92,5	96,6	100,0	102,0	103,9
Sum plante- og husdyrprod.	75,4	77,0	81,5	84,8	89,9	91,7	96,6	100,0	103,0	104,7
Sum inntekter ekskl. tilsk.	73,3	75,2	80,7	87,1	90,8	92,4	95,6	100,0	103,9	106,0
Sum inntekter inkl. tilsk.	75,7	77,3	81,7	85,1	90,1	91,9	96,7	100,0	103,0	104,7
Sum kunstgjødsel	50,2	52,3	54,3	57,9	108,7	77,7	86,1	100,0	99,3	98,6
Kalk	83,8	83,0	86,2	90,1	103,3	112,2	105,6	100,0	97,4	105,3
Kunstgjødsel og kalk	54,1	56,0	58,1	61,2	110,6	81,2	87,6	100,0	99,3	99,6
Innkjøpt kraftfôr	78,7	79,7	80,8	88,1	97,3	97,4	97,7	100,0	104,2	107,1
Innkj. mjølkeprod. til fôr	77,9	79,4	82,4	85,9	92,1	99,5	97,3	100,0	102,9	107,8
Sum innkjøpt fôr	78,7	79,7	80,9	88,0	97,1	97,5	97,7	100,0	104,1	107,1
Såfrø og planter	90,2	87,7	92,5	100,3	100,2	101,4	101,4	100,0	105,4	108,8
Sum energi og smøremidler	74,7	86,8	76,0	95,5	88,3	102,3	105,6	100,0	103,4	104,6
Sum andre kostn. v/pl.prod.	80,8	80,1	84,2	86,9	101,8	92,5	96,5	100,0	101,6	105,9
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	74,3	76,5	81,9	88,6	93,6	94,0	98,7	100,0	100,5	104,3
Andre kostnader	76,2	76,8	82,2	86,7	95,5	92,9	97,3	100,0	102,3	106,6
Sum vedlikehald	77,7	80,1	85,1	89,3	93,1	94,8	97,4	100,0	102,5	104,5
Sum ikkje-varige prod.middel	76,4	78,9	80,3	87,8	96,9	95,4	97,9	100,0	103,0	105,8
Sum leasing av maskiner	84,1	86,0	96,1	94,6	92,7	93,2	98,0	100,0	96,9	98,3
Kapitalslit. Sum driftsb.	87,6	89,6	90,2	93,7	95,6	98,0	99,2	100,0	102,1	104,5
Kapitalslit. Maskinar/reisk.	87,6	89,6	90,3	93,7	95,7	98,0	99,2	100,0	102,1	104,5
Kapitalslit	87,6	89,6	90,3	93,7	95,7	98,0	99,2	100,0	102,1	104,5
Sum kapitalkostnader	87,3	89,2	90,8	93,7	95,2	97,3	99,0	100,0	101,2	103,4
Sum kostnader	79,5	81,8	83,3	89,5	96,4	96,0	98,2	100,0	102,5	105,1
Vederlag arbeid og kapital	72,3	72,3	80,8	75,0	78,5	84,1	95,1	100,0	102,6	101,9
Vederlag arbeid og egenkap.	74,5	75,6	77,5	76,8	80,5	89,1	96,7	100,0	109,2	108,7

* Foreløpige tall.

** Budsjett.

Tabell 1.12 Volumindekser, registrerte regnskaper. 2012 = 100

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	121,6	108,6	113,1	127,3	96,6	111,5	92,9	100,0	87,3	96,5
Korn, erter og oljefrø	121,1	108,0	112,4	126,4	95,7	111,0	92,5	100,0	86,5	96,0
Sum sal av matpoteter	124,2	125,9	114,6	136,3	117,4	109,0	103,5	100,0	103,4	101,7
Poteter	110,8	114,7	109,4	123,7	111,4	107,9	102,6	100,0	101,7	101,1
Sum grønnsaker	100,3	97,6	97,0	110,2	104,2	105,5	92,8	100,0	94,9	96,1
Sum frukt	108,5	151,5	106,0	139,9	123,9	116,9	95,5	100,0	119,0	106,8
Sum hagebær	99,9	122,6	101,2	107,0	111,2	92,6	84,2	100,0	83,6	101,1
Sum blomster	124,4	115,2	112,6	116,1	105,7	105,3	102,3	100,0	99,3	98,6
Hagebruksprodukt	110,4	108,4	104,0	113,5	106,1	104,5	96,0	100,0	96,6	98,0
Sum pl.prod.sal og h.forbr	112,5	107,4	106,0	117,8	102,3	107,1	95,3	100,0	93,6	97,9
Sum kumjøl	98,8	98,0	100,7	99,8	98,1	98,4	96,4	100,0	99,6	98,5
Sum geitmjøl	107,3	101,3	100,1	100,2	103,0	102,4	100,3	100,0	97,6	96,8
Ku- og geitmjøl	98,9	98,1	100,7	99,8	98,2	98,4	96,5	100,0	99,6	98,5
Sum storfe	112,4	112,7	108,8	111,3	109,5	107,9	105,1	100,0	107,0	102,6
Sum sau/lam	114,0	110,4	102,8	105,9	105,0	107,3	102,6	100,0	103,4	102,7
Sum gris	85,8	88,5	89,5	93,3	94,0	97,9	99,5	100,0	97,0	98,0
Sum fjørfeslakt	60,8	67,8	76,1	91,7	88,7	91,0	92,9	100,0	114,5	124,9
Sum kjøtt inkl. grunntilskot	93,3	95,4	95,3	100,6	99,4	100,9	100,5	100,0	104,8	105,2
Kjøtt og fjørfeslakt	93,8	95,8	95,5	100,7	99,6	101,0	100,6	100,0	105,0	106,9
Egg	79,5	79,7	83,5	87,9	92,5	93,4	92,2	100,0	102,2	102,5
Pelsdyr	105,2	127,4	114,9	124,0	121,5	106,4	89,9	100,0	101,9	126,4
Sum birøkt	131,7	126,4	128,3	132,4	126,8	125,8	106,8	100,0	103,9	103,6
Sum andre husdyrprodukt	88,4	92,4	90,7	95,6	102,6	99,3	92,9	100,0	102,0	108,3
Sum husdyrprodukt	95,5	96,5	97,3	100,0	99,2	99,8	98,3	100,0	102,5	103,5
Sum plante- og husdyrprod.	100,0	99,4	99,6	104,6	100,0	101,7	97,5	100,0	100,1	102,0
Sum inntekter ekskl. tilsk.	98,9	98,1	98,4	102,7	99,7	101,0	96,6	100,0	99,0	101,6
Sum inntekter inkl. tilsk.	99,3	98,6	98,9	103,4	99,8	101,3	96,9	100,0	99,4	101,7
Sum kunstgjødsel	137,1	134,9	136,7	125,8	97,8	90,3	103,4	100,0	101,5	101,5
Kalk	100,8	93,4	88,4	89,7	87,6	82,2	76,2	100,0	111,2	105,5
Kunstgjødsel og kalk	132,2	129,6	130,5	121,1	96,1	89,6	100,7	100,0	102,1	101,9
Innkjøpt kraftfôr	87,9	88,5	90,8	94,6	91,9	93,7	94,6	100,0	101,1	102,3
Innkj. mjølkeprod. til fôr	89,7	107,4	80,9	89,0	85,0	83,9	103,1	100,0	96,8	95,1
Sum innkjøpt fôr	88,0	89,6	90,2	94,3	91,5	93,2	95,1	100,0	100,9	101,9
Såfrø og planter	96,2	97,0	100,5	99,2	98,1	98,3	97,6	100,0	104,3	102,8
Sum energi og smøremidler	108,6	105,5	105,9	101,4	102,7	105,4	100,3	100,0	98,5	97,8
Sum andre kostn. v/pl.prod.	92,3	98,1	98,2	99,3	89,7	95,0	97,7	100,0	94,7	95,9
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	93,2	93,4	93,1	92,6	98,2	99,7	95,9	100,0	104,7	103,3
Andre kostnader	102,1	103,2	99,5	97,1	91,9	95,9	94,7	100,0	98,5	95,7
Sum vedlikehold	119,6	114,3	110,9	110,0	101,9	106,7	99,3	100,0	98,0	96,2
Sum ikkje-varige prod.middel	99,8	99,7	98,9	98,4	94,2	96,8	96,7	100,0	99,9	99,3
Sum leasing av maskiner	39,2	51,2	62,0	70,8	80,4	84,4	91,8	100,0	106,4	111,9
Kapitalslit. Sum driftsb.	82,8	85,0	86,8	89,9	92,8	95,7	98,2	100,0	101,8	103,7
Kapitalslit. Maskinar/reisk.	111,6	109,7	108,7	107,7	103,7	102,8	102,1	100,0	98,5	96,8
Kapitalslit	97,5	97,7	98,1	99,0	98,5	99,4	100,2	100,0	100,0	100,4
Sum kapitalkostnader	87,6	89,7	92,0	94,3	95,5	96,9	98,7	100,0	101,1	102,2
Sum kostnader	96,0	96,6	96,8	97,2	94,6	96,8	97,3	100,0	100,3	100,1
Vederlag arbeid og kapital	105,8	102,5	102,7	117,2	110,4	110,4	96,7	100,0	98,4	105,1
Vederlag arbeid og egenkap.	110,7	106,7	105,9	121,4	113,4	113,0	97,0	100,0	97,9	104,9

* Foreløpige tall.

** Budsjett

1.6 Forklaring til variasjon mellom år

Noen poster i Totalkalkylen viser variasjon fra år til år som i noen grad skyldes endrede utbetalingstidspunkt og regnskapsrutiner. Noen slike periodiseringsforhold er nærmere omtalt nedenfor.

1.6.1 Fondsendringer i prisutjevningsordningen for melk

I 2012 ble kapitalbeholdningen i prisutjevningsordningen økt med 57 mill. kroner og i 2013 ble den redusert med 74 mill. kroner. SLF budsjetterer med en kapitalbeholdning på ca. 218 mill. kroner per 31.12.14. Dette tilsvarer en nedbygging i 2014 på ca. 3 mill. kroner.

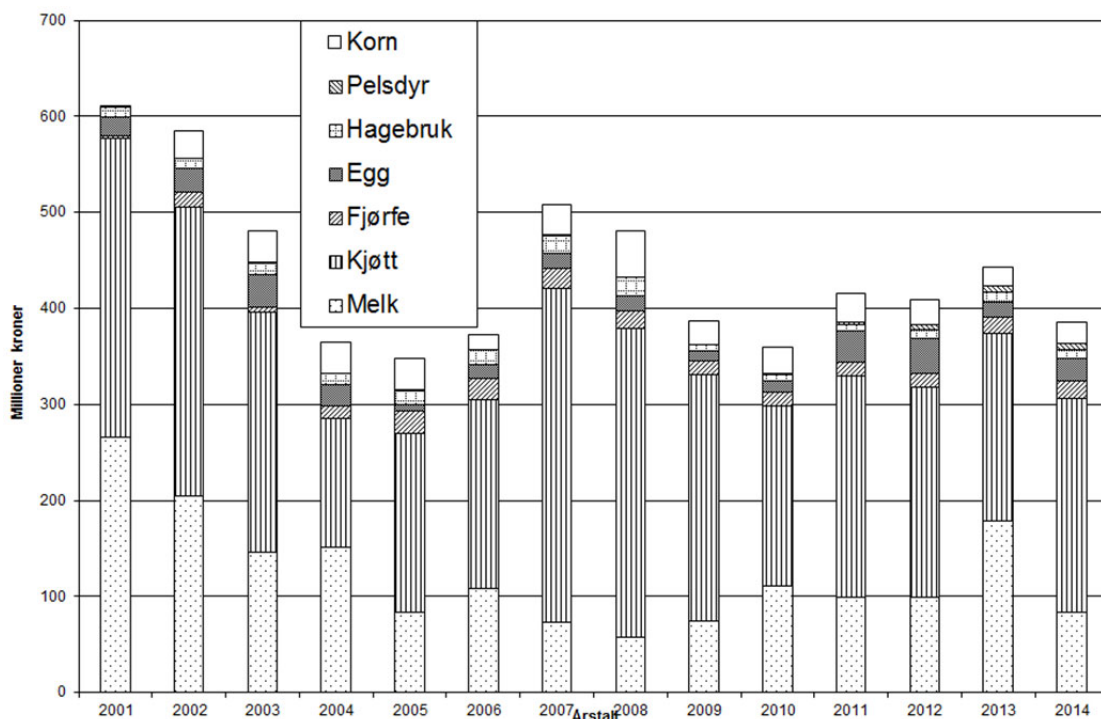
1.6.2 Samlede endringer i omsetningsavgiftsfondene

Tabell 1.13 viser en sammenstilling av data om kapitalopp- og nedbygging i fondene for omsetningsavgift. I tillegg til mottatt omsetningsavgift i løpet av et år og utbetalte bevilgninger til omsetningstiltak samme år, vil renteinntekter og administrasjonskostnader også innvirke noe på fondenes størrelse. Netto renteinntekter er regnet som en rest i neste tabell.

Tabell 1.133 Omsetningsavgiftsfondene totalt, 1000-kroner

	Endring i året	Fondene per 31.12	Mottatt oms.avgift	Bevilgninger til omsetningstiltak	Renteinntekter – adm.kostnader
2001	210 596	610 938	460 056	265 125	15 665
2002	- 25 815	585 123	355 200	408 563	27 548
2003	-104 519	480 604	310 498	426 193	11 177
2004	-115 426	365 178	511 254	624 787	-1 894
2005	-17 692	347 486	646 726	661 705	-2 713
2006	24 374	371 860	714 477	682 785	-7 318
2007	135 864	507 724	607 110	464 747	-6 499
2008	-26 622	481 103	389 993	423 659	7 045
2009	-94 667	386 435	421 756	505 911	-10 542
2010	-26 962	359 474	487 857	502 829	-11 990
2011	56 149	415 622	514 451	448 757	-9 546
2012	-6 505	409 118	488 861	483 909	-11 457
2013*	33 823	442 941	677 065	631 146	-12 096
2014**	-57 197	385 744	639 520	684 417	-13 200

For 2014 er det beregnet at innbetalt (mottatt) omsetningsavgift vil beløpe seg til omtrent 640 mill. kroner. I figuren nedenfor er utviklingen av fondene for omsetningsavgiften vist i et diagram:

Figur 1.1. Utviklingen i omsetningsavgiftsfondene, millioner kroner

Fondenes totale størrelse har variert sterkt i løpet av perioden. Lavest var fondene i 2005 og høyest i 2001. Omsetningsavgiftsfondene for kjøtt og melk er de største. I perioden 2001 - 2005 ble fondene for melk og kjøtt gradvis bygget ned. I 2007 økte fondet for kjøtt med 151 mill. kroner til 348 mill. kroner som det høyeste beløpet i perioden. Ved utgangen av 2013 viser foreløpig regnskap at fondet er på 195 mill. kroner og det er budsjettert med 28 mill. kroner i økning i 2014. Fondet for melk økte med 80 mill. kroner i 2013 og er på 178 mill. kroner ved utgangen av 2013. Årsaken til den kraftige økningen var at en inn i 2013 forventet økte reguleringskostnader til skummetmelk til fôr som følge av økt etterspørsel og produksjon av smør. Reguleringskostnadene ble lavere enn forventet og overproduksjonsavgiften høyere enn forventet i 2013. Det budsjetteres med en nedgang på 95 mill. kroner ved utgangen av 2014. Omsetningsavgiftsfondet for korn var på 20 mill. kroner ved utgangen av 2013.

1.6.3 Kompensasjon for hevet folketrygdavgift fra 2012

I jordbruksavtaleproposisjonen til Stortinget i 2011 sto det:

«I avtalen er bevilgningen på underpost 78.13 *Medlemsavgift til folketrygden*, på 130,8 mill. kroner, omdisponert til andre formål på avtalen. I grunnlagsmaterialet som Budsjettnemnda legger fram i 2012, skal det gjøres en særskilt gjennomgang som på en konsistent måte gir et riktig bilde av inntektsutviklingen som følger av denne systemomleggingen.»

Fra 2012 heves trygdeavgiften for næringsinntekt i jord- og skogbruk fra 7,8 prosent (mellomsats) til 11 prosent (ordinær sats). Finansdepartementet anslo at landbruket med

dette ville få en skatteøkning på 206 mill. kroner påløpt i 2012, herav ble det antatt at skogbruket får en skatteøkning på omtrent 10 mill. kroner. Jordbruksfradraget er utvidet for å kompensere for skatteøkningen, og tilskuddet til medlemsavgift til folketrygden er omfordelt på ulike tilskudd.

I Totalkalkylen ble tilskudd til medlemsavgift til folketrygden ført under Direkte tilskudd på inntektssiden og tilsvarende beløp under Andre kostnader på kostnadssiden. Dette tilskuddet var en kollektiv dekning av redusert trygdesats og skulle ikke ha netto inntektseffekt i Totalkalkylen.

I jordbruksavtalen 2011 ble bevilgningen på underpost 78.13 *Medlemsavgift til folketrygden*, på 130,8 mill. kroner, omdisponert til andre formål på avtalen. Herav ble avsetningen til skogbruk og bioenergi over Landbrukets utviklingsfond økt med 15 mill. kroner for å kompensere den økte trygdeavgiften skogbrukere som ikke driver jordbruk får. De resterende 115,8 mill. kroner er ført under de postene på Totalkalkylen som midlene ble omdisponert til. Effekten på inntektssiden i Totalkalkylen for jordbruket er dermed et økt tilskudd på 115,8 mill. kroner.

Motposten under *Andre kostnader* ville på tilsvarende måte fra og med 2012 bli redusert fra 130,8 mill. kroner og satt til 0 kroner i Totalkalkylen. Effekten på kostnadssiden i Totalkalkylen ville derved bli en redusert kostnad på 130,8 mill. kroner. For å unngå denne papirmessige reduksjonen i kostnader i Totalkalkylen, har en valgt å fjerne folketrygdposten både på inntekts- og kostnadssiden i Totalkalkylen for hele perioden 1976 - 2011. Endringen påvirker verken nettoresultatet eller volum- og prisindeksene i Totalkalkylen. I Totalkalkylen framkommer ikke jordbrukets skattekostnad eller økningen av denne. Den økte trygdeavgiften som jordbruket vil få i 2012 vil derfor ikke framkomme som en kostnad i Totalkalkylen, men kompensasjonen for skatteøkningen vil framkomme som en økt inntekt.

Tabell 1.14 Beregnet effekt i Totalkalkylen av kompensasjon for økt trygdeavgift for jordbruk i 2012. Mill. kroner

Omdisponering av tilskudd til medlemsavgift til folketrygden	115,8
Effekt på «Vederlag til arbeid og egenkapital»	115,8
Inntektsverdi før skatt av utvidet jordbruksfradrag	173
Sum kompensasjon, verdi før skatt	288,8
Effekt på «Vederlag til arbeid og egenkapital, inkl. effekt av jordbruksfradraget»	288,8
<i>Effekt kr. pr. årsverk</i>	<i>6 100</i>
Økt trygdeavgift (forskjellen mellom 7,8 % og 11 %)	196
Nødvendig økt inntekt for å kompensere for økt trygdeavgift	306

Nettoeffekten av kompensasjonen for økt trygdeavgift på resultatmålet Vederlag til arbeid og egenkapital (eksklusive verdi av jordbruksfradraget) for 2012 blir dermed 115,8 mill. kroner, eller 2 400 kroner per årsverk.

Noe av kompensasjonen for økt trygdeavgift ble gitt ved at jordbruksfradraget ved ligningen ble utvidet, innenfor en anslått provenyramme på 120 mill. kroner. Budsjettnemnda har beregnet effekten på spart skatt for 2012 til 111 mill. kroner. Det

tilsvarende en inntektsverdi før skatt på 173 mill. kroner. Det er da regnet en gjennomsnittlig marginalsatt på 36 prosent for 2012.

Effekten av kompensasjonen for økt trygdeavgift på resultatmålet Vederlag til arbeid og egenkapital (inklusive verdi av jordbruksfradraget) for 2012 blir dermed 288,8 mill. kroner, eller 6 100 kroner per årsverk.

Den skatteøkningen jordbrukssektoren får som følge av økt trygdeavgift føres ikke i Totalkalkylen. I forbindelse med omleggingen ble det lagt til grunn en skatteøkning på 206 mill. kroner for landbruket. Kompensasjonen på 15 mill. kroner til skogbruket, tilsvarer en skatteøkning på om lag 10 mill. kroner. Det var med andre ord lagt til grunn en skatteøkning for jordbruket på 196 mill. kroner. For å kompensere skatteøkningen er en økt inntekt på 306 mill. kroner nødvendig.

1.7 Prisstigning i budsjettåret

For flere av postene inngår anslaget for den generelle prisveksten i samfunnet, målt ved konsumprisindeksen, i beregningen for budsjettåret. Anslaget på 2,3 prosent fra Økonomiske analyser nr. 1/2014 fra Statistisk sentralbyrå (SSB), er lagt til grunn.

1.8 Realrente på lånt kapital

Beregningene bygger på data fra skattestatistikken, dvs. samlet gjeld og rentekostnader hentet fra selvangivelsens poster 3.3.1 og 4.8.1. 2012 er det siste året en har slike data, basert på oppgaver fra 44 800 jordbruksbedrifter. Gjelden for 2013 og 2014 framregnes med investeringsutviklingen mens renta regnes fram med rentestatistikk og prognoser fra SSB.

Realrente regnes i Totalkalkylen på følgende måte:

Realrente på lånt kapital = nominelle rentekostnader – effekt av finansiering. I normaliserte regnskaper er prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på lånt kapital glattet over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

Tabell 1.15 viser realrenten for årene 2009 – 2014 og at denne har endret seg til dels betydelig disse årene, jfr. også tabell 5.24 lengre bak.

Tabell 1.15 Nominelle og reelle rentekostnader på lånt kapital. Mill. kroner og prosent

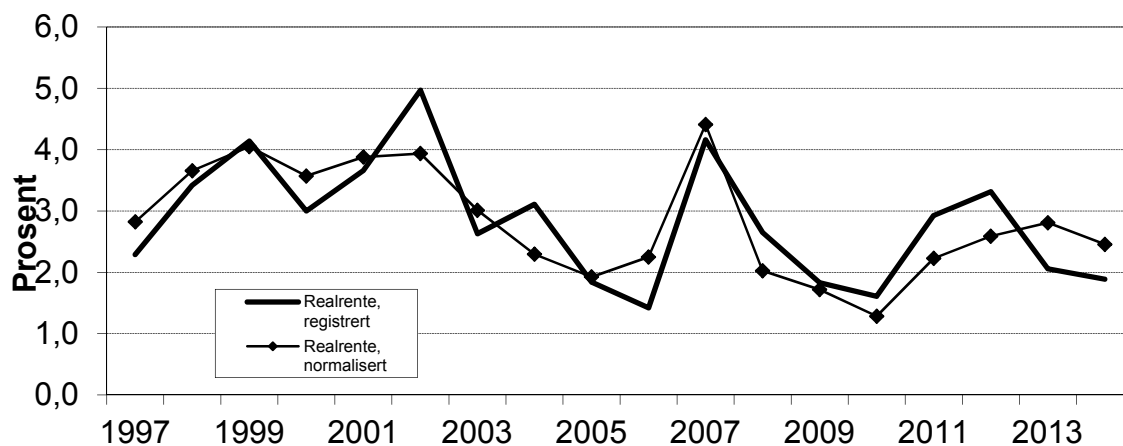
	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Jordbruksgjeld	42 580	44 939	47 185	49 808	51 885	53 687
Rentekostnader	1 831,4	1 770,8	1 924,0	2 074,9	2 116,1	2 250,3
Renteprosent	4,30	3,94	4,08	4,17	4,08	4,19
KPI-endring i %, registrert	2,11	2,47	1,24	0,77	2,13	2,30
KPI-endring i %, normalisert	2,22	2,79	1,94	1,49	1,38	1,73
Registrert regnskap:						
- Effekt av finansiering	899	1 108	586	382	1 106	1 235
- Realrente	932	663	1 338	1 693	1 010	1 016
Normalisert regnskap:						
- Effekt av finansiering	947	1 254	916	743	716	931
- Realrente	885	517	1 009	1 332	1 400	1 320

I Totalkalkylen utgiftsføres de nominelle rentekostnadene (betalte renter) mens en inntektsfører en effekt av finansiering. Dette gjøres fordi en i kapitalslitsberegningen prisjusterer hele kapitalsaldoen med konsumprisindeksen. Når kapitalslitet er regnet i årets pengeverdi, oppstår det en prisstigningsgevinst på den lånte delen av kapitalen. Effekt av finansiering som inntektsføres for å finne realrentekostnaden er regnet slik:

Effekt av finansiering = lånt kapital * prosentvis økning i konsumprisindeksen/100.

Samlet jordbruksgjeld er i 2014 budsjettert til 53,7 milliarder kroner. Ett prosentpoengs endring i jordbrukets realrente vil derved endre kostnaden med 537 millioner kroner. Realrenten går ned med 0,17 prosentpoeng fra 2013 til 2014.

I normalisert regnskap jevnes som nevnt effekt av finansiering ut før denne trekkes fra nominelle rentekostnader. Dette skyldes de svært store utslagene varierende prisstigning mellom år kan ha på effekt av finansiering. Prisstigningen var for eksempel 0,77 prosent i 2012 og 2,13 prosent i 2013. I budsjettåret er prisstigningen anslått til 2,3 prosent. Ved utjevningen får en derved fram den underliggende endring i realrente og inntekt. I figur 3 er realrenten i registrert og normalisert regnskap illustrert.

Figur 1.2 Realrente i registrert og normalisert regnskap. Prosent

1.9 Totalkalkylen og skatt

Tabell 1.16 Virkningen av jordbruksfradraget i normaliserte regnskaper

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jordbruket samlet:								
Effektivt jordbr.fradrag, mill. kr.	834	1 606	1 848	2 153	1 918	1 855	1 893	2 999
Spart skatt, mill. kroner	233	450	517	603	537	519	530	840
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	371	714	821	957	852	824	828	1 312
Antall årsverk	78 100	75 700	72 900	69 600	66 500	63 500	61 000	58 600
Inntektseffekt per årsverk, kr.	4 700	9 400	11 300	13 700	12 800	13 000	13 600	22 400
Utnyttelsesgrad	67 %	67 %	61 %	59 %	57 %	57 %	51 %	42 %
Per jordbruksbedrift:								
Maksimalt jordbruksfradrag, kr.	18 000	36 000	47 500	61 500	61 500	61 500	71 500	142 000
Mulig spart skatt, kr.	5 040	10 080	13 300	17 220	17 220	17 220	20 020	39 760
Nødvendig jordbruksinntekt, 1000 kr	36	36	164	170	170	170	223	348
	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**	
Jordbruket samlet:								
Effektivt jordbr.fradrag, mill. kr.	2 942	2 902	3 019	2 884	3 228	3 243	3 360	3 360
Spart skatt, mill. kroner	824	813	845	807	904	908	907	907
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 287	1 270	1 321	1 262	1 482	1 489	1 473	1 473
Antall årsverk	56 100	53 700	51 400	50 300	49 200	48 100	47 000	47 000
Inntektseffekt per årsverk, kr.	22 900	23 600	25 700	25 100	30 100	31 000	31 300	31 300
Utnyttelsesgrad	44 %	42 %	45 %	44 %	43 %	44 %	48 %	48 %
Per jordbruksbedrift:								
Maksimalt jordbruksfradrag, kr.	142 000	142 000	142 000	142 000	166 400	166 400	166 400	166 400
Mulig spart skatt, kr.	39 760	39 760	39 760	39 760	46 592	46 592	44 928	44 928
Nødvendig jordbruksinntekt, 1000 kr	329	329	329	329	334	334	334	334

Tabell 1.17 Virkningen av jordbruksfradraget i registrerte regnskaper

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Jordbruket samlet:							
Effektivt jordbruksfradrag, mill. kr.	3 046	2 893	2 975	2 819	3 184	3 199	3 412
Spart skatt, mill. kroner	853	795	833	789	892	896	921
Tilsvarende inntektsverdi før skatt, mill. kr	1 333	1 242	1 302	1 233	1 462	1 469	1 495
Antall årsverk	56 100	53 700	51 400	50 300	49 200	48 100	47 000
Inntektseffekt per årsverk, kr.	23 800	23 100	25 300	24 500	29 700	30 500	31 800
Utnyttelsesgrad	44 %	42 %	45 %	44 %	43 %	44 %	48 %
Per jordbruksbedrift:							
Maksimalt jordbruksfradrag, kr.	142 000	142 000	142 000	142 000	166 400	166 400	166 400
Mulig spart skatt, kr.	39 760	39 760	39 760	39 760	46 592	46 592	44 928
Nødvendig jordbruksinntekt, 1000 kr	348	329	329	329	334	334	334

Totalkalkylen er et sektorregnskap hvor resultatet er målt før skatt.

Fra og med skatteåret 2000 ble det innført et jordbruksfradrag i alminnelig inntekt for skatteyttere med positiv næringsinntekt fra jordbruket.

I beregningene er det regnet med 37 prosent marginalsatt i gjennomsnitt for skatteytterne med jordbruksfradrag for årene 2000–2005, 36 prosent gjennomsnittlig marginalsatt for årene 2006–2011 (satsene for toppskatt ble senket i 2005 og 2006), mens det er regnet 39 prosent marginalsatt for 2012 og 2013 etter økningen av trygdeavgiften. For 2014 er det regnet 38,4 prosent marginalsatt.

Fra 2008 økte det generelle jordbruksfradraget fra 45 000 kr til 54 200 kr, mens det maksimale fradraget er uendret. Det var nødvendig med en jordbruksinntekt på 328 575 kr for å få maksimalt fradrag. For 2009 og 2011 gjelder samme grenseverdier som for 2008.

Fra 2012 økte det generelle jordbruksfradraget til 63 500 kroner og den øvre grensen for fradraget økte fra 142 000 kroner til 166 400 kroner. Økningen har sammenheng med økningen i trygdeavgiften fra 7,8 prosent til 11 prosent. Procentsatsen i fradraget økte fra 32 prosent til 38 prosent. Det er nødvendig med en jordbruksinntekt på 334 289 kroner for å få maksimalt fradrag fra og med 2012.

I 2014 reduseres skatt på alminnelig inntekt fra 28 til 27 prosent. Trygdeavgiften øker til 11,4 prosent for næringsinntekt.

I tabellene ovenfor er det korrigert for at færre jordbruksbedrifter vil nyte godt av jordbruksfradraget i 2013 og 2014 som følge av den årlige nedgangen i antall jordbruksbedrifter. Det er også korrigert for at inntekten per jordbruksbedrift i gjennomsnitt er beregnet å øke fra 2012 til 2013 og fra 2013 til 2014. Ved beregningen er det ikke tatt hensyn til eventuelle tillegg ved jordbruksoppjøret i 2014. Selvangivelsesdataene for 2012 viste at om lag 21 prosent av jordbruksbedriftene hadde over 334 289 kroner i jordbruksinntekt, og ikke oppnår økt jordbruksfradrag ved en inntektsøkning til 2013 og 2014. I 2012 hadde 33 prosent av de som ellers kunne oppnådd jordbruksfradrag, ikke fradrag fordi jordbruksdriften gikk med underskudd. Totalt hadde om lag 46 prosent av jordbruksbedriftene en jordbruksinntekt mellom 1 og 334 289 kroner, og de fleste av disse vil oppnå en effekt på 38 prosent. Om lag 29 prosent av en inntektsøkning per jordbruksbedrift vil gi grunnlag for økt fradrag i 2013 og i 2014.

I resten av utredningen er virkningen av inntektsfradraget ikke innarbeidet.

1.10 Produktivitet

Utgangspunktet for årets beregning av produktivitetsutviklingen er normalisert regnskap for årene 2003-2013, målt i løpende priser. Direkte tilskudd utover grunntilskudd og distriktstilskudd er holdt utenom i beregningene. Regnskapet i løpende priser er regnet om til et regnskap i faste priser ved hjelp av prisindekser beregnet på grunnlag av normalisert regnskap. Dette er gjort for å få et uttrykk for volum på produkter og innsatsfaktorer. Det er benyttet spesielle indekser for hver gruppe av inntekts- og kostnadsposter. Også for investeringer og kapital slit i driftsbygninger og maskiner og redskaper brukes spesielle indekser. For hydrotekniske anlegg, grøfter og biler brukes derimot konsumprisindeksen da en har ansett de spesielle indeksene som for usikre. At en bruker spesielle indekser for bygninger, maskiner og redskaper betyr at det kapital slitet og de kapitalmengdene som benyttes i produktivitetsberegningene, avviker fra det som benyttes ellers i Totalkalkylen. Det er således normalisert regnskap i faste priser som brukes for å beregne produktivitetsutvikling.

At en bruker normalisert regnskap betyr at inntektene for planteprodukter er litt endret i forhold til tidligere år. Sammenlignet med beregninger i 2013 vil resultatene også være påvirket av at året 2002 er gått ut og året 2013 er kommet til i datagrunnlaget, endringer fra foreløpig regnskap til «endelig» regnskap for 2012, og korrigeringer av noen kostnadsposter. Ved årets beregninger er også arbeidsforbruket justert for årene etter 2010.

Det er flere mål for produktivitetsutvikling. Bruttoinntekten (produksjonsverdien) sett i forhold til den sammenveide innsatsen for de tre faktorene arbeid, kapital og vareinnsats (flerfaktorproduktivitet) anses ifølge OECD som særlig aktuell når en skal beregne produktivitetsutviklingen for en næring. Denne gir en produktivitetsøkning på 18 prosent for perioden 2003–2013 eller 1,6 prosent i gjennomsnitt per år (se tabell 1.18).

Andre beregningsmåter er likevel mer vanlig når produktivitetsutvikling omtales. Arbeidsproduktivitet beregnet på grunnlag av bruttoprodukt er ifølge OECD det mest brukte enkeltproduktivitetsmålet. Også i Norge er arbeidsproduktivitet mye brukt. Bruttoproductet er lik bruttoinntekt minus vareinnsats. Tabell 1.18 viser en økning av bruttoarbeidsproduktivitet på 57 prosent fra 2003 til 2013. Den årlige økningen var 4,6 prosent. Kapitalproduktivitet er et annet enkeltfaktormål som blir benyttet i noen sammenhenger. Bruttokapitalproduktiviteten økte med 6 prosent for perioden, eller med 0,6 prosent per år.

Sammenveid produktivitet for arbeid og kapital på grunnlag av bruttoprodukt blir ifølge OECD også mye brukt. Denne økte med 34 prosent for perioden 2003-2013 eller 3,0 prosent i gjennomsnitt per år.

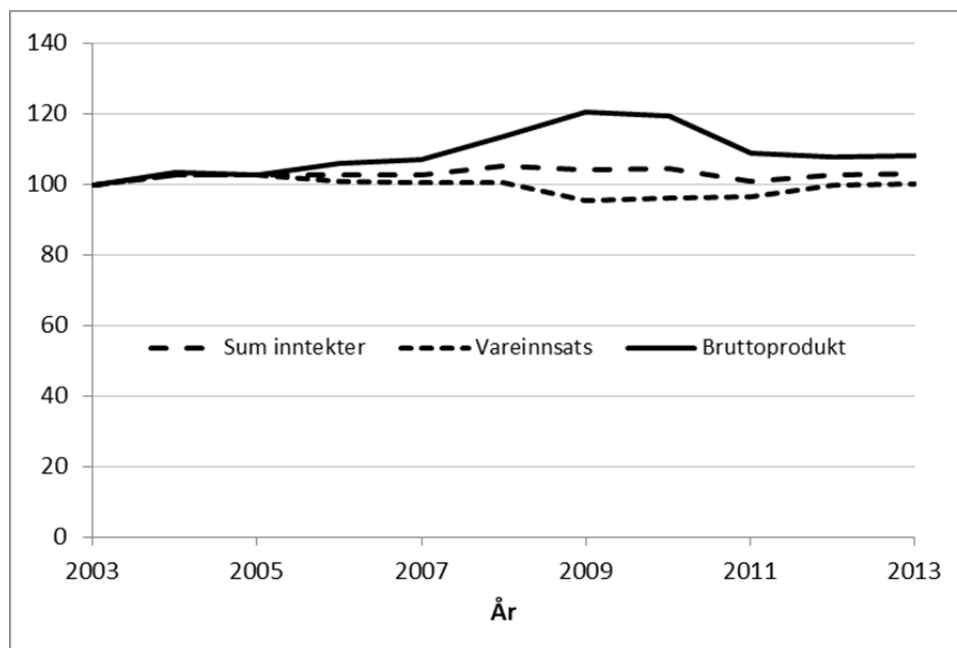
Som kapitalinnsats regnes kapital slit og rentekostnader. For maskiner er det beregnet kapital slit separat for kjøpt og leaset utstyr, men ellers er kjøpt og leaset utstyr behandlet likt. Rentekravet på all kapital er satt til 2,73 prosent i hele perioden. Denne rentefoten er lik realrenten for lånt kapital i årene 2011-2013. For arbeid er det regnet en pris på kr 170 per time i hele perioden. Dette er basert på hva NILFs driftsgranskinger brukte som uttrykk for kostnader ved å leie arbeidshjelp i 2012..

Tabell 1.18 Produktivitsutvikling 2003–2013 i jordbruket beregnet på indekser for bruttoinntekter, bruttoprodukt og innsatsfaktorer

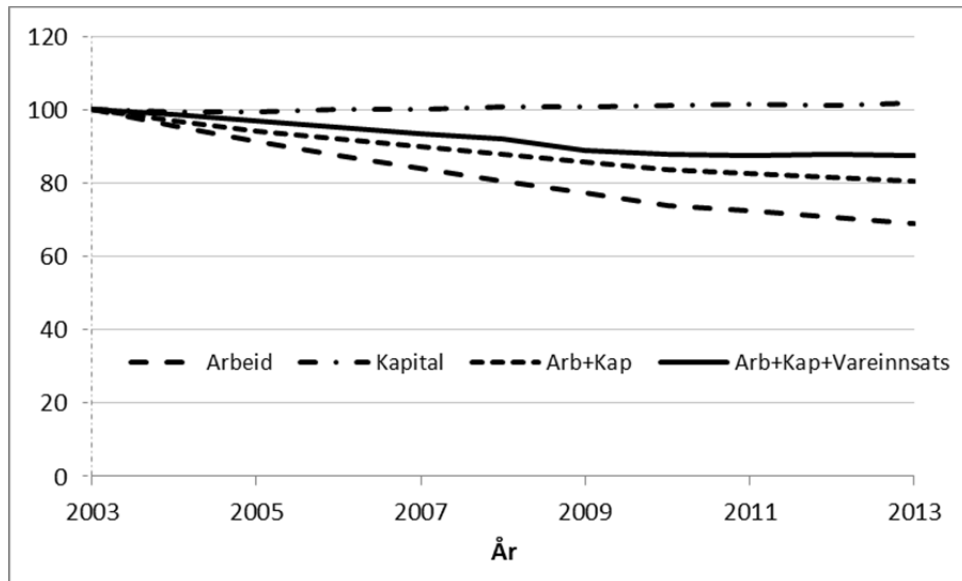
År	Flerfaktorproduktivitet		Enkeltfaktorproduktivitet	
	Bruttoinntekt/ arbeid, kapital og vareinnsats	Bruttoprodukt/ arbeid og kapital	Bruttoprodukt/ Arbeid	Bruttoprodukt/ kapital
2003	100	100	100	100
2013	118	134	157	107
Årlig endring, %	1,7	3,0	4,6	0,6

Produktivitsframgangen er først og fremst knyttet til redusert arbeidsforbruk. Dette går fram av figur 1.3–1.5. Årets justerte serie for arbeidsinnsats, bidrar til at produktivitsutviklingen er lavere enn hva beregningen viste i fjor.

Både bruttoinntekt (+3 %) og vareinnsats har vært forholdsvis stabile i perioden 2003–2013. Til sammen gir dette en økning i bruttoproduktet på ca. 8 prosent i perioden (figur 1.3). Arbeidsinnsatsen er redusert med omtrent 31 prosent, mens kapitalinnsatsen er så godt som uendret, hele perioden sett under ett (figur 1.4). Arbeids- og kapitalinnsats har totalt minket med 19 prosent. Når en også tar med vareinnsatsen har total faktorinnsats minket med 12 prosent.

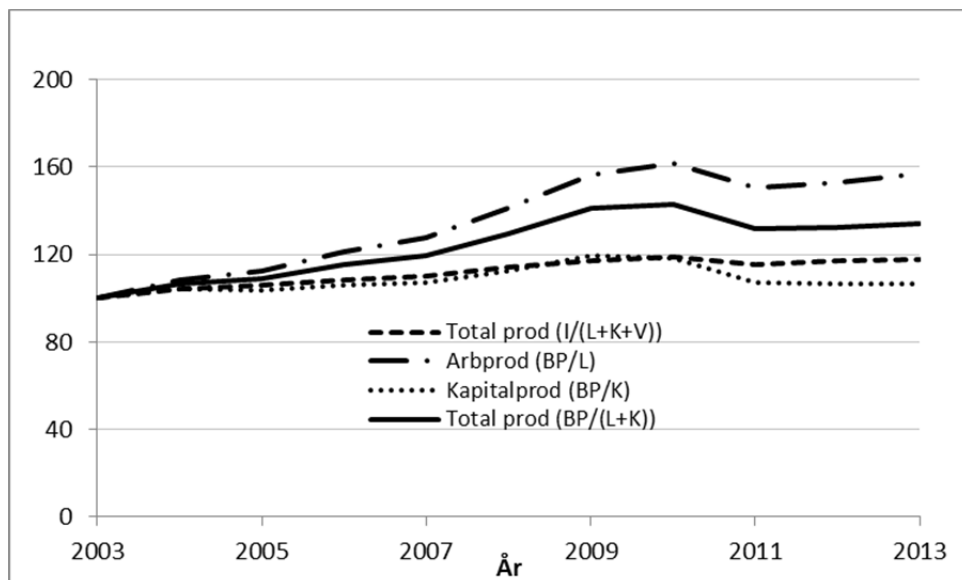

Figur 1.3 Utvikling i bruttoinntekt, vareinnsats og bruttoprodukt 2003–2013, relative tall

Figur 1.4 Utvikling i faktorinnsats 2003-2013, relative tall

Figur 1.5 viser utviklingen for de fire produktivetsmålene som er med i tabell 1.18. Figuren indikerer at produktivetsveksten har vært noe svakere etter 2009, spesielt fra 2010 til 2011, enn tidligere. Det skyldes både at nedgangen i arbeidsforbruk har vært mindre etter 2011, men også utviklingen i produksjonsinntekter og vareinnsats, målt i faste priser.

Figur 1.5 Utviklingen i produktivitet 2003-2013, uttrykt ved fire produktivetsmål, tre av disse er basert på bruttoprodukt (BP) og ett på bruttoinntekt (I). L =Arbeid, K= Kapital, V=vareinnsats

1.11 Usikkerhet ved datamaterialet

Beregningene bygger på innhentet materiale fra flere oppgavegivere hvorav SSB, SLF og landbrukets ulike økonomiske organisasjoner er de viktigste. For de sektorene hvor en har helhetlige oppgaver er beregningene relativt sikre. Dette gjelder korn, de aller fleste husdyrproduksjonene, kostnader som kraftfôr og gjødsel, såfrø og planter. Av større poster på inntektssiden er hagebrukssektoren den med relativt sett størst usikkerhet. Av de faste kostnadene beregnes kapitalslitet på grunnlag av investeringene. Investeringene beregnes bl.a. med utgangspunkt i SSBs tellingsundersøkelser, som foretas med noen års mellomrom. Mellom tellingsårene må investeringene framregnes med ulikt materiale.

1.12 Større endringer som har endret tallseriene bakover

I dette kapitlet gjøres det rede for større endringer som har endret tallseriene bakover. Endringer skyldes vanligvis nytt eller endret datamateriale. Årsaker til justeringer bakover er at Totalkalkylen skal vise utviklingen over tid. Av den grunn er det behov for sammenliknbare og kontinuerlige serier.

1.12.1 Arbeidsforbruk

Ved årets beregning er SSBs arbeidsforbruksregistrering i Landbruksundersøkelsen 2013 lagt til grunn. Undersøkelsen viser mindre nedgang i arbeidsforbruket etter 2010 enn det som ble regnet med i fjor. I fjor var arbeidsforbruket for årene etter 2010 framskrevet på grunnlag av tellingene i årene 1999 - 2010. Arbeidsforbruket for 2013 ble da beregnet til 45 500 årsverk. I år er arbeidsforbruket beregnet til 48 100 årsverk, dvs. 2 600 årsverk høyere. I årets oppjusterte tall for arbeidsforbruket inngår også et høyere arbeidsforbruk i pelsdyrholdet enn regnet med i fjor. Serien for arbeidsforbruket er justert fom. 2011.

1.12.2 Andre endringer

Frakt på kraftfôr:

Posten er justert fom. 2010 for justerte enhetskostnader samt at stedsfrakttilskuddet til dels ikke har vært trukket ut av kostnadsoppgavene. Dernest at økt frakttilskudd ikke var trukket ut av fraktkostnaden i 2013. For 2013 er posten er redusert med 111 mill. fra året før.

Emballasje- og sorteringskostnader i hagebruket:

Verdiberegningen av grønnsaksproduksjonen er knyttet til målprisnivå. Målprisnivå gjelder ferdig emballert vare. Det har vært en økende grad av pakking, sortering og ferdig emballering av grønnsaker på fellespakkeri. Kostnadene til emballasje har vært kostnadsført, men ikke sortering. Sorteringskostnader er tatt med i årets beregning. Serien er justert fra 1989.

Kostnader til plast i hagebruket:

På grunnlag av oppgaver over bruk av plast i hagebruket ved Landbrukstelingen i 2010, er serien for plastkostnader i hagebruket revidert tilbake til 1999. Revidering gir en økt kostnad til plast.

Investering og kapitalslit maskiner og redskaper:

Ved fjorårets beregning ble maskiner og teknisk utstyr i driftsbygninger trukket ut av posten maskiner og redskaper. Dette siden slike kostnader også føres under bygningsinvesteringer. Skogsmaskiner inngår i grunnlaget (import av maskiner) for beregningen av maskiner og redskaper, men andelen ble ikke korrigert i fjorårets beregning. Ved årets beregning er serien justert fom. 1994.

Kjøre- og arbeidsinntekter driftsbygninger:

Ved beregningen i fjor ble investeringsserien for driftsbygninger oppjustert for underrapportering ved SSBs landbruksundersøkelser. Serien for kjøre- og arbeidsinntekter ved investeringer på driftsbygninger ble imidlertid ikke justert. Dette er gjort i årets beregning, tilbake til 1959.

1.13 Budsjettering av tilskudd

I Totalkalkylen brukes statsbudsjettet ved budsjettering av direkte tilskudd (overførbare tilskudd). For pristilskuddene benyttes SLFs forbruksprognoser for utbetalinger.

2 Sammendrag av utviklingen i normaliserte regnskap fra 2009 til budsjett 2014

Tabell 2.1 viser utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital i jordbruk etter normaliserte regnskap fra 2009 til 2014. Tabellen viser også endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år.

Tabell 2.1. Utviklingen i vederlag til arbeid og egenkapital totalt og pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett

	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Vederlag til arbeid og egenkapital, mill.kr	10 800	11 976	11 479	12 165	12 176	12 889
Antall 1000 årsverk i jordbruket	53,7	51,4	50,3	49,2	48,1	47
Ved. til arbeid og egenkap. pr. årsverk. 1000 kr	201	233	228	247	253	274
Endring fra foregående år, 1000 kr	28	32	-5	19	6	21

Endringen i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk fra år til år er en kombinert effekt av 1) utviklingen i det totale vederlag til arbeid og egenkapital for hele jordbruket og 2) utviklingen i antall årsverk i jordbruket. I tabell 2.2 er den kombinerte endringen fra år til år splittet på disse to komponentene og i tabell 2.3 vises utslaget av endring i totalt vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk splittet i grupper av inntekter og kostnader.

Tabell 2.2. Endringen fra år til år i vederlag til arbeid og egenkapital pr. årsverk i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Endring fra foregående år	28	32	-5	19	6	21
Herav som følge av:						
endring i antall årsverk	9	10	5	5	6	6
andre forhold	20	22	-10	14	0	15

I kapittel 3.1 beskrives utviklingen i de registrerte regnskapene mer i detalj for de siste årene. Bortsett fra planteproduksjon vil forklaringene for de registrerte regnskapene stort sett være dekkende også for de normaliserte.

Tabell 2.3. Utslag av endringer fra år til år i grupper av inntekter og kostnader, regnet pr. årsverk¹⁾ i jordbruket. Normaliserte regnskap og budsjett. 1000 kroner

	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Sum planteprodukter	3	0	1	5	3	3
Sum husdyrprodukter	14	14	7	20	16	15
Arbeids- og kjøreinntekter	0	1	0	0	0	2
Buskapsverdi	1	-2	-1	3	-3	2
Medlemsbonus	2	0	0	1	0	0
Direkte tilskudd	5	6	7	10	2	7
Sum ikke-varige kostnader	-16	0	-9	-15	-13	-11
Kapitalslit og leasing av maskiner	-2	-4	-5	-3	-5	-5
Realrente på lånt kapital	11	7	-10	-6	-1	2
Sum	20	22	-10	14	0	15
Effekt av endring i årsverk	9	10	5	5	6	6
Sum endring	28	32	-5	19	6	21

1) Utslagene er beregnet med forutsetning om samme årsverkstall som i foregående år

2) Ved økning i kostnader er det brukt negative tall i tabellen for å markere at dette har negativ effekt på vederlag til arbeid og egenkapital

Fra 2013 til 2014 er det budsjettert med en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 21 000 kr pr. årsverk. Husdyrprodukter og direkte tilskudd bidrar mest på inntektssiden med en økning av vederlaget på henh. 15 000 og 7 000 kroner per årsverk. Redusert arbeidsforbruk øker vederlaget med 6 000 kr. pr. årsverk. Ikke-varige kostnader reduserer vederlaget med 11 000 kroner per årsverk mens kapitalkostnader reduserer vederlaget med 5 000 kr pr. årsverk. Reduserte rentekostnader øker vederlaget med 2 000 kr.

Fra 2012 til 2013 er det en økning i vederlag til arbeid og egenkapital på 6 000 kr pr. årsverk. På inntektssiden øker plante- og husdyrprodukter, buskapsverdi og direkte tilskudd vederlaget med 18 000 kr. Dette oppveies av at ikke-varige kostnader, kapitalkostnader og rente med reduserer vederlaget med 18 000 kr. Det er dermed redusert arbeidsforbruk som øker vederlaget med 6 000 kr pr. årsverk.

Fra 2011 til 2012 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 19 000 kr. På inntektssiden bidro husdyrinntekter og direkte tilskudd mest til økningen med henh. 20 000 og 10 000 kr. Redusert arbeidsforbruk økte vederlaget pr. årsverk med 5 000 kr. På kostnadssiden reduserte ikke-varige kostnader vederlaget mest med 15 000 kr mens kapitalkostnader og renter reduserte vederlaget samlet med 9 000 kr.

Fra 2010 til 2011 gikk vederlaget til arbeid og egenkapital ned med 5 000 kr. På inntektssiden bidro husdyrinntektene og direkte tilskudd mest med en økning på 7 000 kr. hver. Redusert arbeidsforbruk økte vederlaget pr. årsverk med 5 000 kr. Kostnadene økte samlet med 24 000 kr. Ikke-varige kostnader økte med 9 000 kr, kapitalkostnader med 5 000 kr og renter med 10 000 kr.

Fra 2009 til 2010 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 32 000 kr pr. årsverk. Husdyrproduktene økte mest med 14 000 mens direkte tilskudd økte med 6 000kr. pr. årsverk. Lavere realrente bidro til en økning på 7 000 kr. mens redusert arbeidsforbruk

bidro med 10 000 kr. pr. årsverk. Av kostnadene var det kun kapitalkostnader som reduserte vederlaget med en økning på 4 000 kr.

Fra 2008 til 2009 økte vederlaget til arbeid og egenkapital med 28 000 kr. pr. årsverk. På inntektsiden bidro husdyrprodukter mest med en økning på 14 000 kr mens direkte tilskudd økte med 5 000 kr. Redusert arbeidsforbruk økte vederlaget pr. årsverk med 9 000 kr. På kostnadssiden bidro redusert realrente til økning i vederlaget på 11 000 kr. Ikke-varige kostnader og kapitalkostnader reduserte vederlaget med 18 000 kr.

3 Registrerte og budsjetterte tall for perioden 2011 – 2014

Tabell 3.1. Sammenligning av årene 2011-2014. Totalkalkylen, registrert regnskap. Mill kroner ¹⁾

	2011	2012	Diff. 2012- 2011	2013	Diff. 2013- 2012	2014	Diff. 2014- 2013
Korn, erter og oljefrø	2 193	2 455	262	2 327	-128	2 604	277
Poteter	602	633	31	663	30	670	7
Hagebruksprodukter	3 493	3 755	262	3 753	-2	3 852	99
Andre planteprodukter	284	307	23	328	21	352	24
Sum planteprodukter	6 571	7 150	579	7 071	-79	7 478	407
Melk	7 723	8 086	363	8 134	48	8 348	214
Kjøtt	9 699	10 139	440	10 882	743	11 299	417
Egg	863	1 012	149	994	-18	971	-23
Ull	112	115	3	118	3	120	2
Pelsdyr	317	405	88	486	81	458	-28
Andre husdyrprodukter	80	69	-11	74	5	82	8
Sum husdyrprodukter	18 794	19 826	1 032	20 688	862	21 278	590
Sum pl.- og husdyrpr.	25 366	26 976	1 610	27 759	783	28 756	997
Kjøreinntekter m.v.	519	515	-4	512	-3	553	41
Arbeidsinntekter ved invest.	302	285	-17	292	7	343	51
Sum andre inntekter	821	800	-21	805	5	897	92
Endringer i buskapsverdien	-114	56	170	-111	-167	-33	78
Medlemsbonus	144	193	49	194	1	177	-17
Sum produksjonsinntekter	26 217	28 025	1 808	28 646	621	29 796	1 150
Direkte tilskudd	10 074	10 502	428	10 659	157	10 962	303
Sum inntekter inkl. tilskudd	36 291	38 527	2 236	39 305	778	40 759	1 454
Handelsgjødsel og kalk	1 385	1 570	185	1 588	18	1 593	5
Innkjøpt kraftfôr	5 966	6 453	487	6 802	349	7 072	270
Annet innkjøpt fôr	384	383	-1	382	-1	393	11
Såfrø og planter	813	821	8	902	81	919	17
Energi og smøremidler	2 438	2 302	-136	2 343	41	2 355	12
Andre kostnader	4 342	4 711	369	4 748	37	4 807	59
Vedlikehold	1 616	1 671	55	1 677	6	1 679	2
Sum ikke-varige prod.midler	16 944	17 912	968	18 442	530	18 818	376
Leasing av maskiner	1 122	1 248	126	1 287	39	1 372	85
Kapitalslit	6 016	6 053	37	6 183	130	6 346	163
Sum kapitalkostnader	7 139	7 301	162	7 470	169	7 719	249
Sum kostnader	24 083	25 213	1 130	25 912	699	26 537	625
Vederlag til arbeid og kapital	12 208	13 315	1 107	13 392	77	14 222	830
Realrente lånt kapital	1 338	1 693	355	1 010	-683	1 016	6
Vederlag til arb. og egenkap.	10 870	11 622	752	12 382	760	13 207	825

¹⁾ Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

3.1 Utviklingen fra år til år i følge beregningene i 2014

Kommentarene og forklaringene nedenfor er knyttet til de registrerte regnskapene. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

3.1.1 Forklaring til de største endringene fra 2012 til 2013

Korn, erter og oljefrø

- Nedgang på 128 mill. kr.
- Nedgangen skyldes at avlingene i 2013 var lavere 13 prosent lavere etter vanskelige værforhold på vårparten. Økte priser kompenserte ikke for avlingsnedgangen.

Kjøtt

- Økning på 743 mill. kr
- Skyldes produksjons- og prisøkning en på både firbeinte og tobeinte dyreslag. Økningen er særlig stor for storfe pga. økt kyslaktning og økt produksjon av kylling.

Endring i buskapsverdien

- Nedgang på 167 mill. kr
- Skyldes særlig økt slaktning av ku pga. lavere innslagspunkt for overproduksjonsavgift på melk.

Direkte tilskudd

- Økning på 157 mill. kr
- Økningen fordeler seg på flere poster. Økningen er særlig sterk på «Tilskudd til erstatninger» på grunn av avlingsskade.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 349 mill. kr
- Økningen skyldes vesentligst en prisøkning på 4,2 prosent men også noe større forbruk.

Kapitalslit

- Økning på 130 mill. kr
- Økningen skyldes vesentligst prisjustering av kapitalgrunnlaget.

Realrente lånt kapital

- Nedgang på 683 mill. kr
- Nedgangen skyldes økt fradrag for effekt av finansiering pga. høyere prisstigning.

3.1.2 Forklaring til de største endringene fra 2013 til 2014

Korn, erter og oljefrø

- Økning på 277 mill. kr.
- Økningen skyldes høyere produksjon utfra avlinger på normalårsnivå, opp 10,7 prosent

Melk

- Økning på 214 mill. kr.
- Økningen skyldes en prisøkning på 3,7 prosent som veier opp for en liten produksjonsnedgang.

Kjøtt

- Økning på 417 mill. kr
- Økningen skyldes økt produksjon av kylling på 8,7 prosent og økte tilskudd. Det nye kvalitetstilskuddet på storfe bidrar med 185 mill. kr mens distriktstilskuddet øker med 62 mill. kr.

Direkte tilskudd

- Økning på 303 mill. kr
- Her bidrar grøftetilskuddet med en økning på 133 mill. kr mens produksjonstillegg husdyr øker med 93 mill. kr.

Innkjøpt kraftfôr

- Økning på 270 mill. kr
- Økningen skyldes vesentligst en prisøkning på 2,8 prosent.

Kapitalslit

- Økning på 163 mill. kr
- Økningen skyldes både økte investeringer og prisjustering av kapitalgrunnlaget.

4 Sammenligning med fjorårets beregninger

Tabell 4.1. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2012 og 2013. Registrerte regnskaper. Mill. Kroner¹

	Året 2012			Året 2013		
	Utført 2013	Utført 2014	Differanse	Utført 2013	Utført 2014	Differanse
Korn, erter og oljefrø	2 428	2455	27	2 753	2327	-426
Poteter	636	633	-3	715	663	-52
Hagebruksprodukter	3 825	3755	-70	3 886	3753	-133
Andre frø til modning	306	307	1	328	328	0
Sum planteprodukter	7 195	7150	-45	7 683	7071	-612
Melk	8 104	8086	-18	8 172	8134	-38
Kjøtt	10 139	10139	0	10 465	10882	417
Egg	981	1012	31	964	994	30
Ull	126	115	-11	127	118	-9
Pelsdyr	405	405	0	408	486	78
Andre husdyrproduksjoner	64	69	5	81	74	-7
Sum husdyrproduksjoner	19 820	19826	6	20 217	20688	471
Sum pl.- og husdyrprodukter	27 015	26976	-39	27 900	27759	-141
Kjøreinntekter m.v.	519	515	-4	526	512	-14
Arbeidsinntekter ved invest.	269	285	16	291	292	1
Sum andre inntekter	788	800	12	816	805	-11
Endringer i buskapsverdien	54	56	2	64	-111	-175
Medlemsbonus	136	193	57	148	194	46
Sum produksjonsinntekter	27 993	28025	32	28 929	28646	-283
Direkte tilskudd	10 492	10502	10	10 659	10659	0
Sum inntekter	38 486	38527	41	39 588	39305	-283
Handelsgjødsel og kalk	1 559	1570	11	1 576	1588	12
Innkjøpt kraftfôr	6 513	6453	-60	6 884	6802	-82
Annet innkjøpt fôr	384	383	-1	398	382	-16
Såfrø og planter	815	821	6	835	902	67
Energi og smøremidler	2 298	2302	4	2 285	2343	58
Andre kostnader	4 731	4711	-20	4 641	4748	107
Vedlikehold	1 629	1671	42	1 659	1677	18
Sum ikke-varige prod.midler	17 930	17912	-18	18 278	18442	164
Leasing av maskiner	1 240	1248	8	1 316	1287	-29
Kapitalslit	6 051	6053	2	6 152	6183	31
Sum kapitalkostnader	7 291	7301	10	7 468	7470	2
Sum kostnader	25 221	25213	-8	25 746	25912	166
Vederlag til arbeid og kapital	13 265	13315	50	13 842	13392	-450
Realrente lånt kapital	1 685	1693	8	1 323	1010	-313
Vederlag til arb. og egenkap.	11 580	11622	42	12 519	12382	-137

¹ Utført 2013 vil si etter jordbruksavtale i 2013

4.1 Året 2012

Nedenfor er det foretatt en nærmere sammenligning av fjorårets foreløpige regnskap for 2012 og årets reviderte regnskapstall for det samme året. Se også tabell 4.1. Formålet er stikkordsmessig å kommentere årsakene til forskjeller for 2012 fra fjorårets til årets beregning. Kun endringer med beløp over 100 mill. kr. er omtalt.

Vederlaget til arbeid og egenkapital er 42 mill. kr høyere enn beregnet i 2013. Dette er en sumvirkning av endringer på flere enkeltposter som hver for seg har et avvik som er mindre enn 100 mill. kr.

4.2 Året 2013

I dette avsnittet er det foretatt en sammenligning av fjorårets budsjetterte tall for 2013 og årets foreløpige regnskapstall for det samme året, se tabell 4.1. Normalt vil en finne relativt store avvik når en sammenlikner budsjettet for et år med regnskapet for det samme. For planteproduksjonene budsjetteres det for eksempel med normalårsavlinger mens en i regnskapsåret benytter de faktiske avlingene. Av tabellen ser en at samlet vederlag til arbeid og egenkapital er 137 millioner kroner lavere enn beregnet i fjor.

Korn

Inntektene er 426 mill. kr lavere enn budsjettert. Dette skyldes at avlingene ble lavere pga. vanskelige værforhold på vårparten.

Hagebruksprodukter

Inntektene er 133 mill. kroner lavere enn prognosert. Dette skyldes litt lavere produksjon av grønnsaker og bær.

Kjøtt

Inntektene er beregnet 417 mill. kroner høyere. Dette skyldes vesentligst høyere priser på firbeinte dyreslag og høyere produksjon av tobeinte (kylling) enn prognosert.

Andre kostnader

Posten er 107 mill. kr. høyere enn i fjor. Dette er en sumvirkning av opp- og nedgang for flere ulike poster.

Realrente lånt kapital

Posten er 313 mill. kr lavere. Dette skyldes høyere prisstigning enn regnet med i fjor, 2,13 prosent mot forutsatt 1,5 prosent. Økt prisstigning bidrar til redusert realrente.

5 Registrerte regnskaper - oversikt

I kapittel 5.1 følger et sett av tabeller som gjelder registrerte regnskaper

- Vedleggstabeller for 2012, 2013 og 2014 (tabell 5.1-
 - tabell 5.29)
- Sammendragstabeller for årene fra 2008 til 2014 i mill. kroner (tabell 5.31 og **Feil! Fant ikke referanseskilden.**)
- Tabell som viser vederlag til arbeid og kapital og egenkapital, totalt og per årsverk (tabell 5.30 og tabell 5.31)

5.1 Tabeller som gjelder registrerte regnskaper

Tabell 5.1. Korn, erter og oljefrø. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	173 258	269,67	467 225	166 000	284,31	471 955	164 640	285,14	469 454
Hvete. Salg, førkornkvalitet	84 183	240,16	202 174	29 000	260,18	75 452	100 155	257,01	257 408
Hvete. Salg, såkornkvalitet	14 424	307,40	44 339	12 617	331,40	41 813	11 683	337,90	39 477
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	271 865	262,53	713 738	207 617	283,80	589 220	276 478	277,18	766 339
Rug. Salg, matkornkvalitet	2 857	255,84	7 309	12 000	273,29	32 795	14 287	274,12	39 164
Rug. Salg, førkornkvalitet	1 842	218,26	4 020	1 000	247,70	2 477	8 710	248,54	21 648
Rug. Salg, såkornkvalitet							703	290,50	2 042
Rug. Salg og hjemmeforbruk	4 699	241,09	11 329	13 000	271,32	35 272	23 700	265,21	62 854
Bygg. Salg	540 081	227,92	1 230 953	470 000	245,34	1 153 098	477 036	246,17	1 174 320
Bygg. Salg, såkornkvalitet	28 588	267,00	76 330	25 007	290,00	72 520	25 924	296,50	76 865
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	568 669	229,88	1 307 283	495 007	247,60	1 225 618	502 960	248,76	1 251 185
Havre. Salg	218 471	205,43	448 805	215 000	221,67	476 591	224 915	222,50	500 436
Havre. Salg, såkornkvalitet	11 493	254,00	29 192	10 053	277,00	27 847	10 700	283,50	30 335
Havre. Salg og hjemmeforbruk	229 964	207,86	477 997	225 053	224,14	504 438	235 615	225,27	530 771
Rughvete, salg	183	230,10	421						
Rughvete, salg/hjemmeforbruk	183	230,05	421						
Erter til modning. Salg	1 869	311,13	5 815	1 000	341,95	3 420	2 000	338,78	6 776
Erter til modning. Såvare	26	352,15	92	23	383,80	88			
Sum erter til modning	1 895	311,72	5 907	1 023	342,91	3 508	2 000	338,80	6 776
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1 077 275	233,61	2 516 675	941 700	250,40	2 358 056	1 040 753	251,54	2 617 925
Korreksjon for vann/kvalitet			-117 578			-61 884			-55 461
Oljefrø	11 315	489,92	55 434	6 000	501,64	30 098	8 055	502,48	40 475
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 088 590	225,48	2 454 531	947 700	245,46	2 326 270	1 048 808	248,18	2 602 939
Lokale tillegg			900			900			900
Korn, erter og oljefrø			2 455 431			2 327 170			2 603 839

Tabell 5.2. Poteter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	68 587	456,00	312 757	70 940	465,00	329 871	69 763	468,00	326 491
Salg. Poteter til potetmel	32 362	49,00	15 857	32 329	48,00	15 518	33 495	54,00	18 087
Salg. Poteter til sprit	12 750	2,00	255	10 210	2,00	204	10 300	2,00	206
Salg. Poteter til mos/flakes	15 319	220,00	33 702	15 502	229,00	35 500	15 865	233,00	36 965
Salg. Poteter til pommes fr.	43 558	220,00	95 828	45 428	229,00	104 030	44 880	233,00	104 570
Salg. Poteter til chips	49 330	220,00	108 526	47 387	229,00	108 516	48 733	233,00	113 548
Salg. Vakuump. pot. mm.	8 648	220,00	19 026	8 653	229,00	19 815	7 746	233,00	18 048
Sum poteter til mos/chips mv	116 855	220,00	257 082	116 970	229,00	267 861	117 224	233,00	273 131
Hjemmeforbruk. Matpoteter	235	440,00	1 034	222	445,00	988	210	447,00	939
Salg settepoteter	8 381	515,00	43 162	8 381	538,00	45 090	8 381	549,00	46 012
Sum poteter (uten tilskudd)	239 170	263,47	630 147	239 052	275,89	659 532	239 373	277,75	664 866
Distr.tilsk. for Nord-Norge			2 573			3 694			5 000
Poteter			632 720			663 226			669 866

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7 947	9,66	76 768	8 227	9,81	80 707	8 072	9,67	78 056
Sommerkål	2 694	4,05	10 911	2 490	4,63	11 529	2 517	4,94	12 434
Vinterkål	13 717	4,05	55 554	12 680	4,63	58 708	12 388	4,94	61 197
Sum hodekål	16 411	4,05	66 465	15 170	4,63	70 237	14 905	4,94	73 631
Gulrot	38 863	7,06	274 373	38 009	6,97	264 923	36 061	6,83	246 297
Purre	2 513	13,70	34 428	2 956	13,59	40 172	2 927	13,33	39 017
Løk	16 047	6,29	100 936	14 392	6,24	89 806	13 604	5,96	81 080
Salatagurk (slangeagurk)	15 380	18,12	278 686	15 145	18,44	279 274	14 819	18,20	269 706
Tomater	9 793	18,64	182 542	8 665	19,73	170 960	9 500	19,00	180 500
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	106 954	9,48	1 014 198	102 564	9,71	996 079	99 888	9,69	968 287
Rosenkål	1 959	11,44	22 411	1 491	11,42	17 027	1 510	11,55	17 441
Kinakål	3 680	9,78	35 990	2 421	10,36	25 082	3 310	10,43	34 523
Rødkål, broccoli mv.	4 200	12,01	50 442	4 091	12,36	50 565	4 101	12,49	51 221
Bønner	379	3,97	1 505	678	4,05	2 746	678	4,05	2 746
Hageerter	5 370	2,89	15 519	5 139	3,17	16 291	5 139	3,17	16 291
Knollselleri	980	12,32	12 074	1 899	11,02	20 927	1 646	10,43	17 168
Stilkselleri	762	14,77	11 255	776	15,55	12 067	765	15,40	11 781
Agurker, friland	1 906	6,33	12 065	1 987	6,53	12 975	1 987	6,53	12 975
Rødbeter	1 780	2,87	5 109	1 889	3,06	5 780	1 897	3,08	5 843
Persillerot	398	31,69	12 613	136	29,64	4 031	332	29,08	9 655
Reddiker	138	49,87	6 882	123	51,07	6 282	6 482	1,00	6 482
Kruspersille	44	98,60	4 338	26	112,90	2 935	40	110,40	4 416
Kålrot til mat	15 604	6,15	95 965	12 028	7,15	86 000	12 895	7,72	99 549
Sum andre grønns. (u/salat)	37 200	7,69	286 168	32 684	8,04	262 708	40 782	7,11	290 091
Hodesalat/Rapidsalat	2 231	42,85	95 598	2 236	44,12	98 652	2 224	45,93	102 148
Issalat/Isbergsalat	7 564	13,45	101 736	6 738	14,57	98 173	7 324	15,36	112 497
Annen salat friland	1 469	31,62	46 450	1 598	31,46	50 273	1 752	32,97	57 763
Andre veksthusgrønnsaker			18 111			9 651			9 570
Urter i veksthus	541	107,60	58 212	541	108,97	58 953	541	109,60	59 294
Kjøkkenhager/uspes.vekster			96 162			113 822			105 117
Sum andre grønnsaker, m.v.			702 437			692 232			736 480
Sum grønnsaker			1 716 635			1 688 311			1 704 767
Epler	7 635	11,26	85 970	8 542	11,99	102 419	8 032	10,87	87 308
Pærer	274	11,98	3 283	210	13,12	2 755	269	11,47	3 085
Plommer	846	29,69	25 118	1 316	26,57	34 966	1 042	26,58	27 696
Surkirsebær	44	32,96	1 450	43	31,91	1 372	72	31,36	2 258
Søtkirsebær (moreller)	423	57,14	24 170	505	55,30	27 927	412	53,56	22 067
Sum frukt	9 222	15,18	139 991	10 616	15,96	169 439	9 827	14,49	142 414
Jordbær	7 330	34,03	249 440	6 028	33,41	201 395	7 320	34,88	255 322
Bringebær	1 820	40,14	73 055	1 577	40,14	63 301	1 946	41,08	79 942
Solbær	614	8,97	5 508	525	9,10	4 778	525	9,19	4 825

A Kvantumsenhet: Ant. potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 5.3. Hagebruksprodukter (forts) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Andre bær	116	34,08	3 953	118	33,29	3 928	103	35,56	3 663
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	9 967	33,54	334 262	8 335	33,08	275 708	9 981	34,67	346 058
Snittblomster	82 021	3,00	246 063	79 534	3,42	272 006	79 534	3,89	309 387
Blomstrende potteplanter	34 259	16,42	562 533	35 911	16,81	603 664	34 367	17,16	589 738
Dekorasjonsplanter	3 051	13,51	41 219	3 333	13,99	46 629	3 333	14,64	48 795
Utplantingsplanter	55 967	7,67	429 267	56 038	6,99	391 706	56 854	6,95	395 135
Sum blomster, store gartneri	175 298	7,30	1 279 082	174 816	7,52	1 314 005	174 088	7,71	1 343 055
Blomsterprod. i små gartneri	1 753	7,30	12 797	1 748	7,52	13 145	1 741	7,72	13 441
Sum blomster i gartnerier			1 291 879			1 327 150			1 356 496
Planteskoler	29 530	7,30	215 569	28 670	7,52	215 598	27 924	7,72	215 573
Sum blomster	206 581	7,30	1 507 448	205 234	7,52	1 542 748	203 753	7,72	1 572 069
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			56 929			76 546			87 000
Hagebruksprodukter			3 755 265			3 752 752			3 852 308

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk
B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 5.4. Andre planteprodukter

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	86 767	287,00	249 021	87 186	307,00	267 661	87 613	307,00	268 972
Rundballer. Salg	43 383	42,30	18 351	43 593	43,10	18 789	43 807	43,80	19 187
Sum innenl. salg av stråfôr	130 150	205,43	267 372	130 779	219,03	286 450	131 420	219,27	288 159
Høy. Eksport	94	182,40	171	3	100,00	3	40	140,00	56
Halm. Eksport				40	45,00	18	20	45,00	9
Sum eksport av stråfôr	94	181,91	171	43	48,84	21	60	108,33	65
Stråfôr	130 244		267 543	130 822		286 471	131 480		288 224
Engfrø	1 467	26,49	38 861	1 353	30,47	41 226	2 161	29,64	64 052
Rotvekst- og grønnsaksfrø	1	106,00	106	1	191,00	191	1	43,00	43
Sum andre frø til modning	1 468		38 967	1 354		41 417	2 162		64 095
Sum andre planteprodukter			306 510			327 888			352 319

A Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 5.5. Melk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Kumelk. Meierileveranse	1 531 209	472,62	7 236 800	1 524 977	478,08	7 290 610	1 508 100	495,59	7 473 993
Kumelk. Hjemmeforbr.helmelk	1 986	472,62	9 386	1 816	478,08	8 682	1 700	495,59	8 425
Kumelk. Lokal foredling	1 341	472,62	6 338	1 373	478,08	6 564	1 400	495,59	6 938
Sum kumelk	1 534 536	472,62	7 252 524	1 528 166	478,08	7 305 856	1 511 200	495,59	7 489 356
Geitmelk. Meierileveranse	19 435	470,83	91 506	18 917	476,18	90 079	18 728	493,58	92 438
Geitmelk. Annet salg	800	470,83	3 767	827	476,18	3 938	850	493,58	4 195
Sum geitmelk	20 235	470,83	95 273	19 744	476,18	94 017	19 578	493,58	96 633
Produsenttjeneste, meierifin			149 970			162 209			173 285
Grunntilskudd melk			62 567			60 479			64 907
Sum ku/geitmelk m. gr.tilsk.			7 560 334			7 622 561			7 824 181
Distriktstilskudd			490 885			517 528			525 000
Salg av melkekvoter			34 872			-5 821			-837
Ku- og geitmelk			8 086 091			8 134 268			8 348 344

Tabell 5.6. Kjøtt (forts.) Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	1000 kr			1000 kr			1000 kr		
Kvalitetstilskudd storfe									184 700
Tilskudd friføring av sau		715			639				902
Kompensas. red. sl.vekt gris					27 444				14 200
Sum tilskudd		544 302			600 904				835 231
Kjøtt og fjørfeslakt		10 139 068			10 881 528				11 298 649

Tabell 5.7. Egg. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Egg. Registrert salg.	58 095	15,64	908 606	59 491	14,86	884 036	59 703	14,40	859 723
Egg. Direkte salg.	5 497	17,25	94 823	5 497	16,59	91 195	5 497	16,26	89 381
Egg. Sum salg	63 592	15,78	1 003 429	64 988	15,01	975 231	65 200	14,56	949 104
Egg. Hjemmeforbruk, mat	90	15,54	1 399	96	14,76	1 417	96	14,30	1 373
Egg. Salg og hjemmeforbruk	63 682	15,78	1 004 828	65 084	15,01	976 648	65 296	14,56	950 477
Distriktstilskudd. Egg			7 224			7 568			7 774
Godtgjør. førtidsslakt, høner						10 064			12 320
Egg			1 012 052			994 280			970 571

Tabell 5.8. Ull. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Ull	3 979	28,99	115 351	3 942	30,03	118 378	3 999	30,10	120 370

Tabell 5.9. Pelsdyr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Antall skinn	Kr/skinn	1000 kr	Antall skinn	Kr/skinn	1000 kr	Antall skinn	Kr/skinn	1000 kr
Reveskinn. Eksport	149 682	968,35	144 945	145 566	1 111,20	161 753	160 000	904,28	144 685
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	2 000	968,35	1 937	2 000	1 111,20	2 222	2 000	904,28	1 809
Sum reveskinn	151 682	968,35	146 882	147 566	1 111,20	163 975	162 000	904,28	146 494
Minkskinn. Eksport	577 000	439,03	253 320	603 000	524,84	316 479	800 000	384,53	307 624
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10 000	439,03	4 390	10 000	524,84	5 248	10 000	384,53	3 845
Sum minkskinn	587 000	439,03	257 710	613 000	524,84	321 727	810 000	384,53	311 469
Pelsdyr			404 592			485 702			457 963

Tabell 5.10. Andre husdyrproduksjoner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Innenlandsk salg. Hester	1 050	15 000,00	15 750	1 000	14 500,00	14 500	950	14 500,00	13 775
Eksport. Hester	12	35 000,00	420	10	35 000,00	350	12	35 000,00	420
Eksport. Rev og mink	11	1 800,00	20	2 663	617,00	1 643	2 000	500,00	1 000
Eksport. Andre dyr			2 296			3 326			3 500
Sum eksport. Husdyr			2 736			5 319			4 920
Import. Rev og mink	-8 727	703,00	-6 135	-1 500	900,00	-1 350			-24 775
Import. Andre dyr			-19 102			-27 558			-1 360
Import. Embryo storfe	-175	8 000,00	-1 400	-200	8 000,00	-1 600	-170	8 000,00	-1 360
Sum import. Husdyr			-26 637			-30 508			-26 135
Kaninkjøtt	71	92,00	6 532	50	100,00	5 000	43	100,00	4 300
Sum kaniner			6 532			5 000			4 300
Salg til Honningcentralen	552	39,68	21 903	347	43,20	14 990	350	44,50	15 575
Honning. Direkte salg	468	104,00	48 672	573	113,00	64 749	570	122,00	69 540
Sum birøkt			70 575			79 739			85 115
Andre husdyrproduksjoner			68 956			74 050			81 975

A Kvantumsenhet: Antall stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/kg

Tabell 5.11. Kjøreinntekter m.v. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012	Foreløpig regnskap 2013	Budsjett 2014
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Kjøring v/invest. driftsbygn	40 792	44 216	45 329
Kjøring v/invest. grøfter	24 505	14 096	49 328
Kjøring v/invest. nydyrking	9 120	9 369	9 560
Sum kjøreinnt. v/investering	74 417	67 681	104 217
Kjøring i skogen	29 800	30 000	30 000
Kjøring på bierverv m.v.	297 629	298 140	299 223
Innt. hester i full pensjon	113 571	116 648	120 003
Kjøreinntekter m.v.	515 417	512 469	553 443

Tabell 5.12. Arbeidsinntekter ved invest. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012	Foreløpig regnskap 2013	Budsjett 2014
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
Invest.arb. driftsbygninger	244 706	265 247	272 038
Invest.arb. grøfter	30 670	17 594	61 635
Invest.arb. nydyrking	9 136	9 330	9 545
Arbeidsinnt. v/investeringer	284 512	292 171	343 218

Tabell 5.13. Endringer i buskapsverdien. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr	Antall dyr	Kr/dyr	1000 kr
Hester	-500	9 270,00	-4 635	1 100	8 960,00	9 856	-700	8 960,00	-6 272
Storfe under 1 år	-3 200	3 500,00	-11 200	-2 900	3 660,00	-10 614	-3 500	3 720,00	-13 020
Okser over 1 år	1 400	13 640,00	19 096	-3 000	14 630,00	-43 890	-300	16 030,00	-4 809
Kviger			-8 465			-16 898			-34 563
Kyr			62 287			-75 001			19 088
Sum storfe			61 718			-146 403			-33 304
Sauer	-3 200	680,00	-2 176	-6 800	700,00	-4 760	-10 600	730,00	-7 738
Geiter	-1 400	130,00	-182	-2 500	140,00	-350	-500	140,00	-70
Slaktesvin	-9 400	1 350,00	-12 690	-2 600	1 220,00	-3 172	-6 400	1 240,00	-7 936
Avlssvin over 6 mnd.	-100	2 160,00	-216	-900	2 080,00	-1 872	-1 400	2 090,00	-2 926
Sum svin	-9 500		-12 906	-3 500		-5 044	-7 800		-10 862
Kyllinger	435 200	22,74	9 896	1 199 400	23,65	28 366	867 400	23,64	20 505
Ender, kalkuner og gjess	1 600	100,00	160	1 300	110,00	143	200	200,00	40
Sum fjørfe	436 800		10 056	1 200 700		28 509	867 600		20 545
Mink	15 000	280,00	4 200	22 737	300,00	6 821	12 263	360,00	4 415
Sum pelsdyr	15 000		4 200	22 737		6 821	12 263		4 415
Kaniner				-300	150,00	-45			
Endringer i buskapsverdi			56 075			-111 416			-33 286

Tabell 5.14 Medlemsbonus. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012		Foreløpig regnskap 2013		Budsjett 2014	
		1000 kr		1000 kr		1000 kr
Medlemsbonus		193 100		193 500		176 867

Tabell 5.15 Direkte tilskudd. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012	Foreløpig regnskap 2013	Budsjett 2014
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	305 913	358 883	343 995
BU-invest. Grøfting		6 729	140 000
Tekniske miljøinvest.	25 568	29 242	30 000
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	48 345	50 622	55 000
Utvikl.prog. for geiteholdet	8 798	6 353	15 000
Organisert beitebruk	9 236	8 856	12 000
Setersatsing	1 114	804	319
Rentestøtte	66 558	50 816	62 150
Tilskudd til verdensarven	4 986	4 763	5 000
Utvalgte kulturlandskap	11 844	12 329	14 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	482 362	529 397	677 464
Sum fondsutbetalinger	482 362	529 397	677 464
Areal kult.landsk.tillegg	3 265 178	3 241 273	3 212 200
Produksjonstillegg husdyr	2 358 603	2 419 832	2 512 900
Driftstilskudd i melkeprod.	1 344 816	1 358 304	1 374 200
Tilskudd til økolog. jordb.	119 087	110 209	110 000
Beitetilskudd	728 225	742 021	784 600
Regionale miljøprogram	428 896	423 845	448 500
Tilsk. miljøv. spr. h.d.gjd.	11 948	11 852	
Sum dir. tilsk. (underpost)	8 256 753	8 307 336	8 442 400
Fremme av norsk engfrøavl	7 956	6 347	7 000
Inseminering m.v.	74 781	73 715	76 470
Sum utviklingstiltak	82 737	80 062	83 470
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 147 316	1 154 644	1 174 119
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 600	9 600	9 600
Refusj. utgifter under sykd.	164 109	165 792	186 400
Sjukelønnsordning	88 000	88 000	88 000
Landbruksvikar avløserlag	48 183	49 346	52 400
Tidligpensjonsordning	91 638	85 291	91 235
Sum velferdsordninger	1 548 846	1 552 673	1 601 754
Sum utbet. jordbruksavt.	10 370 698	10 469 468	10 805 088
Erst. tilt. pl./dyresykdom	31 436	16 027	40 610
Driftsplanlag m.v.	612	621	600
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	1 255	952	952
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	60 921	72 454	67 102
Tilskudd til erstatning m.m.	37 376	99 267	48 000
Sum andre ordninger	131 600	189 321	157 264
Sum direkte tilskudd	10 502 298	10 658 789	10 962 352

Tabell 5.16 Handelsgjødsel og kalk. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Kalksalpeter (kalsiumnitrat)	16.680	252,14	42.057	17.984	263,19	47.332	13.819	276,46	38.204
Kalkammonsalpeter. 26-28% N	25.729	250,52	64.456	21.697	270,05	58.593	26.500	264,96	70.214
Urea	309	300,04	927	218	486,95	1.062	2.000	332,98	6.660
Kalsiumnitrat med Mg og S	24	199,71	48						
Ammoniumnitrat m.m.	33.398	251,09	83.859	38.077	236,49	90.048	43.000	268,60	115.498
Sum nitrogen-gjødsel	76.140	251,31	191.347	77.976	252,69	197.035	85.319	270,25	230.576
Superfosfat P8	44	406,53	179						
OPTI P-20	190	762,55	1.449	104	750,93	781	170	702,46	1.194
Sum fosforgjødsel	234	695,73	1.628	104	750,96	781	170	702,35	1.194
Sum fosforgjødsel			1.628			781			1.194
Kalisuper PK 5-17	246	655,35	1.612	257	710,73	1.827	250	656,26	1.641
Kaliumsulfat 41%	39	512,35	200	62	444,66	276	600	483,89	2.903
Kaliumgjødse 49% (kaliumkl.)	173	466,66	807	127	517,64	657	100	560,23	560
Kaliummagnesium 22-25%	482	457,32	2.204	545	667,26	3.637	6	542,27	33
Sum PK-gjødsel og kaliumgj.	940	513,09	4.823	991	645,51	6.397	956	537,34	5.137
NK 19-16 / NK 20-10	3.605	377,50	13.609	3.435	371,59	12.764	1.498	350,26	5.247
NPK-gjødsel 12-4-18	20.866	481,11	100.388	20.764	534,95	111.077	20.728	472,62	97.965
NPK-gjødsel 22-2-12	37.985	390,52	148.339	36.266	385,75	139.896	32.572	382,58	124.614
NPK-gjødsel 22-3-10	115.242	375,75	433.022	118.682	364,75	432.893	113.979	362,21	412.843
NPK-gjødsel 19-4-12	3.732	406,91	15.186	4.952	402,09	19.911	1.974	364,20	7.189
NPK-gjødsel 18-3-15	27.252	418,11	113.943	31.423	409,54	128.690	30.598	402,92	123.285
NPK-gjødsel 27-3-5	28.373	309,07	87.692	30.429	315,89	96.122	29.611	324,11	95.972
NPK-gjødsel 20-4-11							11.844	376,05	44.539
NPK-gjødsel 21-3-8	1.763	416,48	7.343	1.875	410,31	7.693	1.974	379,58	7.493
Fullgjødse 25-2-6	101.513	351,13	356.443	95.565	342,24	327.062	93.868	343,44	322.380
Fullgjødse 6-5-20	1.078	504,48	5.438	929	484,70	4.503	592	457,23	2.707
NP 12-23	765	670,68	5.131	1.178	587,48	6.921	700	619,99	4.340
Sum NPK-gjødsel	342.174	375,99	1.286.534	345.498	372,66	1.287.532	339.938	367,29	1.248.574
Sum handelsgjødsel	419.488	353,84	1.484.332	424.569	351,36	1.491.745	426.383	348,39	1.485.481
Mikronæringsstoff	1.000	536,11	5.361	1.589	261,30	4.152	2.000	595,68	11.914
Gjødsel til veksthus	2.600	629,26	16.361	2.368	791,31	18.738	2.500	749,44	18.736
Sum mikronæringsstoff m.v.			21.722			22.890			30.650
Kalk	204.656	577,96	118.283	227.524	563,14	128.128	216.000	608,85	131.512
Sum hand.gj./kalk (u/tilsk.)			1.624.337			1.642.763			1.647.643
Andre rabatter	-423.087	12,81	-54.197	-428.526	12,71	-54.466	-430.884	12,58	-54.205
Handelsgjødsel og kalk			1.570.140			1.588.297			1.593.438

A Kvantumsenhet: Tonn

Prisenhet: Kr/tonn

Tabell 5.17 Innkjøpt kraftfôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Drøvtyggerfôr	961.710	325,68	3.132.137	968.141	339,19	3.283.803	956.995	347,90	3.329.386
Økologisk drøvtyggerfôr	23.875	454,16	108.430	24.004	475,63	114.170	24.150	485,42	117.228
Sum kraftfôr til drøvtyggere	985.585	328,80	3.240.567	992.145	342,49	3.397.973	981.145	351,28	3.446.614
Svinefôr	489.148	334,50	1.636.176	477.418	348,72	1.664.836	483.418	358,48	1.732.936
Økologisk svinefôr	1.592	460,43	7.330	1.608	476,07	7.655	1.600	487,18	7.795
Sum kraftfôr til svin	490.740	334,90	1.643.506	479.026	349,14	1.672.491	485.018	358,90	1.740.731
Fjørfefôr u. koksidiostatika	411.030	348,79	1.433.636	443.513	363,72	1.613.139	469.736	374,53	1.759.279
Økologisk fjørfefôr	7.324	481,74	35.282	8.123	515,30	41.858	8.900	528,09	47.000
Sum kraftfôr til fjørfe	418.354	351,12	1.468.918	451.636	366,44	1.654.997	478.636	377,38	1.806.279
Hestepellets (hestefôr)	18.872	521,18	98.354	17.735	533,06	94.536	17.135	543,06	93.051
Hel/knust havre	643	444,63	2.858	538	457,60	2.463	611	467,60	2.859
Tørrfôr, pelsdyr	3.589	383,15	13.752	3.647	323,03	11.780	3.700	333,03	12.322
Kaninfôr	1.031	552,04	5.693	221	621,41	1.375	190	631,41	1.202
Andre fôrblandinger	2.977	366,31	10.905	351	547,73	1.924	350	557,73	1.952
Sum kraftfôr, andre husdyr	27.112	485,25	131.562	22.492	498,30	112.078	21.986	506,62	111.386
Sum kraftfôrbland. ukorr.	1.921.791	337,42	6.484.553	1.945.299	351,49	6.837.539	1.966.785	361,25	7.105.010
Grøpp av salgskorn	3.072	310,94	9.552	1.667	333,55	5.560	2.453	343,55	8.427
Sum innkjøpt kraftfôr ukorr.	1.924.863	337,38	6.494.105	1.946.966	351,48	6.843.099	1.969.238	361,23	7.113.437
Sum innkjøpt kraftfôr korr.	1.924.863	337,38	6.494.105	1.946.966	351,48	6.843.099	1.969.238	361,23	7.113.437
Rabatter og bonus			-40.807			-41.276			-41.642
Innkjøpt kraftfôr			6.453.298			6.801.823			7.071.795

Tabell 5.18 Annet innkjøpt fôr. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Tilskuddsfôr	11 626	764,62	88 895	12 323	752,63	92 747	12 173	771,44	93 907
Høy, importert	25 501	239,45	61 062	26 737	250,15	66 883	28 402	250,15	71 048
Melkeerstatninger	3 852	2 467,96	95 066	3 766	2 603,53	98 049	3 650	2 955,01	107 858
Salt	2 000	271,39	5 428	2 000	278,14	5 563	2 000	280,49	5 610
Slakteriavfall	19 000	42,11	8 001	21 375	42,11	9 001	22 800	42,11	9 601
Fisk og fiskeavfall	21 000	95,71	20 099	23 625	95,71	22 611	25 200	95,71	24 119
Fett	500	250,00	1 250	563	250,00	1 408	600	250,00	1 500
Organisk våtfôr	20 452	265,11	54 220	19 774	276,51	54 677	20 065	284,31	57 047
Myse	494 275	9,92	49 032	296 735	10,34	30 682	206 550	10,63	21 956
Annet innkjøpt fôr			383 053			381 621			392 646
A Kvantumsenhet: 1000 FEm	Prisenhet: Kr/100 FEm								
B Kvantumsenhet: 1000 liter	Prisenhet: Øre/liter								

Tabell 5.19 Såfrø og planter. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Innkjøpt såkorn. Hvete	12 434	5,30	65 900	12 185	5,47	66 652	14 172	5,74	81 347
Innkjøpt såkorn. Rug	241	12,60	3 037	322	13,06	4 205	741	13,27	9 833
Innkjøpt såkorn. Bygg	29 121	4,78	139 198	29 304	4,93	144 469	26 195	5,17	135 428
Innkj. såkorn. Havre/bl.korn	12 628	4,67	58 973	14 187	4,95	70 226	13 531	5,15	69 685
Innkjøpt såkorn. Rughvete	13	5,27	69	29	5,40	157	30	5,61	168
Sum innkjøpt såkorn	54 437	4,91	267 177	56 027	5,10	285 709	54 669	5,42	296 461
Oljefrø til modning	61	32,88	2 006	37	60,13	2 225	50	60,27	3 014
Erter	275	5,87	1 614	148	6,19	916	290	6,54	1 897
Importert engfrø. Timotei	5	39,25	196	160	39,25	6 280	213	47,50	10 118
Importert engfrø. Kløver	80	102,61	8 209	106	110,97	11 763	119	129,20	15 375
Imp. engfrø. Hundegras m.v.	733	45,09	33 051	956	43,27	41 366	1 023	53,46	54 690
Sum importert engfrø	818	50,68	41 456	1 222	48,62	59 409	1 355	59,18	80 183
Norskprodusert engfrø	1 425	54,44	77 577	1 421	57,90	82 276	1 418	62,76	88 994
Sum engfrø	2 243	53,07	119 033	2 643	53,61	141 685	2 773	61,01	169 177
Importert grønnsakfrø	39	1 408,23	54 921	38	1 423,42	54 090	38	1 415,80	53 800
Sum rotvekst- og grønnsakfrø	39		54 921	38		54 090	38		53 800
Annet frø, imp. (prydplanter)			18 999			19 000			17 000
Kjøp settepoteter			49 238			52 381			53 580
Blomsterløk m.v.			113 995			132 009			123 985
Planteartikler			194 044			213 991			200 051
Sum planter			308 039			346 000			324 036
Sum såfrø/planter (u.tilsk)			821 027			902 006			918 965
Såfrø og planter			821 027			902 006			918 965

Tabell 5.20 Energi og smøremidler. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	14 779	744,43	110 019	14 713	739,33	108 778	14 692	843,70	123 956
Gass i veksthus	257 250	329,93	84 874	256 096	335,66	85 961	255 729	299,50	76 591
Fyringsolje. Korntørker	5 157	808,67	41 703	4 413	788,67	34 804	5 228	900,00	47 052
Bensin	3 584	1 180,00	42 291	3 482	1 178,40	41 032	3 400	1 188,00	40 392
Diesel (brenselolje)	128 628	773,33	994 719	126 886	766,19	972 188	125 616	860,81	1 081 315
Smøremidler (olje, fett m.v.)	4 502	4 059,88	182 776	4 441	3 902,71	173 319	4 397	3 825,23	168 195
Elektrisk lys og kraft			845 815			926 902			817 444
Sum energi og smøremidler			2 302 197			2 342 984			2 354 945

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 5.20. Andre kostnader. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	9.104	78,58	7.154	8.900	75,49	6.719	9.927	75,59	7.504
Ensileringsmidler	13.256	784,37	103.976	12.240	776,31	95.020	12.204	831,40	101.464
Halmbeh.middel. AmmoniakkA	779	12,80	9.971	790	12,87	10.167	790	12,87	10.167
Plantevernmidler			321.611			299.127			324.149
Frakt. Korn og oljefrø	430.765	10,70	46.092	377.516	11,28	42.584	416.805	11,79	49.141
Frakt. Handelsgjødsel	419.488	20,86	87.505	425.269	21,13	89.859	426.383	21,35	91.033
Frakt. Poteter	68.587	16,00	10.974	70.940	20,00	14.188	69.763	21,00	14.650
Frakt. Grønnsaker	147.041	29,22	42.965	138.751	30,07	41.722	138.353	30,77	42.571
Frakt. Bær	2.271	33,74	766	1.897	34,73	659	2.272	35,52	807
Frakt. Blomster	18.445	5,72	10.551	18.341	5,89	10.803	18.275	6,02	11.002
Frakt. Frukt	8.762	34,69	3.040	9.920	35,70	3.541	8.774	36,53	3.205
Sum frakt. Hagebruksprod.			57.322			56.725			57.585
Fiberduk	7.751	,76	5.891	7.864	,80	6.291	7.920	,85	6.732
Fiberduk inkl. inv.avgift	7.751	,76	5.891	7.864	,80	6.291	7.920	,85	6.732
Plastfolie i hagebruket	6.159	918,32	5.656	6.139	930,69	5.714	6.071	953,82	5.791
Plastfolie i jordbruket	68.952	4.446,64	306.605	67.125	4.434,97	297.697	67.642	4.687,12	317.046
Plastfolie inkl. inv.avgift	75.111	4.157,33	312.261	73.264	4.141,34	303.411	73.713	4.379,65	322.837
Embal./sortering. Grønnsaker	15.184	15,16	230.187	14.177	15,26	216.400	17.177	12,64	217.073
Emballasje. Frukt og bær	16.465	1,67	27.472	16.682	1,69	28.185	17.177	1,80	30.981
Emballasje. Blomster	17.660	2,00	35.388	19.544	2,07	40.393	19.502	2,09	40.822
Sum emballasje. Hagebrukspr.			293.047			284.978			288.876
Torv- og plastpotter	20.358	546,40	11.124	15.449	599,40	9.260	14.201	625,17	8.878
Dyrkingstorv	76	494,21	37.560	76	479,76	36.462	76	565,96	43.013
Avrenspotet	6.300	,43	2.709	5.200	,43	2.236	5.500	,43	2.365
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1.307.197			1.257.027			1.328.394
A Kvantumsenhet: Tonn	Prisenhet: Kr/kg								
B Kvantumsenhet: Kv.indeks	Prisenhet: Pr.ind.frakt								
C Kvantumsenhet: 1000 m2	Prisenhet: Kr/m2								
D Kvantumsenhet: Daa	Prisenhet: Kr/daa								
E Kvantumsenhet: Antall kart.	Prisenhet: Kr/kartong								
F Kvantumsenhet: 1000 m3	Prisenhet: Kr/m3								

Tabell 5.20. Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr
Veterinær	627.875	688,61	432.361	678.988	709,10	481.470	676.364	734,44	496.749
Medisin til dyr			298.722			307.908			326.173
Veterinær og medisin til dyr			731.083			789.378			822.922
Kunstig inseminasjon. Storfe	297.614	756,41	225.118	292.143	799,15	233.466	287.176	834,10	239.534
Kunstig inseminasjon. Svin	180.765	312,00	56.399	181.053	329,90	59.729	180.417	335,22	60.479
Husdyrforsikring			39.979			46.696			29.225
Frakt. Kraftfôr	1.924.863	16,11	310.095	1.946.966	15,79	307.426	1.969.238	16,16	318.229
Frakt. Kjøtt	231.845	6,64	15.395	234.525	5,82	13.649	231.975	5,96	13.826
Adm.geb. kjøp melkekvote			1.093			838			838
Destruksjon av høns			-8.860			-9.246			-9.246
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1.370.302			1.441.936			1.475.807
Skadefors. maskiner netto			103.590			90.297			78.027
Sum netto skadefors. maskin.			103.590			90.297			78.027
Frakt. Fyringsolje	19.936	20,80	4.147	19.126	21,30	4.074	19.920	21,79	4.341
Frakt. Ensileringsmidler	13.256	99,45	1.318	12.225	102,86	1.257	12.214	105,22	1.285
Frakt. Såvarer	69.879	543,19	37.958	72.850	558,99	40.722	70.879	571,84	40.531
Sum diverse frakter			43.423			46.053			46.157
Pelsdyrfôr, produksjon/frakt	50.000	154,60	77.300	56.250	199,60	112.275	60.000	209,60	125.760
Kontormaskiner			43.405			43.233			42.706
Teletjenester			112.508			109.321			106.746
Porto			22.483			22.050			21.813
Sum telefon og porto			134.991			131.371			128.559
Yrkesskadeforsikring	33.104	251,38	8.322	47.689	260,83	12.439	32.849	271,35	8.914
Årsavgift	95.658	505,14	48.321	94.563	511,54	48.373	93.468	517,63	48.382
Produsenttjenesten	8.492	19.567,83	166.170	7.960	22.702,14	180.709	7.500	25.944,67	194.585
Gårdsregnskap, registrert			538.238			528.289			532.676
Gårdsregnskap, ikke-reg.			9.776			10.230			10.739
Sum gårdsregnskap	44.794	12.234,09	548.014	43.525	12.372,64	538.519	42.500	12.786,24	543.415
Skadeforsikring på bygninger			239.134			220.651			154.090
Sum diverse andre kostnader			1.309.080			1.333.623			1.292.568
Sum ekskl.posten forskjellig			4.090.169			4.122.883			4.174.796
Forskjellig			523.542			527.729			534.374
Forskjellig inkl. inv.avgift			523.542			527.729			534.374
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			88.000			88.000			88.000
Adm.tilskudd til avløserlag			9.600			9.600			9.600

A Kvantumsenhet: Ant. insem. Prisenhet: Kr/insem.
 B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg
 C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter
 D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn
 E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet
 F Kvantumsenhet: Ant. kj.tøy Prisenhet: Kr/kj.time
 G Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fk
 H Kvantumsenhet: Ant. regnsk. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 5.20. Andre kostnader (forts.). Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
			1000 kr			1000 kr			1000 kr
Sum sosiale ordninger			97.600			97.600			97.600
Andre kostnader			4.711.311			4.748.212			4.806.770

Tabell 5.21 Vedlikehold. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr	Kv.indeks	Pr.ind. vdl.	1000 kr
Vedlikehold. Bygninger	59 098	1 944,29	1 149 037	57 421	1 999,70	1 148 248	56 069	2 039,70	1 143 639
Vedlikehold. Mask. og redsk.	89 279	466,40	416 397	89 642	476,34	427 001	89 853	485,87	436 569
Vedlikehold. Biler	14 483	725,59	105 087	14 074	723,66	101 848	12 883	770,70	99 289
Sum vedlikehold			1 670 521			1 677 097			1 679 497

Tabell 5.22 Leasing av maskiner. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	30.238	362,99	1.097.609	32.228	370,72	1.194.756	33.921	379,25	1.286.454
Leasing, rentedel	3.625	4,91	177.988	3.790	4,57	173.203	3.906	4,50	175.770
Leasing, effekt finansiering			-27.911			-80.728			-89.834
Sum leasing av maskiner			1.247.686			1.287.231			1.372.390

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 5.23 Kapitalslit. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Kapitalslit. Ma./t.u. dr.b.	21.824	363,00	792.211	22.638	370,70	839.191	23.402	379,20	887.404
Kapitalslit. Driftsbygninger	58.942	363,00	2.139.595	59.599	370,70	2.209.335	60.317	379,20	2.287.221
Kapitalslit. Sum driftsb.	80.766	363,00	2.931.806	82.237	370,70	3.048.526	83.719	379,20	3.174.625
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	74.848	362,99	2.716.908	73.739	370,72	2.733.652	72.419	379,25	2.746.491
Kapitalslit. Biler	4.146	362,99	150.496	3.950	370,72	146.434	3.773	379,25	143.091
Kapitalslit. Grøfter	6.537	362,99	237.287	6.357	370,72	235.667	6.871	379,25	260.583
Kapitalslit. Hydrotekn. anl.	467	362,99	16.952	511	370,72	18.944	566	379,25	21.466
Kapitalslit. Delsum	166.764	362,99	6.053.449	166.794	370,71	6.183.223	167.348	379,23	6.346.256
Kapitalslit			6.053.449			6.183.223			6.346.256

Tabell 5.24 Realrente. Lånt kapital. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	3 635	3,93	142 856	4 135	3,58	148 033	4 574	3,67	167 866
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	45 460	4,25	1 932 050	47 196	4,17	1 968 073	48 656	4,28	2 082 477
Sum nedbetalingslån	49 095	4,23	2 074 906	51 331	4,12	2 116 106	53 230	4,23	2 250 343
Sum rentebærende utlån	49 095	4,23	2 074 906	51 331	4,12	2 116 106	53 230	4,23	2 250 343
Investeringslån LUF	713			554			457		
Rentekostnader lånt kapital	49 808	4,17	2 074 906	51 885	4,08	2 116 106	53 687	4,19	2 250 343
Effekt av finansiering			-381 957			-1 105 614			-1 234 792
Realrente lånt kapital			1 692 949			1 010 492			1 015 551

Tabell 5.25 Bruttoinvest. Løpende priser. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	1000 kr			1000 kr			1000 kr		
Mask. og tekn. utst. dr.byg.			1.083.038			1.173.941			1.203.493
Driftsbygninger			2.996.126			3.247.599			3.329.351
Sum driftsbygninger			4.079.164			4.421.540			4.532.844
Maskiner og redskaper			2.329.086			2.545.560			2.447.898
Biler			93.100			99.200			99.300
Grøfter			268.160			132.321			562.364
Hydrotekniske anlegg	62.500	4.290,56	38.099	30.000	4.410,70	43.866	125.000	4.498,91	54.222
Sum avskrivb. bruttoinvest.			6.807.609			7.242.487			7.696.628
Fulldyrking u. grøftekostn.A	14.000	6.514,00	91.196	14.000	6.696,00	93.744	14.000	6.830,00	95.620
Sum br.invest.uavskr.jordkap.A	14.000	6.514,00	91.196	14.000	6.696,00	93.744	14.000	6.830,00	95.620
Sum bruttoinvesteringer			6.898.805			7.336.231			7.792.248

A Kvantumsenhet: Daa

Prisenhet: Kr/daa

Tabell 5.26b Bruttoinvest. Faste priser. Registrerte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr	1000 kr	Indeks	1000 kr
Teknisk inst. bygninger	1.083.038	1.944,29	1.083.038	1.173.941	1.999,70	1.141.412	1.203.493	2.039,70	1.147.198
Driftsbygninger	2.996.126	1.944,29	2.996.126	3.247.599	1.999,70	3.157.611	3.329.351	2.039,70	3.173.616
Sum driftsbygninger	4.079.164		4.079.164	4.421.540		4.299.023	4.532.844		4.320.814
Maskiner og redskaper	2.329.086	466,40	2.329.086	2.545.560	471,53	2.517.866	2.447.898	493,69	2.312.584
Biler	93.100	725,59	93.100	99.200	723,66	99.465	99.300	736,17	97.873
Grøfter	268.160	421,03	268.160	132.321	432,82	128.717	562.364	441,48	536.314
Hydrotekniske anlegg	38.099	421,03	38.099	43.866	432,82	42.671	54.222	441,48	51.710
Sum avskrivbare bruttoinv.	6.807.609		6.807.609	7.242.487		7.087.742	7.696.628		7.319.295
Fulldyrking	91.196	100,00	91.196	93.744	102,79	91.200	95.620	104,85	91.197
Sum br.inv.i uavskr.jordkap.	91.196		91.196	93.744		91.200	95.620		91.197
Sum bruttoinvesteringer			6.898.805			7.178.942			7.410.492

Tabell 5.27 Bokført kap etter hist. kost. 1000 kr. Registrerte regnskaper.

	Revidert regnskap 2012	Foreløpig regnskap 2013	Budsjett 2014
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Jord- og driftsbygninger	67.317	70.037	72.894
Maskiner og redskaper	16.079	16.806	17.388
Biler	453	417	404
Husdyr	9.178	9.612	9.854
Varer i arbeid	8.956	9.223	9.409
Sum bokført kapital	101.983	106.095	109.949
Herav lånt kapital	-49.808	-51.885	-53.687
Egenkapital	52.175	54.210	56.262

Tabell 5.28b Bokført kap etter prisjustert saldo. 1000 kr. Registrerte regnskaper.

	Revidert regnskap 2012	Foreløpig regnskap 2013	Budsjett 2014
	Mill. kr	Mill. kr	Mill. kr
Teknisk inst. bygninger	6.877	7.282	7.727
Driftsbygninger	50.772	52.444	54.243
Sum driftsbygninger	57.649	59.726	61.970
Maskiner og redskaper	24.954	24.973	25.169
Biler	1.036	999	974
Grøfter	3.647	3.756	3.737
Hydrotekniske anlegg	242	268	300
Sum avskrivbar kapital	87.528	89.722	92.150
Jord	16.289	17.453	18.400
Tillegg leiejord	12.282	13.439	14.461
Husdyr	9.179	9.612	9.854
Varer i arbeid	8.956	9.223	9.409
Sum ikke-avskrivbar kapital	46.706	49.727	52.124
Sum kapital	134.234	139.449	144.274
Lånt kapital	-49.808	-51.885	-53.687
Egenkapital	84.426	87.564	90.587

Tabell 5.29 Arbeidsforbruk, timeverk

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer	Ant. j.bedr.	Tim. p. bedr	1000 timer
Timeverk i jordbruket	44 794	2 027,00	90 800	43 525	2 038,00	88 700	42 500	2 040,00	86 700

Tabell 5.30 Arbeidsforbruk, årsverk

	Revidert regnskap 2012		Foreløpig regnskap 2013		Budsjett 2014	
	1000 timer	Årsverk	1000 timer	Årsverk	1000 timer	Årsverk
Årsverk i jordbruket	90 800	49 200	88 700	48 100	86 700	47 000

Tabell 5.31 Sammen drag. Totalkalkylens registrerte regnskaper. Mill. Kroner ¹⁾

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Korn, erter og oljefrø	2690	2189	2485	2193	2455	2327	2604
+ Poteter	588	582	622	602	633	663	670
+ Hagebruksprodukter	3491	3555	3446	3493	3755	3753	3852
+ Sum andre planteprodukter	243	266	295	284	307	328	352
= Sum planteprodukter	7012	6592	6848	6571	7150	7071	7478
Ku- og geitmelk	6661	7141	7505	7723	8086	8134	8348
+ Kjøtt og fjørfeslakt	9019	9214	9459	9699	10139	10882	11299
+ Egg	706	805	833	863	1012	994	971
+ Ull	132	124	117	112	115	118	120
+ Pelsdyr	275	233	278	317	405	486	458
+ Andre husdyrproduksjoner	89	101	83	80	69	74	82
= Sum husdyrprodukter	16882	17618	18276	18794	19826	20688	21278
Sum plante- og husdyrprod.	23893	24210	25123	25366	26976	27759	28756
Kjøreinntekter m.v.	489	504	521	519	515	512	553
+ Arbeidsinnt. v/investeringer	277	290	304	302	285	292	343
= Sum andre inntekter	766	794	825	821	800	805	897
Endringer i buskapsverdi	-48	24	-72	-114	56	-111	-33
+ Medlemsbonus	5	140	165	144	193	194	177
Sum produksjonsinntekter	24616	25168	26041	26217	28025	28646	29796
Sum direkte tilskudd	8981	9327	9710	10074	10502	10659	10962
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	33597	34495	35751	36291	38527	39305	40759
Handelsgjødsel og kalk	1164	1669	1143	1385	1570	1588	1593
+ Innkjøpt kraftfôr	5379	5772	5889	5966	6453	6802	7072
+ Annet innkjøpt fôr	293	300	320	384	383	382	393
+ Såfrø og planter	817	807	819	813	821	902	919
+ Sum energi og smøremidler	2230	2088	2483	2438	2302	2343	2355
+ Andre kostnader	3966	4134	4198	4342	4711	4748	4807
+ Sum vedlikehold	1640	1585	1690	1616	1671	1677	1679
Sum ikke-varige prod.midler	15489	16354	16541	16944	17912	18442	18818
Sum leasing av maskiner	836	930	982	1122	1248	1287	1372
+ Kapitalslit	5615	5705	5898	6016	6053	6183	6346
Sum kapitalkostnader	6451	6634	6880	7139	7301	7470	7719
Sum kostnader (B)	21939	22988	23421	24083	25213	25912	26537
Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	11658	11507	12331	12208	13315	13392	14222
Realrente lånt kapital (C)	871	932	663	1338	1693	1010	1016
Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	10787	10575	11668	10870	11622	12382	13207

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteliggingen

Tabell 5.320 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper ¹⁾

	Jordbruket totalt. Mill. kr.					Per årsverk. Kroner			
	Direkte tilsk.	Vederlag til arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kapital	Vederlag til arb. og egenkapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
		Nivå	Endring	Nivå	Endring	Nivå	Endring	Nivå	Endring
1959	103	1410	27	42	1395	5556	0	5496	0
1960	103	1477	4	47	1435	5796	240	5628	132
1961	95	1512	35	51	1496	6098	302	6033	405
1962	83	1432	83	56	1460	5964	-134	6078	45
1963	80	1458	41	59	1441	6334	370	6258	180
1964	75	1525	97	65	1557	6921	587	7065	807
1965	191	1724	78	70	1731	8181	1260	8216	1151
1966	191	1706	61	80	1686	8312	131	8218	2
1967	221	1823	93	88	1828	8970	658	8994	776
1968	254	2258	74	96	2235	11316	2346	11205	2211
1969	279	2104	80	118	2065	10928	-388	10726	-479
1970	267	2133	294	134	2293	11832	904	12716	1990
1971	365	2495	180	149	2525	14920	3088	15102	2386
1972	417	2642	229	164	2707	16934	2014	17352	2250
1973	480	2766	259	178	2847	18278	1344	18814	1462
1974	545	3119	348	213	3255	21320	3042	22247	3433
1975	1202	3882	484	246	4120	27379	6059	29055	6808
1976	1582	4973	446	312	5107	34581	7202	35516	6461
1977	1899	6124	505	368	6260	43005	8424	43962	8446
1978	2313	6821	551	533	6839	49428	6423	49559	5597
1979	2564	6427	379	639	6166	47748	-1680	45813	-3746
1980	2693	6886	1008	809	7085	54828	7080	56412	10599
1981	3199	7713	1469	1047	8134	62501	7673	65917	9505
1982	3737	8387	1387	1263	8511	69371	6870	70394	4477
1983	3946	8064	1158	1481	7741	68112	-1259	65383	-5011
1984	3952	9456	924	1558	8821	81375	13263	75914	10531
1985	3933	9199	910	1689	8420	80274	-1101	73477	-2437
1986	3654	9678	1281	2000	8959	86105	5831	79705	6228
1987	3930	10423	1766	2457	9732	96600	10495	90192	10487
1988	4443	10323	1442	2689	9077	100131	3531	88044	-2148
1989	4710	11741	1027	2600	10168	116022	15891	100474	12430
1990	5839	13075	919	2520	11474	132474	16452	116247	15773
1991	7789	12927	781	2461	11247	135359	2885	117771	1524
1992	8811	12841	519	2363	10998	136464	1105	116871	-900
1993	8695	13480	489	2029	11940	147965	11501	131062	14191
1994	8612	12882	301	1438	11744	143290	-4675	130638	-424
1995	8081	12023	522	1320	11224	134635	-8655	125694	-4944
1996	8180	12439	250	1259	11430	143473	8838	131830	6136
1997	8417	11773	604	1132	11245	140151	-3322	133863	2033
1998	8925	12918	532	1340	12110	156775	16624	146970	13107
1999	8870	12075	564	1578	11061	147973	-8802	135550	-11420
2000	9065	12488	797	1561	11723	159892	11919	150107	14557
2001	8546	11094	806	1779	10120	146546	-13346	133687	-16420
2002	8863	11131	364	1814	9681	152620	6074	132741	-946
2003	8769	11020	711	1528	10203	158328	5708	146597	13856
2004	8645	10950	136	1129	9956	164657	6329	149718	3121
2005	8359	10158	521	1122	9557	159972	-4685	150502	784
2006	8430	9850	797	1296	9350	161470	1498	153280	2778
2007	8733	11008	288	1799	9497	187851	26381	162062	8782
2008	8981	11658	1537	2407	10787	207806	19955	192288	30226
2009	9327	11507	899	1831	10575	214280	6474	196922	4634
2010	9710	12331	1108	1771	11668	239894	25614	227004	30082
2011	10074	12208	586	1924	10870	242704	2810	216105	-10899
2012	10502	13315	382	2075	11622	270625	27921	236216	20111
2013*	10659	13392	1106	2116	12382	278429	7804	257421	21205
2014**	10962	14222	1235	2250	13207	302598	24169	280990	23569

* Foreløpig regnskap. ** Budsjett.

Tabell 5.331 Det økonomiske resultat¹⁾ i jordbruket iflg. totalkalkylens registrerte regnskaper i faste 2012 kroner

	Jordbruket totalt, mill. kr.				Pr. årsverk. Kroner			
	Vederl. arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kapital	Vederlag arbeid og egenkapital	Nivå	Endring	Nivå	Endring
2001	13 410	974	2 150	12 233	177 139	-22 035	161 595	-25 389
2002	13 287	434	2 165	11 556	182 175	5 037	158 447	-3 148
2003	12 837	828	1 780	11 886	184 440	2 265	170 774	12 327
2004	12 699	158	1 309	11 546	190 955	6 515	173 630	2 856
2005	11 595	595	1 281	10 909	182 605	-8 350	171 795	-1 835
2006	10 998	890	1 447	10 440	180 289	-2 315	171 145	-650
2007	12 197	319	1 993	10 523	208 144	27 855	179 569	8 425
2008	12 443	1 640	2 569	11 513	221 792	13 648	205 230	25 660
2009	12 030	940	1 914	11 056	224 025	2 233	205 878	648
2010	12 580	1 130	1 807	11 904	244 742	20 717	231 591	25 714
2011	12 302	591	1 939	10 954	244 570	-171	217 767	-13 825
2012	13 315	382	2 075	11 622	270 625	26 055	236 216	18 449
2013*	13 113	1 083	2 072	12 124	272 623	1 998	252 053	15 837
2014**	13 586	1 180	2 149	12 616	289 060	16 437	268 419	16 366

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

5.2 Forbrukstabeller

Tabell 5.32 – 5.33 viser produksjon og engrosforbruk av kjøtt og egg.

Tabell 5.342 Forbruk av kjøtt på engrosnivå ekskl. transittforbruk, tonn

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Storfe							
Salgsproduksjon	84214	82387	81559	79505	75640	81013	77618
Hjemmeforbruk ¹	285	261	282	237	268	239	234
Lagerendring	-465	-1675	1194	954	0	-2176	0
Import	11785	8514	6524	11473	19404	15608	14870
Eksport	0	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	95819	89487	89559	92169	95312	94684	92722
Forbruk kg/person	20,1	18,5	18,3	18,6	19,0	18,6	18,0
Kalv							
Salgsproduksjon	1897	1629	1578	1827	2071	2338	2244
Hjemmeforbruk ¹	69	55	54	56	54	0	52
Lagerendring	0	0	0	0	0	0	0
Import	0	0	0	0	0	0	0
Eksport	0	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	1966	1684	1632	1883	2125	2338	2296
Forbruk kg/person	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4
Sau/lam							
Salgsproduksjon	23638	23430	23950	22905	22292	23057	22877
Hjemmeforbr. ¹ /Dir. salg	608	618	604	593	601	612	624
Lagerendring	-315	-471	718	9	65	0	0
Kassert (skrapesyke)	0	0	0	0	0	0	0
Import	4598	1356	1385	1563	2710	3277	3336
Eksport	0	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	28529	24933	26657	25070	25668	26945	26837
Forbruk kg/person	6,0	5,2	5,5	5,1	5,1	5,3	5,2
Geit							
Salgsproduksjon	306	269	285	233	260	260	260
Hjemmeforbruk ¹	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	0	0	0	0	0	0	0
Sum forbruk	306	269	285	233	260	260	260
Forbruk kg/person	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Hest							
Salgsproduksjon	363	440	414	429	367	367	367
Sum forbruk	363	440	414	429	367	367	367
Forbruk kg/person	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Svinekjøtt							
Salgsproduksjon	122330	123349	128505	130507	131215	127251	128640
Hjemmeforbruk ¹	376	293	266	290	279	282	282
Lagerendring	-1249	-694	-2600	-495	-2099	-925	-2040
Import spekk	574	1274	1294	725	1189	1303	1300
Import annet	2120	101	555	1216	636	2506	700
Eksport	-143	-1499	-3099	-2022	-2713	-3772	0
Sum forbruk	124008	122824	124921	130221	128508	126645	128882
Forbruk kg/person	26,0	25,4	25,6	26,3	25,6	24,9	25,1

Tabell 5.32 forts. Forbruk av kjøtt på engrosnivå ekskl. transittforbruk, tonn

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Fjørfe kjøtt							
Salgsproduksjon	84090	81145	83084	84757	91190	104418	113739
Hjemmeforbruk ¹	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	-4815	4198	-376	1877	-246	-2239	0
Import	0	0	0	0	1408	1072	1021
Eksport	0	0	0	0	0	-377	-377
Sum forbruk	79275	85343	82708	86634	92352	102874	114383
Forbruk kg/person	16,63	17,67	16,92	17,49	18,40	20,25	22,26
Sum kjøtt							
Salgsproduksjon	316838	312649	319375	320163	323035	338704	345745
Hjemmeforbruk ¹	1338	1227	1206	1176	1203	1132	1192
Kassert og destruert	0	0	0	0	0	0	0
Lagerendring	-6844	1358	-1064	2345	-2280	-5340	-2040
Import	19077	11245	9758	14977	25347	23766	21227
Eksport	-143	-1499	-3099	-2022	-2713	-4149	-377
Sum forbruk kjøtt i alt	330266	324980	326176	336639	344592	354113	365747
Forbruk kg/person	69,3	67,3	66,7	68,0	68,7	69,7	71,2

¹ Gjelder jordbrukshusholdningene

For egg er budsjettåret 2014 basert på prognosen fra NORTURA.

Tabell 5.353 Produksjon, import, eksport og forbruk av egg, tonn

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Bruttoproduksjon av egg	55 798	61 821	62 447	61 712	66 797	68 261	68 482
- 4 % svinn	2 234	2 475	2 500	2 470	2 674	2 733	2 741
Nettoproduksjon	53 564	59 346	59 947	59 241	64 123	65 528	65 740
- rugegg, verperase	378	429	391	415	442	444	444
Salgsprod. og hjemmeforbruk	53 186	58 916	59 556	58 826	63 682	65 084	65 296
Import av skallegg	2 437	462	71	1 404	1 189	224	0
Eksport av skallegg	0	522	557	86	215	525	0
Lagerøkning skallegg	58	0	0	0	91	-86	0
Eksport av heleggpulver 1)	58	78	74	48	9	111	0
Eksport av eggehvite	1 080	959	854	1 012	1 062	1 226	1 200
Forbruk i alt	54 427	57 819	58 142	59 084	63 494	63 532	64 096
Folkemengde	4709	4829	4889	4953	5019	5080	5138
Forbruk, kg/pers.	11,56	11,97	11,89	11,93	12,65	12,51	12,47

1) Omregnet til skallegg

6 Normaliserte regnskaper

6.1 Innledning

Normaliserte regnskaper bygger på de registrerte tallene i totalregnskapet for jordbruket. De normaliserte regnskapene er utarbeidet av to grunner:

- For å gi grunnlag for beregninger over utviklingen i produksjon og produktivitet i jordbruket. Disse beregningene er basert på mengdeindekser.
- For å få utjevnet de inntektssvingningene som har årsak i avlingsvariasjoner.

I prinsippet skal normaliserte regnskaper være bygd opp på samme måte som totalregnskapet, men de enkelte tallseriene skal være justert til de forhold som en kan anta vil rå under et normalår. I praksis er dette en såpass omfattende oppgave at normaliseringen er avgrenset til et mindre antall poster. Det gjelder de postene som har størst betydning for inntektsvariasjoner, og de som påvirker produktivitetsberegningene på en uheldig måte.

Hvert år utarbeides det en serie som strekker seg over 13 regnskapsår pluss budsjettåret. For i år gjelder det perioden 2001-2014.

6.2 Bakgrunn og framgangsmåte

Det økonomiske resultat i jordbruket svinger tilfeldig fra år til år bl.a. på grunn av svingninger i avlingene pr dekar. Disse svingningene kan først og fremst føres tilbake til variasjoner i temperatur og nedbør i det enkelte år. Svingningene i avlingene pr. dekar virker i sin tur inn på prisene, og da først og fremst på prisene på de jordbruksproduktene der ikke jordbruksavtalens målpriser begrenser svingningene. Dessuten kan disse svingningene virke inn på arealet av disse vekstene i etterfølgende år. Svingningene vil også influere på kjøpet av kraftfôr og på husdyrproduksjonen.

Det økonomiske resultatet i jordbruket slik det registreres i revidert regnskap gjenspeiler disse årlige svingningene. Svingningene kan være betydelige. Totalkalkylens registrerte tall fra regnskapsårene er derfor ikke så godt egnet til vurderinger av utviklingen i det økonomiske resultatet i jordbruket fra det ene året til det neste, eller for kortere perioder.

Prisvariasjoner på innsatsmidler, og utforming av priser og tiltak i jordbruksavtalene, vil også skape ujevn utvikling i jordbrukets økonomi. Dette er endringer som skal komme til uttrykk og som en ikke har forsøkt å jevne ut i de normaliserte regnskapene.

6.3 Generelt om beregningsprinsippene

For å komme fram til et normalisert regnskap er registrert regnskapsserie i totalalkylen endret på tre ulike måter:

- Mengder er justert for å tilsvare antatte mengder i et normalår.
- Priser er justert for å tilsvare antatte priser i et normalår.
- Mengder er justert som en følge av at en har benyttet andre beregningsprinsipper enn i totalalkylens registrerte regnskapsserie.

6.4 Begrensninger

Når en ser bort fra endringer i beregnings- og posteringsprinsipper, skal normalisert budsjett i prinsippet være nær identisk med budsjettallene slik disse framstår i totalalkylen før normalisering. Noen mindre avvik som skyldes unøyaktighet i beregningene, vil imidlertid forekomme mellom de to budsjetteringsmetodene. Budsjettet for 2014 er, for begge metodenes vedkommende, beregnet uten de eventuelle endringene som følger av jordbruksforhandlingene i 2014. Derfor er budsjettall og regnskapstall ikke direkte sammenlignbare.

6.5 Nærmere om prinsippene for normaliseringen

6.5.1 Planteproduksjon

6.5.1.1 Avlinger og areal

Avlingstallene for de normaliserte regnskapene er fastsatt som en lineær trend på de 12 siste 3 års glidende gjennomsnitt av registrerte avlinger. På denne måten er de årlige variasjonene i avlingene jevnet ut..

For hvete, bygg, havre og oljevekster nyttes avlingsoppgaver fra Statistisk sentralbyrå. Disse avlingstallene er regnet om til avlinger med 15 prosent vann. De normaliserte avlingstallene multipliseres med arealet av de enkelte kornartene i de enkelte år og en kommer fram til en normalisert produksjon. For hagebruksvekster nyttes avlingstall fra Statistisk sentralbyrå.

På kornpostene nyttes registrert areal ifølge Statistisk sentralbyrå som normalt areal for året. Innen den grønne sektor (poteter og hagebruksvekster) nyttes 3-års glidende gjennomsnitt av registrerte arealer som uttrykk for normalt areal. Statistisk sentralbyrå er ansvarlig for arealtallene for hagebruksvekstene.

For bær er det bare jordbær, bringebær og solbær som er normalisert.

Produksjon av engfrø kan variere fra år til år. En har derfor valgt å glatte produksjonstallene over en treårs periode i normaliserte regnskaper.

6.5.1.2 Anvendelse og svinn

Ved fordelingen på forskjellige anvendelser for korn har en fastsatt salgskvantumet som en rest ved å trekke fra for det som går til såkorn av egen avl og hjemmeforbruk til mat og fôrkorn. Fordelingen av salgskvantumet av korn på de forskjellige kvalitetene, matkorn-, fôrkorn- og såkornkvalitet, kan vise betydelige svingninger fra år til år etter værforholdene. I de normaliserte beregningene har en derfor brukt gjennomsnittstall for regnskapsårene i de siste 15 årene for å jevne ut de årlige svingningene. En har regnet med samme fordeling for alle årene i perioden for normaliseringen.

For hagebruksvekstene har en regnet at en viss del av avlingen blir nyttet til salg og hjemmeforbruk. En har fra og med 2000 brukt svinnprosenten fra budsjettåret i registrerte regnskaper.

6.5.1.3 Priser

For korn brukes budsjettprisene før avtale i det etterfølgende året som normal pris. For budsjettåret er totalkalkylens registrerte budsjettpris benyttet direkte. For vekstene i den grønne sektor er 3-års glidende aritmetisk gjennomsnitt av registrerte priser lagt inn som normal pris.

6.5.2 Normalisering av husdyrproduksjonen

De eneste endringene i forhold til registrerte regnskaper gjelder normalisering (glatting) av prisene på pelsdyrskinn. Glattingen av prisene er foretatt over 5 år.

Øvrige produksjoner som er basert på grovfôr, vil også være påvirket av avlingenes mengde og kvalitet. En har imidlertid ikke grunnlag for å vite nøyaktig hvordan en skulle justere disse produksjonene til forutsetninger om normale grovfôravlinger. Normalisering er derfor sløyfet. De kraftfôrbaserte produksjonene kan neppe sies å være påvirket av avlingene, og normalisering er derfor uaktuelt.

6.5.3 Endringer i husdyrbestanden

Det er ikke noen forskjell mellom registrerte og normaliserte regnskaper hva angår husdyrstatusberegningene.

6.5.4 Normalisering av kostnadspostene

Under kostnadspostene har en fra og med 1999 bare normalisert enkelte poster under «Energi og smøremidler» og under «Andre kostnader».

6.5.4.1 Energi og smøremidler

Under «Energi og smøremidler» har en justert noen poster som henger sammen med endringer i avlingstallene i forbindelse med normaliseringen. Dette gjelder forbruket av fyringsolje til veksthus og korntørker som vil variere med temperaturforholdene og vanninnholdet i de enkelte årene.

6.5.4.2 Andre kostnader

Fra og med beregningen i 1997 er kostnadene til brannforsikring glattet, fordi disse kostnadene kan variere sterkt fra år til år. Dette er gjort slik at både utbetalte erstatninger

og betalte premier er glattet over 5 år. Fra og med i år er også husdyrforsikring, skadeforsikring på maskiner og yrkesskadeforsikring glattet på tilsvarende måte.

Omsatt mengde plantevernmidler er glattet for årene 2004 og 2005. På grunn av avgiftsomlegging høsten 2004 og avgiftsøkning fra 1. januar 2005 viser registrerte regnskaper stor hamstring av plantevernmidler i 2004 og stor nedgang i kostnaden i 2005. Glattningen gjelder bare disse to årene.

Fra og med beregningen i 2010 er posten frakt av korn normalisert. Dette skyldes at avlingene kan variere sterkt mellom år, og derved også fraktbehovet. Samtidig er posten av en viss størrelse.

6.5.4.3 Priser

For alle kostnadsposter er prisseriene fra registrerte regnskaper brukt direkte. Reviderte regnskapstall er dermed benyttet for årene 2001 - 2012, mens priser fra foreløpig regnskap og budsjett er lagt inn for henholdsvis 2013 og 2014.

6.5.5 Direkte tilskudd

I normaliserte regnskaper er tallseriene for de direkte tilskuddene hentet direkte fra registrerte regnskaper. Det vil si at det er forutsatt at tilskuddene ikke påvirkes av unormale avlingsforhold.

Et unntak fra dette er tilskudd til erstatninger og avlingsskade. I normaliserte regnskaper beregnes utbetalinger av slike tilskudd som gjennomsnittet av utbetalingene i de siste 14 årene.

6.5.6 Renter på lånt kapital

Volumtall og nominell rentefot er hentet direkte fra registrerte regnskaper.

I normaliserte regnskaper er prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på lånt kapital glattet over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

6.5.7 Leasing

Prisstigningsgevinsten (effekt av finansiering) på posten leasing, i likhet med lånt kapital, glattes over 3 år ved å beregne gjennomsnittet av det enkelte og de to foregående års prisvekst.

6.5.8 Jordbruksfradrag

Jordbruksfradraget beregnet særskilt for normalisert regnskap. Dette er omtalt i kap. 1.9 Totalkalkylen og skatt.

6.6 Resultater av beregningene

6.6.1 Sammendrag av normaliserte regnskaper

Tabell 6.1 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹⁾

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Korn, erter og oljefrø	2337	2371	2360	2273	2204	2151	2210
+ Poteter	449	462	471	469	496	523	565
+ Hagebruksprodukter	2825	2917	3005	2973	3004	3047	3170
+ Sum andre planteprodukter	147	147	148	154	169	196	213
= Sum planteprodukter	5758	5897	5983	5869	5873	5916	6158
Ku- og geitmelk	5974	5854	5968	5933	6094	6087	6616
+ Kjøtt og fjørfeslakt	6770	6994	7099	7235	7260	7553	8026
+ Egg	496	516	571	571	532	567	657
+ Ull	167	175	160	161	157	149	137
+ Pelsdyr	258	248	246	249	209	265	235
+ Andre husdyrproduksjoner	70	115	91	74	82	77	80
= Sum husdyrprodukter	13734	13903	14135	14222	14333	14697	15751
Sum plante- og husdyrprod.	19492	19800	20118	20091	20206	20614	21909
Kjøreinntekter m.v.	423	420	427	446	446	455	466
+ Arbeidsinnt. v/investeringer	179	167	181	212	202	234	229
= Sum andre inntekter	602	587	608	657	648	688	696
Endringer i buskapsverdi	-23	26	30	-6	-22	-62	-35
+ Medlemsbonus	33	49	74	89	109	98	101
Sum produksjonsinntekter	20104	20461	20830	20832	20941	21339	22671
Sum direkte tilskudd	8584	8873	8772	8700	8395	8426	8687
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	28688	29335	29602	29532	29336	29765	31358
Handelsgjødsel og kalk	933	1038	1052	1065	1124	1139	1192
+ Innkjøpt kraftfôr	4312	4413	4490	4525	4465	4551	4733
+ Annet innkjøpt fôr	277	285	283	277	268	327	255
+ Såfrø og planter	672	639	669	680	712	699	763
+ Sum energi og smøremidler	1693	1641	1747	1674	1904	2116	1845
+ Andre kostnader	3087	3248	3455	3629	3681	3701	3876
+ Sum vedlikehold	1141	1323	1398	1472	1551	1528	1576
Sum ikke-varige prod.midler	12115	12586	13095	13322	13704	14061	14239
Sum leasing av maskiner	142	184	221	300	413	564	725
+ Kapitalslit	5247	5166	5170	5121	5168	5295	5360
Sum kapitalkostnader	5390	5350	5391	5421	5581	5859	6085
Sum kostnader (B)	17505	17936	18486	18743	19285	19920	20325
Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	11183	11399	11116	10789	10051	9844	11033
Realrente lånt kapital (C)	1030	1112	873	702	632	792	1220
Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	10153	10287	10243	10087	9419	9053	9813

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 6.2 Sammendrag. Normaliserte regnskaper. Mill. Kroner¹⁾

	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Korn, erter og oljefrø	2392	2481	2406	2472	2499	2566	2604
+ Poteter	574	604	602	617	633	656	670
+ Hagebruksprodukter	3472	3490	3541	3512	3695	3759	3850
+ Sum andre planteprodukter	238	264	289	296	308	326	337
= Sum planteprodukter	6676	6838	6837	6897	7135	7307	7461
Ku- og geitmelk	6661	7141	7505	7723	8086	8134	8348
+ Kjøtt og fjørfeslakt	9019	9214	9459	9699	10139	10882	11299
+ Egg	706	805	833	863	1012	994	971
+ Ull	132	124	117	112	115	118	120
+ Pelsdyr	272	296	448	303	371	398	498
+ Andre husdyrproduksjoner	89	101	83	80	69	74	82
= Sum husdyrprodukter	16878	17681	18445	18780	19793	20601	21318
Sum plante- og husdyrprod.	23554	24520	25282	25677	26928	27907	28780
Kjøreinntekter m.v.	489	504	521	519	515	512	553
+ Arbeidsinnt. v/investeringer	277	290	304	302	285	292	343
= Sum andre inntekter	766	794	825	821	800	805	897
Endringer i buskapsverdi	-48	24	-72	-114	56	-111	-33
+ Medlemsbonus	5	140	165	144	193	194	177
Sum produksjonsinntekter	24276	25478	26200	26528	27977	28794	29820
Sum direkte tilskudd	9007	9315	9659	10018	10508	10609	10966
Sum inntekter inkl. tilsk. (A)	33283	34792	35859	36546	38485	39403	40786
Handelsgjødsel og kalk	1164	1669	1143	1385	1570	1592	1593
+ Innkjøpt kraftfôr	5379	5772	5889	5966	6453	6802	7072
+ Annet innkjøpt fôr	293	300	320	384	383	382	393
+ Såfrø og planter	817	807	819	813	821	902	919
+ Sum energi og smøremidler	2248	2094	2468	2445	2304	2347	2353
+ Andre kostnader	4063	4251	4169	4335	4511	4626	4827
+ Sum vedlikehold	1640	1585	1690	1616	1671	1677	1679
Sum ikke-varige prod.midler	15603	16477	16497	16944	17713	18328	18837
Sum leasing av maskiner	878	926	971	1098	1221	1316	1395
+ Kapitalslit	5615	5705	5898	6016	6053	6183	6346
Sum kapitalkostnader	6493	6631	6870	7115	7275	7499	7741
Sum kostnader (B)	22096	23108	23366	24058	24988	25826	26578
Vederlag, arbeid og kapital (A-B)	11187	11684	12492	12488	13497	13576	14209
Realrente lånt kapital (C)	1487	885	517	1009	1332	1400	1320
Vederlag, arbeid og egenkap. (A-B-C)	9700	10800	11976	11479	12165	12176	12889

* Foreløpig regnskap ** Budsjett

6.6.2 Jordbrukets økonomiske resultat ifølge normaliserte regnskaper

I tabell 6.3 er de ulike målene for jordbrukets økonomiske resultat gjengitt. Alle resultatmål er regnet i løpende priser.

Tabell 6.3 Det økonomiske resultat i jordbruket iflg. normaliserte regnskaper¹⁾

	Jordbruket totalt. Mill. kr.				Per årsverk. Kroner				
	Direkte tilsk.	Veder- lag til arbeid og kapital	Effekt av finans- iering	Renter lånt kapital	Veder- lag til arb. og egen- kapital	Vederlag til arbeid og kapital		Vederlag til arbeid og egenkapital	
						Nivå	Endring	Nivå	Endring
2001	8584	11183	749	1779	10153	147724	-12645	134119	-14609
2002	8873	11399	702	1814	10287	156290	8566	141045	6926
2003	8772	11116	655	1528	10243	159717	3427	147175	6130
2004	8700	10789	427	1129	10087	162244	2527	151682	4507
2005	8395	10051	490	1122	9419	158283	-3961	148328	-3354
2006	8426	9844	504	1296	9053	161385	3102	148403	75
2007	8687	11033	580	1799	9813	188273	26888	167456	19053
2008	9007	11187	920	2407	9700	199416	11143	172912	5456
2009	9315	11684	947	1831	10800	217586	18170	201113	28201
2010	9659	12492	1254	1771	11976	243042	25456	232991	31878
2011	10018	12488	915	1924	11479	248261	5219	228202	-4789
2012	10508	13497	743	2075	12165	274333	26072	247265	19063
2013*	10609	13576	716	2116	12176	282256	7923	253148	5883
2014**	10966	14209	931	2250	12889	302312	20056	274231	21083

* Foreløpige tall ** Budsjett

1)Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

Tabell 6.4. Det økonomiske resultatet i jordbruket ifølge normaliserte regnskaper i faste 2012-kroner¹⁾

	Jordbruket totalt, mill. kr.				Pr. årsverk. Kroner			
	Vederl. arbeid og kapital	Effekt av finansiering	Renter lånt kapital	Vederlag arbeid og egenkapital	Nivå	Endring	Nivå	Endring
2001	13 518	905	2 150	12 273	178 563	-15 285	162 117	-17 659
2002	13 606	838	2 165	12 279	186 556	10 225	168 359	8 267
2003	12 949	763	1 780	11 932	186 058	3 992	171 448	7 141
2004	12 512	495	1 309	11 698	188 156	2 931	175 908	5 227
2005	11 473	559	1 281	10 752	180 677	-4 521	169 313	-3 829
2006	10 991	563	1 447	10 108	180 194	3 464	165 699	84
2007	12 225	643	1 993	10 873	208 612	29 793	185 546	21 111
2008	11 940	982	2 569	10 353	212 837	11 893	184 550	5 823
2009	12 215	990	1 914	11 291	227 481	18 996	210 259	29 484
2010	12 744	1 279	1 807	12 218	247 953	25 970	237 699	32 522
2011	12 584	922	1 939	11 567	250 170	5 259	229 957	-4 826
2012	13 497	743	2 075	12 165	274 333	26 072	247 265	19 063
2013*	13 293	701	2 072	11 922	276 371	7 758	247 870	5 760
2014**	13 600	891	2 154	12 336	289 351	19 196	262 474	20 179

¹⁾ Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

6.7 Sammenligning med fjorårets beregninger

6.7.1 Nærmere om utviklingen i normalårsavlingene

Mange av de samme kommentarene som er gitt i kapittel 4, vil også gjelde som forklaring på utviklingen i normaliserte regnskaper.

Normalisering av avlingene er en av de viktigste forskjellene mellom totalkalkylen og normaliserte regnskaper. Tabellen nedenfor viser de to siste års normalårsavlinger. Tallene for 2013 ble brukt i fjorårets beregninger, mens tallene for 2014 er brukt i årets beregninger. Denne endringen påvirker resultatene i hele normaliseringsperioden.

Tabell 6.5. Normalårsavlinger og stigningskoeffisienter i 2013 og 2014. Kg/da

	2013		2014	
	Normalårsavling	Stigningskoeffisient	Normalårsavling	Stigningskoeffisient
Hvete	413	-2,9	402	-4,1
Bygg	373	1,2	359	-0,5
Havre	356	-3,0	342	-4,0
Poteter	2 474	-2,5	2 407	-14,2
Hodekål (lagr.)	4 399	-43,0	4 226	-59,3
Løk	2 494	-42,0	2 422	-45,5
Gulrot	3 059	-46,8	2 864	-62,6

Tabell 6.6. Sammenligning mellom resultater som er beregnet for 2012 og 2013. Normaliserte regnskaper. Mill kroner ^{1) 2)}

	Året 2012			Året 2013		
	Utført 2013	Utført 2014	Differanse	Utført 2013	Utført 2014	Differanse
Korn, erter og oljefrø	2 559	2 499	-60	2 753	2 566	-187
Poteter	637	633	-4	715	656	-59
Hagebruksprodukter	3 811	3 695	-116	3 886	3 759	-127
Andre planteproduksjoner	307	308	1	312	326	14
Sum planteproduksjoner	7 314	7 135	-179	7 667	7 307	-360
Melk	8 104	8 086	-18	8 172	8 134	-38
Kjøtt	10 139	10 139	0	10 465	10 882	417
Egg	981	1 012	31	964	994	30
Ull	126	115	-11	127	118	-9
Pelsdyr	348	371	23	415	398	-17
Andre husdyrproduksjoner	64	69	5	81	74	-7
Sum husdyrprod.	19 763	19 793	30	20 224	20 601	377
Sum pl.- og husdyrpr.	27 077	26 928	-149	27 891	27 907	16
Kjøreinntekter m.v.	519	515	-4	526	512	-14
Arbeidsinntekter ved invest.	269	285	16	291	292	1
Sum andre inntekter	788	800	12	816	805	-11
Endringer i buskapsverdien	54	56	2	64	-111	-175
Medlemsbonus	136	193	57	148	194	46
Sum produksjonsinntekter	28 055	27 977	-78	28 920	28 794	-126
Direkte tilskudd	10 514	10 508	-6	10 662	10 609	-53
Sum inntekter	38 569	38 485	-84	39 583	39 403	-180
Handelsgjødsel og kalk	1 559	1 570	11	1 576	1 592	16
Innkjøpt kraftfôr	6 513	6 453	-60	6 884	6 802	-82
Annet innkjøpt fôr	384	383	-1	398	382	-16
Såfrø og planter	815	821	6	835	902	67
Energi og smøremidler	2 301	2 304	3	2 284	2 347	63
Andre kostnader	4 576	4 511	-65	4 663	4 626	-37
Vedlikehold	1 629	1 671	42	1 659	1 677	18
Sum ikke-varige prod.midler	17 779	17 713	-66	18 299	18 328	29
Leasing av maskiner	1 215	1 221	6	1 328	1 316	-12
Kapitalslit	6 051	6 053	2	6 152	6 183	31
Sum kapitalkostnader	7 266	7 275	9	7 480	7 499	19
Sum kostnader	25 044	24 988	-56	25 778	25 826	48
Vederlag til arbeid og kapital	13 525	13 497	-28	13 804	13 576	-228
Realrente lånt kapital	1 325	1 332	7	1 493	1 400	-93
Vederlag til arb. og egenkap.	12 200	12 165	-35	12 311	12 176	-135

1) Eksklusive virkning av jordbruksfradraget ved skatteligningen

7 Utvalg av tabeller fra Normaliserte regnskaper

Nedenfor er tabeller gjengitt hvor tallene avviker fra de registrerte regnskaper.

Tabell 7.1. Korn, erter og oljefrø, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Hvete. Salg, matkornkvalitet	162 105	269,53	436 922	131 130	285,14	373 904	164 640	285,14	469 454
Hvete. Salg, førkornkvalitet	98 613	238,19	234 886	79 770	257,01	205 017	100 155	257,01	257 408
Hvete. Salg, såkornkvalitet	11 503	313,90	36 108	9 305	337,90	31 442	11 683	337,90	39 477
Hvete. Salg og hjemmeforbruk	272 221	260,05	707 916	220 205	277,18	610 363	276 478	277,18	766 339
Rug. Salg, matkornkvalitet	3 874	253,36	9 815	7 881	274,12	21 603	14 287	274,12	39 164
Rug. Salg, førkornkvalitet	2 362	216,04	5 103	4 805	248,54	11 942	8 710	248,54	21 648
Rug. Salg, såkornkvalitet	191	297,50	568	388	290,50	1 127	703	290,50	2 042
Rug. Salg og hjemmeforbruk	6 427	240,95	15 486	13 074	265,20	34 672	23 700	265,21	62 854
Bygg. Salg	529 990	227,34	1 204 879	537 953	246,17	1 324 279	477 036	246,17	1 174 320
Bygg. Salg, såkornkvalitet	28 801	273,50	78 771	29 234	296,50	86 679	25 924	296,50	76 865
Bygg. Salg og hjemmeforbruk	558 791	229,72	1 283 650	567 187	248,76	1 410 958	502 960	248,76	1 251 185
Havre. Salg	229 446	203,70	467 382	224 674	222,50	499 900	224 915	222,50	500 436
Havre. Salg, såkornkvalitet	10 916	260,50	28 436	10 689	283,50	30 303	10 700	283,50	30 335
Havre. Salg og hjemmeforbruk	240 362	206,28	495 818	235 363	225,27	530 203	235 615	225,27	530 771
Erter til modning. Salg	1 869	307,88	5 754	1 000	338,78	3 388	2 000	338,78	6 776
Sum erter til modning	1 895	303,64	5 754	1 023	331,18	3 388	2 000	338,80	6 776
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	1 079 879	232,31	2 508 624	1 036 852	249,75	2 589 584	1 040 753	251,54	2 617 925
Korreksjon for vann/kvalitet			-57 440			-55 280			-55 461
Oljefrø	9 662	488,73	47 221	6 106	502,48	30 681	8 055	502,48	40 475
Sum korn, oljefrø (u/tilsk.)	1 089 541	229,31	2 498 405	1 042 958	245,93	2 564 985	1 048 808	248,18	2 602 939
Lokale tillegg			900			900			900
Korn, erter og oljefrø			2 499 305			2 565 885			2 603 839

Tabell 7.2. Poteter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Salg. Matpoteter	70 204	444,33	311 937	69 789	463,00	323 123	69 763	468,00	326 491
Salg. Poteter til potetmel	34 714	51,67	17 937	32 729	50,33	16 473	33 495	54,00	18 087
Salg. Poteter til sprit	11 360	2,33	265	11 087	2,00	222	10 300	2,00	206
Salg. Poteter til mos/flakes	16 626	218,33	36 300	15 562	227,33	35 377	15 865	233,00	36 965
Salg. Poteter til pommes fr.	45 461	218,33	99 255	44 622	227,33	101 439	44 880	233,00	104 570
Salg. Poteter til chips	46 775	218,33	102 124	48 483	227,33	110 216	48 733	233,00	113 548
Salg. Vakuump. pot. mm.	8 648	218,33	18 881	8 653	227,33	19 671	7 746	233,00	18 048
Sum poteter til mos/chips mv	117 510	218,33	256 560	117 320	227,33	266 703	117 224	233,00	273 131
Hjemmeforbruk. Matpoteter	235	426,67	1 003	222	444,00	986	210	447,00	939
Salg settepoteter	8 381	514,33	43 106	8 381	534,00	44 755	8 381	549,00	46 012
Sum poteter (uten tilskudd)	242 404	260,23	630 808	239 528	272,31	652 262	239 373	277,75	664 866
Distr.tilsk. for Nord-Norge			2 573			3 694			5 000
Poteter			633 381			655 956			669 866

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Blomkål	7 881	9,60	75 658	7 993	9,71	77 612	8 074	9,67	78 076
Sommerkål	2 473	4,28	10 584	2 490	4,54	11 305	2 516	4,94	12 429
Vinterkål	12 534	4,28	53 646	12 528	4,54	56 877	12 388	4,94	61 197
Sum hodekål	15 007	4,28	64 230	15 018	4,54	68 182	14 904	4,94	73 626
Gulrot	37 436	6,84	256 062	36 763	6,95	255 503	36 074	6,83	246 385
Purre	2 737	13,68	37 442	2 902	13,54	39 293	2 927	13,33	39 017
Løk	14 533	6,02	87 489	13 706	6,16	84 429	13 489	5,96	80 394
Salatagurk (slangeagurk)	14 323	17,86	255 809	14 369	18,25	262 234	14 790	18,20	269 178
Tomater	8 497	19,33	164 247	9 402	19,12	179 766	9 420	19,00	178 980
Sum hovedkulturene.Grønnsak.	100 414	9,37	940 937	100 153	9,66	967 019	99 678	9,69	965 656
Rosenkål	1 959	12,97	25 408	1 491	11,47	17 102	1 510	11,55	17 441
Kinakål	3 680	9,15	33 672	2 421	10,19	24 670	3 310	10,43	34 523
Rødkål, broccoli mv.	4 200	12,51	52 542	4 091	12,29	50 278	4 101	12,49	51 221
Bønner	379	3,95	1 497	678	4,02	2 726	678	4,05	2 746
Hageerter	5 370	2,96	15 895	5 139	3,08	15 828	5 139	3,17	16 291
Knollselleri	980	10,35	10 143	1 899	11,26	21 383	1 646	10,43	17 168
Stilkselleri	762	13,25	10 097	776	15,24	11 826	765	15,40	11 781
Agurk, friland	2 095	6,39	13 387	1 997	6,46	12 901	1 988	6,53	12 982
Rødbeter	1 942	2,98	5 787	1 981	3,00	5 943	1 898	3,08	5 846
Persillerot	398	31,24	12 434	136	30,14	4 099	332	29,08	9 655
Reddiker	138	49,56	6 839	123	33,98	4 180	6 482	1,00	6 482
Kruspersille	44	101,33	4 459	26	107,30	2 790	40	110,40	4 416
Kålrot til mat	15 604	6,84	106 731	12 028	7,01	84 316	12 895	7,72	99 549
Sum andre grønns. (u/salat)	37 551	7,96	298 891	32 786	7,87	258 042	40 784	7,11	290 101
Hodesalat/Rapidsalat	2 231	43,40	96 825	2 236	44,30	99 055	2 224	45,93	102 148
Issalat/Isbergsalat	7 564	13,97	105 669	6 738	14,46	97 431	7 324	15,36	112 497
Annen salat friland	1 469	33,77	49 608	1 598	32,02	51 168	1 752	32,97	57 763
Andre veksthusgrønnsaker			18 235			8 558			9 570
Urter i veksthus	541	108,06	58 460	541	108,72	58 818	541	109,60	59 294
Kjøkkenhager/uspes.vekster			98 083			111 997			105 117
Sum andre grønnsaker, m.v.			725 771			685 069			736 490
Sum grønnsaker			1 666 708			1 652 088			1 702 146
Epler	8 187	9,94	81 379	8 149	11,37	92 654	8 156	10,87	88 656
Pærer	315	11,97	3 771	289	12,19	3 523	269	11,47	3 085
Plommer	1 034	26,41	27 308	1 025	27,61	28 300	1 017	26,58	27 032
Surkirsebær	101	29,89	3 019	98	32,08	3 144	72	31,36	2 258
Søtkirsebær (moreller)	436	51,62	22 506	414	55,33	22 907	412	53,56	22 067
Sum frukt	10 073	13,70	137 983	9 975	15,09	150 528	9 926	14,42	143 098
Jordbær	7 168	34,25	245 504	7 303	34,11	249 105	7 318	34,88	255 252
Bringebær	1 836	37,91	69 603	1 905	40,45	77 057	1 945	41,08	79 901
Solbær	544	8,97	4 880	537	9,09	4 881	525	9,19	4 825

A Kvantumsenhet: Ant. potter Prisenhet: Kr/potte

Tabell 7.3. Hagebruksprodukter, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr	Tonn	Kr/kg	1000 kr
Andre bær	116	31,00	3 596	118	34,31	4 049	103	35,56	3 663
Bær i veksthus	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306	87	26,50	2 306
Sum hagebær	9 751	33,42	325 889	9 950	33,91	337 398	9 978	34,67	345 947
Snittblomster	82 021	3,00	246 063	79 534	3,42	272 006	79 534	3,89	309 387
Blomstrende potteplanter	34 259	16,42	562 533	35 911	16,81	603 664	34 367	17,16	589 738
Dekorasjonsplanter	3 051	13,51	41 219	3 333	13,99	46 629	3 333	14,64	48 795
Utplantingsplanter	55 967	7,67	429 267	56 038	6,99	391 706	56 854	6,95	395 135
Sum blomster, store gartneri	175 298	7,30	1 279 082	174 816	7,52	1 314 005	174 088	7,71	1 343 055
Blomsterprod. i små gartneri	1 753	7,30	12 797	1 748	7,52	13 145	1 741	7,72	13 441
Sum blomster i gartnerier			1 291 879			1 327 150			1 356 496
Planteskoler	29 530	7,30	215 569	28 670	7,52	215 598	27 924	7,72	215 573
Sum blomster	206 581	7,30	1 507 448	205 234	7,52	1 542 748	203 753	7,72	1 572 069
Distr./kval.tilsk. fr/bær/gr			56 929			76 546			87 000
Hagebruksprodukter			3 694 957			3 759 308			3 850 260

A Kvantumsenhet: 1000 stykk Prisenhet: Kr/stykk

B Kvantumsenhet: Kr/1000 stk Prisenhet: Kr/stykk

Tabell 7.4. Andre planteprodukter, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Høy. Innenlandsk salg	86 767	287,00	249 021	87 186	307,00	267 661	87 613	307,00	268 972
Rundballer. Salg	43 383	42,30	18 351	43 593	43,10	18 789	43 807	43,80	19 187
Sum innenl. salg av stråfôr	130 150	205,43	267 372	130 779	219,03	286 450	131 420	219,27	288 159
Høy. Eksport	94	182,40	171	3	100,00	3	40	140,00	56
Halm. Eksport				40	45,00	18	20	45,00	9
Sum eksport av stråfôr	94	181,91	171	43	48,84	21	60	108,33	65
Stråfôr	130 244		267 543	130 822		286 471	131 480		288 224
Engfrø	1 506	26,49	39 894	1 278	30,47	38 941	1 660	29,64	49 202
Rotvekst- og grønnsaksfrø	1	106,00	106	1	191,00	191	1	43,00	43
Sum andre frø til modning	1 507		40 000	1 279		39 132	1 661		49 245
Sum andre planteprodukter			307 543			325 603			337 469

A Kvantumsenhet: Tonn

Prisenhet: Kr/kg

Tabell 7.5. Pelsdyr, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Antall skinn	Kr/skinn	1000 kr	Antall skinn	Kr/skinn	1000 kr	Antall skinn	Kr/skinn	1000 kr
Reveskinn. Eksport	149 682	900,83	134 838	145 566	964,40	140 384	160 000	958,48	153 357
Reveskinn. Innenl. salg m.v.	2 000	900,83	1 802	2 000	964,40	1 929	2 000	958,48	1 917
Sum reveskinn	151 682	900,83	136 640	147 566	964,40	142 313	162 000	958,48	155 274
Minkskinn. Eksport	577 000	399,69	230 621	603 000	416,99	251 445	800 000	423,49	338 792
Minkskinn. Innenl. salg m.v.	10 000	399,69	3 997	10 000	416,99	4 170	10 000	423,49	4 235
Sum minkskinn	587 000	399,69	234 618	613 000	416,99	255 615	810 000	423,49	343 027
Pelsdyr			371 258			397 928			498 301

Tabell 7.6. Direkte tilskudd, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012	Foreløpig regnskap 2013	Budsjett 2014
	1000 kr	1000 kr	1000 kr
BU-invest. tradisj. jordbruk	305 913	358 883	343 995
BU-invest. Grøfting		6 729	140 000
Tekniske miljøinvest.	25 568	29 242	30 000
Tilsk. til sær. kult.l.tilt.	48 345	50 622	55 000
Utvikl.prog. for geiteholdet	8 798	6 353	15 000
Organisert beitebruk	9 236	8 856	12 000
Setersatsing	1 114	804	319
Rentestøtte	66 558	50 816	62 150
Tilskudd til verdensarven	4 986	4 763	5 000
Utvalgte kulturlandskap	11 844	12 329	14 000
Sum utbet. Landbr.utb.fond	482 362	529 397	677 464
Sum fondsutbetalinger	482 362	529 397	677 464
Areal kult.landsk.tillegg	3 265 178	3 241 273	3 212 200
Produksjonstillegg husdyr	2 358 603	2 419 832	2 512 900
Driftstilskudd i melkeprod.	1 344 816	1 358 304	1 374 200
Tilskudd til økolog. jordb.	119 087	110 209	110 000
Beitetilskudd	728 225	742 021	784 600
Regionale miljøprogram	428 896	423 845	448 500
Tilsk. miljøv. spr. h.d.gjd.	11 948	11 852	
Sum dir. tilsk. (underpost)	8 256 753	8 307 336	8 442 400
Fremme av norsk engfrøavl	7 956	6 347	7 000
Inseminering m.v.	74 781	73 715	76 470
Sum utviklingstiltak	82 737	80 062	83 470
Utbet.avløserordn.i jordbr.	1 147 316	1 154 644	1 174 119
Adm.tilsk. avl.lag/l.vikar	9 600	9 600	9 600
Refusj. utgifter under sykd.	164 109	165 792	186 400
Sjukelønnsordning	88 000	88 000	88 000
Landbruksvikar avløserlag	48 183	49 346	52 400
Tidligpensjonsordning	91 638	85 291	91 235
Sum velferdsordninger	1 548 846	1 552 673	1 601 754
Sum utbet. jordbruksavt.	10 370 698	10 469 468	10 805 088
Erst. tilt. pl./dyresykdom	31 436	16 027	40 610
Driftsplanlag m.v.	612	621	600
Tilsk. avløs. rep./HV-øvelse	1 255	952	952
Erstatn. rovdyrsk. på husdyr	60 921	72 454	67 102
Tilskudd til erstatning m.m.	43 325	49 352	51 853
Sum andre ordninger	137 549	139 406	161 117
Sum direkte tilskudd	10 508 247	10 608 874	10 966 205

Tabell 7.7. Energi og smøremidler, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr	1000 liter	Øre/liter	1000 kr
Fyringsolje. Veksthus	15 085	744,43	112 297	14 649	739,33	108 304	14 704	843,70	124 058
Gass i veksthusA	257 250	329,93	84 874	256 096	335,66	85 961	255 729	299,50	76 591
Fyringsolje. Korntørker	5 105	808,67	41 283	4 940	788,67	38 960	5 007	900,00	45 063
Bensin	3 584	1 180,00	42 291	3 482	1 178,40	41 032	3 400	1 188,00	40 392
Diesel (brenselolje)	128 628	773,33	994 719	126 886	766,19	972 188	125 616	860,81	1 081 315
Smøremidler (olje, fett m.v.)	4 502	4 059,88	182 776	4 441	3 902,71	173 319	4 397	3 825,23	168 195
Elektrisk lys og kraft			845 815			926 902			817 444
Sum energi og smøremidler			2 304 055			2 346 666			2 353 058

A Kvantumsenhet: 1000 kWh Prisenhet: Kr/1000 kWh

Tabell 7.8. Andre kostnader, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr	Tonn	Kr/100 kg	1000 kr
Rensing av såkorn	9.104	78,58	7.154	8.900	75,49	6.719	9.927	75,59	7.504
Ensileringsmidler	13.256	784,37	103.976	12.240	776,31	95.020	12.204	831,40	101.464
Halmbeh.middel. AmmoniakkA	779	12,80	9.971	790	12,87	10.167	790	12,87	10.167
Plantevernmidler			321.611			299.127			324.149
Frakt. Korn og oljefrø	431.069	10,70	46.124	415.459	11,28	46.864	413.429	11,79	48.743
Frakt. Handelsgjødsel	419.488	20,86	87.505	425.329	21,13	89.872	426.383	21,35	91.033
Frakt. Poteter	68.587	16,00	10.974	70.940	20,00	14.188	69.763	21,00	14.650
Frakt. Grønnsaker	147.041	29,22	42.965	138.751	30,07	41.722	138.353	30,77	42.571
Frakt. Bær	2.271	33,74	766	1.897	34,73	659	2.272	35,52	807
Frakt. Blomster	18.445	5,72	10.551	18.341	5,89	10.803	18.275	6,02	11.002
Frakt. Frukt	8.762	34,69	3.040	9.920	35,70	3.541	8.774	36,53	3.205
Sum frakt. Hagebruksprod.			57.322			56.725			57.585
Fiberduk	7.751	,76	5.891	7.864	,80	6.291	7.920	,85	6.732
Fiberduk inkl. inv.avgift	7.751	,76	5.891	7.864	,80	6.291	7.920	,85	6.732
Plastfolie i hagebruket	6.159	918,32	5.656	6.139	930,69	5.714	6.071	953,82	5.791
Plastfolie i jordbruket	68.952	4.446,64	306.605	67.125	4.434,97	297.697	67.642	4.687,12	317.046
Plastfolie inkl. inv.avgift	75.111	4.157,33	312.261	73.264	4.141,34	303.411	73.713	4.379,65	322.837
Embal./sortering. Grønnsaker	15.184	15,16	230.187	14.177	15,26	216.400	17.177	12,64	217.073
Emballasje. Frukt og bær	16.465	1,67	27.472	16.682	1,69	28.185	17.177	1,80	30.981
Emballasje. Blomster	17.660	2,00	35.388	19.544	2,07	40.393	19.502	2,09	40.822
Sum emballasje. Hagebrukspr.			293.047			284.978			288.876
Torv- og plastpotter	20.358	546,40	11.124	15.449	599,40	9.260	14.201	625,17	8.878
Dyrkingstorv	76	494,21	37.560	76	479,76	36.462	76	565,96	43.013
Avrenspotet	6.300	,43	2.709	5.200	,43	2.236	5.500	,43	2.365
Sum andre kostn. v/pl.prod.			1.307.229			1.261.320			1.327.996
A Kvantumsenhet: Tonn	Prisenhet: Kr/kg								
B Kvantumsenhet: Kv.indeks	Prisenhet: Pr.ind.frakt								
C Kvantumsenhet: 1000 m2	Prisenhet: Kr/m2								
D Kvantumsenhet: Daa	Prisenhet: Kr/daa								
E Kvantumsenhet: Antall kart.	Prisenhet: Kr/kartong								
F Kvantumsenhet: 1000 m3	Prisenhet: Kr/m3								

Tabell 7.8. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr	Antall besøk	Kr/besøk	1000 kr
Veterinær	627.875	688,61	432.361	678.988	709,10	481.470	676.364	734,44	496.749
Medisin til dyr			298.722			307.908			326.173
Veterinær og medisin til dyr			731.083			789.378			822.922
Kunstig inseminasjon. Storfe	297.614	756,41	225.118	292.143	799,15	233.466	287.176	834,10	239.534
Kunstig inseminasjon. Svin	180.765	312,00	56.399	181.053	329,90	59.729	180.417	335,22	60.479
Husdyrforsikring			13.263			27.798			28.975
Frakt. Kraftfôr	1.924.863	16,11	310.095	1.946.966	15,79	307.426	1.969.238	16,16	318.229
Frakt. Kjøtt	231.845	6,64	15.395	234.525	5,82	13.649	231.975	5,96	13.826
Adm.geb. kjøp melkekvote			1.093			838			838
Destruksjon av høns			-8.860			-9.246			-9.246
Sum a. kostn. v/husdyrprod.			1.343.586			1.423.038			1.475.557
Skadefors. maskiner netto			62.532			74.283			85.102
Sum netto skadefors. maskin.			62.532			74.283			85.102
Frakt. Fyringsolje	20.190	20,80	4.200	19.589	21,30	4.172	19.711	21,79	4.295
Frakt. Ensileringsmidler	13.256	99,45	1.318	12.225	102,86	1.257	12.214	105,22	1.285
Frakt. Såvarer	69.879	543,19	37.958	72.850	558,99	40.722	70.879	571,84	40.531
Sum diverse frakter			43.476			46.151			46.111
Pelsdyrfôr, produksjon/frakt	50.000	154,60	77.300	56.250	199,60	112.275	60.000	209,60	125.760
Kontormaskiner			43.405			43.233			42.706
Teletjenester			112.508			109.321			106.746
Porto			22.483			22.050			21.813
Sum telefon og porto			134.991			131.371			128.559
Yrkeskadeforsikring	32.274	251,38	8.113	32.461	260,83	8.467	32.506	271,35	8.821
Årsavgift	95.658	505,14	48.321	94.563	511,54	48.373	93.468	517,63	48.382
Produsenttjenesten	8.492	19.567,83	166.170	7.960	22.702,14	180.709	7.500	25.944,67	194.585
Gårdsregnskap, registrert			538.238			528.289			532.676
Gårdsregnskap, ikke-reg.			9.776			10.230			10.739
Sum gårdsregnskap	44.794	12.234,09	548.014	43.525	12.372,64	538.519	42.500	12.786,24	543.415
Skadeforsikring på bygninger			129.567			147.015			166.065
Sum diverse andre kostnader			1.199.357			1.256.113			1.304.404
Sum ekskl.posten forskjellig			3.912.704			4.014.754			4.193.059
Forskjellig			500.826			513.889			536.712
Forskjellig inkl. inv.avgift			500.826			513.889			536.712
Utgifter til sjuk.lønn.ordn.			88.000			88.000			88.000
Adm.tilskudd til avløserlag			9.600			9.600			9.600

A Kvantumsenhet: Ant. inseminasjon. Prisenhet: Kr/inseminasjon.
B Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/100 kg
C Kvantumsenhet: 1000 liter Prisenhet: Øre/liter
D Kvantumsenhet: Tonn Prisenhet: Kr/tonn
E Kvantumsenhet: Ant. enhet. Prisenhet: Kr/enhet
F Kvantumsenhet: Ant. kjøptøy Prisenhet: Kr/kjøptøy
G Kvantumsenhet: Kyr i fj.k. Prisenhet: Kr/10 kyr fj.k.
H Kvantumsenhet: Ant. regnskap. Prisenhet: Kr/regnskap

Tabell 7.8. Andre kostnader, normaliserte regnskaper (forts.)

	Revidert regnskap 2012		Foreløpig regnskap 2013		Budsjett 2014	
	1000 kr		1000 kr		1000 kr	
Sum sosiale ordninger	97.600		97.600		97.600	
Andre kostnader	4.511.130		4.626.243		4.827.371	

Tabell 7.9. Leasing av maskiner, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr	Kvantum	Pr.ind. kts.	1000 kr
Leasing, kapitalslitdel	30.238	362,99	1.097.609	32.228	370,72	1.194.756	33.921	379,25	1.286.454
Leasing, rentedel	3.625	4,91	177.988	3.790	4,57	173.203	3.906	4,50	175.770
Leasing, effekt finansiering			-54.130			-52.302			-67.701
Sum leasing av maskiner			1.221.467			1.315.657			1.394.523

A Kvantumsenhet: Mill. kr Prisenhet: Rentepros.

Tabell 7.10 Realrente. Lånt kapital, normaliserte regnskaper

	Revidert regnskap 2012			Foreløpig regnskap 2013			Budsjett 2014		
	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr	Mill. kr	Rentepros.	1000 kr
Nedbetalingslån statsbanker	3 635	3,93	142 856	4 135	3,58	148 033	4 574	3,67	167 866
Nedb.lån andr. lång. f. 1997	45 460	4,25	1 932 050	47 196	4,17	1 968 073	48 656	4,28	2 082 477
Sum nedbetalingslån	49 095	4,23	2 074 906	51 331	4,12	2 116 106	53 230	4,23	2 250 343
Sum rentebærende utlån	49 095	4,23	2 074 906	51 331	4,12	2 116 106	53 230	4,23	2 250 343
Investeringslån LUF	713			554			457		
Rentekostnader lånt kapital	49 808	4,17	2 074 906	51 885	4,08	2 116 106	53 687	4,19	2 250 343
Effekt av finansiering			-743 152			-716 013			-930 575
Realrente lånt kapital			1 331 754			1 400 093			1 319 768

8 Volum og prisindekser

Tabell 8.1 Prisindekser, normaliserte regnskaper. 2012 = 100

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	75,5	75,8	78,1	86,1	91,6	91,0	96,4	100,0	108,0	108,0
Korn, erter og oljefrø	75,2	75,5	77,8	86,0	91,5	90,9	96,4	100,0	108,1	108,1
Sum salg av matpoteter	61,4	71,1	75,0	76,9	79,3	86,6	95,0	100,0	104,7	105,3
Poteter	69,3	75,0	77,7	80,5	84,2	90,1	96,0	100,0	104,6	106,3
Sum grønnsaker	72,3	77,7	81,8	86,0	85,2	90,2	93,9	100,0	102,7	102,5
Sum frukt	74,2	78,4	81,8	89,4	95,8	90,7	96,4	100,0	113,9	106,2
Sum hagebær	60,1	63,3	69,6	77,0	85,9	92,6	98,7	100,0	99,5	103,4
Sum blomster	74,8	78,4	80,0	79,9	91,2	91,2	96,6	100,0	103,0	105,8
Hagebruksprodukter	72,7	76,8	80,2	82,6	88,3	91,0	95,8	100,0	103,5	104,8
Sum planteprodukter	73,6	76,4	79,4	83,9	89,3	90,9	96,1	100,0	105,4	106,2
Sum kumelk	75,4	76,0	81,2	82,0	89,6	94,1	99,2	100,0	101,2	104,9
Sum geitmelk	75,5	76,2	81,3	82,1	89,7	94,1	99,2	100,0	101,1	104,8
Ku- og geitmelk	76,5	77,1	81,9	83,1	90,4	94,7	99,5	100,0	101,5	105,3
Sum storfe	72,4	73,6	77,1	82,4	88,7	89,1	92,4	100,0	105,6	107,6
Sum sau/lam	62,1	69,3	77,8	88,9	87,8	88,5	92,8	100,0	108,7	113,9
Sum gris	79,3	77,6	87,5	93,1	93,8	95,0	98,0	100,0	96,2	96,2
Sum fjørfeslakt	78,3	79,2	81,9	87,4	88,7	91,4	94,3	100,0	103,8	103,7
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	74,7	75,6	81,5	87,6	90,4	91,6	94,7	100,0	102,2	103,6
Kjøtt og fjørfeslakt	76,3	77,6	82,8	88,3	91,2	92,4	95,1	100,0	102,3	104,3
Egg	66,1	70,2	77,8	79,4	86,0	88,1	92,6	100,0	96,1	93,6
Pelsdyr	53,2	55,7	55,3	58,4	65,2	77,1	90,6	100,0	105,3	106,2
Sum bibrøkt	76,9	79,8	82,0	84,4	85,2	85,3	89,5	100,0	108,7	116,4
Sum andre husdyrprodukter	69,8	72,2	77,3	78,9	81,7	85,8	93,2	100,0	99,2	98,1
Sum husdyrprodukter	75,9	77,0	82,0	85,4	90,1	92,8	96,7	100,0	101,7	104,2
Sum plante- og husdyrprod.	75,2	76,8	81,2	85,0	89,9	92,3	96,5	100,0	102,7	104,7
Sum inntekter ekskl. tilsk.	72,9	75,1	80,9	86,6	91,7	93,8	96,8	100,0	104,4	106,3
Sum inntekter inkl. tilsk.	75,6	77,1	81,5	85,3	90,1	92,4	96,6	100,0	102,7	104,7
Sum handelsgjødsel	50,2	52,3	54,3	57,9	108,7	77,7	86,1	100,0	99,3	98,6
Kalk	83,8	83,0	86,2	90,1	103,3	112,2	105,6	100,0	97,4	105,3
Handelsgjødsel og kalk	54,1	56,0	58,1	61,2	110,6	81,2	87,6	100,0	99,3	99,6
Innkjøpt kraftfôr	78,7	79,7	80,8	88,1	97,3	97,4	97,7	100,0	104,2	107,1
Annet innkjøpt fôr	77,9	79,4	82,4	85,9	92,1	99,5	97,3	100,0	102,9	107,8
Sum innkjøpt fôr	78,7	79,7	80,9	88,0	97,1	97,5	97,7	100,0	104,1	107,1
Såfrø og planter	90,2	87,7	92,5	100,3	100,2	101,4	101,4	100,0	105,4	108,8
Sum energi og smøremidler	74,6	86,7	76,0	95,6	88,3	102,3	105,6	100,0	103,4	104,6
Sum andre kostn. v/pl.prod.	72,2	80,2	83,4	86,8	101,4	92,5	95,7	100,0	101,4	105,4
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	73,8	76,5	81,8	88,6	93,5	93,9	98,7	100,0	100,5	104,5
Andre kostnader	73,0	76,9	81,9	86,6	95,2	92,9	97,0	100,0	102,3	106,6
Sum vedlikehold	77,7	80,1	85,1	89,3	93,1	94,8	97,4	100,0	102,5	104,5
Sum ikke-varige prod.midler	75,5	78,9	80,2	87,8	96,8	95,4	97,8	100,0	103,0	105,8
Sum leasing av maskiner	86,3	90,4	95,9	101,4	94,4	94,3	98,0	100,0	101,3	102,1
Kapitalslit. Sum driftsb.	87,6	89,6	90,2	93,7	95,6	98,0	99,2	100,0	102,1	104,5
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	87,6	89,6	90,3	93,7	95,7	98,0	99,2	100,0	102,1	104,5
Kapitalslit	87,6	89,6	90,3	93,7	95,7	98,0	99,2	100,0	102,1	104,5
Sum kapitalkostnader	87,6	89,8	90,9	94,6	95,4	97,5	99,0	100,0	102,0	104,1
Sum kostnader	78,9	82,0	83,3	89,8	96,4	96,0	98,2	100,0	102,7	105,3
Vederlag, arbeid og kapital	73,6	71,5	79,6	76,2	77,5	84,6	93,6	100,0	100,4	101,7
Vederlag, arbeid og egenkap.	73,7	70,7	76,7	71,8	78,0	88,5	95,0	100,0	100,3	102,8

* Foreløpige tall. ** Budsjett.

Tabell 8.2 Volumindekser, normaliserte regnskaper. 2012 = 100

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013*	2014**
Sum korn (u/korreksj./tilsk)	117,4	114,0	113,7	111,9	109,1	105,9	102,8	100,0	95,6	96,6
Korn, erter og oljefrø	117,3	114,0	113,6	111,3	108,4	105,9	102,6	100,0	95,0	96,4
Sum salg av matpoteter	126,1	118,2	123,2	119,4	118,4	107,2	101,7	100,0	99,4	99,4
Poteter	112,9	110,2	114,8	112,5	113,3	105,4	101,5	100,0	99,5	99,5
Sum grønnsaker	101,7	100,2	102,2	114,3	110,3	107,5	97,0	100,0	97,7	99,7
Sum frukt	105,7	104,3	103,6	103,6	102,6	102,3	101,3	100,0	98,5	97,6
Sum hagebær	109,8	112,8	108,8	103,4	97,5	96,0	95,5	100,0	102,2	102,7
Sum blomster	124,4	115,2	112,6	116,1	105,7	105,3	102,3	100,0	99,3	98,6
Hagebruksprodukter	111,8	107,4	107,0	113,8	106,9	105,3	99,2	100,0	98,8	99,4
Sum planteprodukter	111,9	108,5	108,7	111,5	107,3	105,4	100,6	100,0	97,5	98,4
Sum kumelk	98,8	98,0	100,7	99,8	98,1	98,4	96,4	100,0	99,6	98,5
Sum geitmelk	107,3	101,3	100,1	100,2	103,0	102,4	100,3	100,0	97,6	96,8
Ku- og geitmelk	98,9	98,1	100,7	99,8	98,2	98,4	96,5	100,0	99,6	98,5
Sum storfe	112,4	112,7	108,8	111,3	109,5	107,9	105,1	100,0	107,0	102,6
Sum sau/lam	114,0	110,4	102,8	105,9	105,0	107,3	102,6	100,0	103,4	102,7
Sum gris	85,8	88,5	89,5	93,3	94,0	97,9	99,5	100,0	97,0	98,0
Sum fjørfeslakt	60,8	67,8	76,1	91,7	88,7	91,0	92,9	100,0	114,5	124,9
Sum kjøtt inkl. grunntilsk.	93,3	95,4	95,3	100,6	99,4	100,9	100,5	100,0	104,8	105,2
Kjøtt og fjørfeslakt	93,8	95,8	95,5	100,7	99,6	101,0	100,6	100,0	105,0	106,9
Egg	79,5	79,7	83,5	87,9	92,5	93,4	92,2	100,0	102,2	102,5
Pelsdyr	105,6	128,1	114,6	125,4	122,5	156,3	90,0	100,0	101,8	126,4
Sum birøkt	131,7	126,4	128,3	132,4	126,8	125,8	106,8	100,0	103,9	103,6
Sum andre husdyrprodukter	89,5	93,4	91,5	96,8	103,5	110,2	93,0	100,0	101,9	108,7
Sum husdyrprodukter	95,6	96,6	97,3	100,1	99,3	100,6	98,3	100,0	102,5	103,6
Sum plante- og husdyrprod.	99,8	99,7	100,3	103,1	101,4	101,9	98,9	100,0	101,1	102,2
Sum inntekter ekskl. tilsk.	98,8	98,5	99,2	101,3	101,1	101,2	97,9	100,0	100,0	101,7
Sum inntekter inkl. tilsk.	99,2	99,0	99,6	102,0	101,2	101,4	98,3	100,0	100,4	101,9
Sum handelsgjødsel	137,1	134,9	136,7	125,8	97,8	90,3	103,4	100,0	101,5	101,5
Kalk	100,8	93,4	88,4	89,7	87,6	82,2	76,2	100,0	111,2	105,5
Handelsgjødsel og kalk	132,2	129,6	130,5	121,1	96,1	89,6	100,7	100,0	102,1	101,9
Innkjøpt kraftfôr	87,9	88,5	90,8	94,6	91,9	93,7	94,6	100,0	101,1	102,3
Annet innkjøpt fôr	89,7	107,4	80,9	89,0	85,0	83,9	103,1	100,0	96,8	95,1
Sum innkjøpt fôr	88,0	89,6	90,2	94,3	91,5	93,2	95,1	100,0	100,9	101,9
Såfrø og planter	96,2	97,0	100,5	99,2	98,1	98,3	97,6	100,0	104,3	102,8
Sum energi og smøremidler	110,7	105,9	105,3	102,1	102,9	104,7	100,5	100,0	98,5	97,7
Sum andre kostn. v/pl.prod.	113,2	98,1	99,1	98,8	90,4	94,7	98,9	100,0	95,1	96,4
Sum a. kostn. v/husdyrprod.	96,0	95,3	95,4	97,2	99,1	100,4	98,4	100,0	105,4	105,2
Andre kostnader	111,7	106,6	104,8	103,9	98,9	99,5	99,1	100,0	100,2	100,4
Sum vedlikehold	119,6	114,3	110,9	110,0	101,9	106,7	99,3	100,0	98,0	96,2
Sum ikke-varige prod.midler	102,4	100,5	100,2	100,3	96,1	97,6	97,8	100,0	100,4	100,5
Sum leasing av maskiner	39,2	51,1	61,9	70,8	80,3	84,3	91,8	100,0	106,4	111,8
Kapitalslit. Sum driftsb.	82,8	85,0	86,8	89,9	92,8	95,7	98,2	100,0	101,8	103,7
Kapitalslit. Maskiner/redsk.	111,6	109,7	108,7	107,7	103,7	102,8	102,1	100,0	98,5	96,8
Kapitalslit	97,5	97,7	98,1	99,0	98,5	99,4	100,2	100,0	100,0	100,4
Sum kapitalkostnader	87,5	89,7	92,0	94,4	95,5	96,9	98,8	100,0	101,1	102,2
Sum kostnader	97,8	97,2	97,7	98,5	95,9	97,4	98,1	100,0	100,6	101,0
Vederlag, arbeid og kapital	101,5	102,2	103,1	109,2	112,0	109,6	99,1	100,0	100,7	103,8
Vederlag, arbeid og egenkap.	105,3	105,5	105,6	111,6	114,2	111,5	99,6	100,0	100,3	103,4

* Foreløpige tall.

** Budsjett.

